

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນະຖາວອນ

ກະຊວງການເງິນ

ເລກທີ 0394 /ກງ
ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ວັນທີ 04 ກຸມພາ 2022

ຄໍາແນະນໍາ

ກ່ຽວກັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ອາກອນຊົມໃຊ້

- ອີງຕາມ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ອາກອນຊົມໃຊ້ ສະບັບເລກທີ 68/ສພຊ, ລົງວັນທີ 19 ມິຖຸນາ 2019;
- ອີງຕາມ ກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍ ການປັບປຸງບາງມາດຕາ ຂອງກົດໝາຍກ່ຽວກັບສ່ວຍສາອາກອນ ສະບັບເລກທີ 01/ສພຊ, ລົງວັນທີ 7 ສິງຫາ 2021;
- ອີງຕາມ ດໍາລັດຂອງນາຍົກລັດຖະມົນຕີ ສະບັບເລກທີ 600/ນຍ, ລົງວັນທີ 14 ຕຸລາ 2021 ວ່າດ້ວຍ ການຈັດຕັ້ງ ແລະ ການເຄື່ອນໄຫວ ຂອງກະຊວງການເງິນ;
- ອີງຕາມ ໜັງສືສະເໜີຂອງກົມສ່ວຍສາອາກອນ ສະບັບເລກທີ.../ກສອ, ລົງວັນທີ... 2022

ລັດຖະມົນຕີກະຊວງການເງິນ ອອກຄໍາແນະນໍາ:

I. ຈຸດປະສົງ

1. ເພື່ອຜັນຂະຫຍາຍເນື້ອໃນບາງມາດຕາຂອງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍອາກອນຊົມໃຊ້ ສະບັບເລກທີ 68/ສພຊ, ລົງວັນທີ 19 ມິຖຸນາ 2019 ແລະ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການປັບປຸງບາງມາດຕາຂອງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍກ່ຽວກັບສ່ວຍສາອາກອນ ສະບັບເລກທີ 01/ສພຊ, ລົງວັນທີ 7 ສິງຫາ 2021;
2. ເພື່ອແນະນໍາ, ອະທິບາຍວິທີການ ແລະ ຍົກຕົວຢ່າງປະກອບ ໃຫ້ເຂົ້າໃຈງ່າຍ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານ ອາກອນຊົມໃຊ້;
3. ເພື່ອເປັນບ່ອນອີງ ໃນການຄິດໄລ່, ການເກັບ, ການແຈ້ງ, ການມອບ, ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການຕິດຕາມ ກວດກາ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດອາກອນຊົມໃຊ້ ໃຫ້ມີປະສິດທິພາບ ແລະ ມີປະສິດທິຜົນສູງ ແນໃສ່ໃຫ້ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທຸກພາກສ່ວນ ທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ທີ່ດໍາເນີນທຸລະກິດ, ທໍາມາຫາກິນ ແລະ ປະກອບອາຊີບຕ່າງໆ ຢູ່ໃນ ສປປ ລາວ ມີຄວາມເຂົ້າໃຈ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໃຫ້ຖືກຕ້ອງ ແລະ ເປັນເອກະພາບໃນ ຂອບເຂດທີ່ວ່າປະເທດ.

II. ແນະນໍາເພີ່ມເຕີມເນື້ອໃນບາງມາດຕາຂອງກົດໝາຍ

1. ມາດຕາ 2 ອາກອນຊົມໃຊ້
ອາກອນຊົມໃຊ້ ແມ່ນ ພັນທະເປັນເງິນ ທີ່ເກັບຈາກການຊົມໃຊ້ບາງປະເພດສິນຄ້າ ທີ່ນໍາເຂົ້າ ຫຼື ຜະລິດ ພາຍໃນ ແລະ ການບໍລິການ ຂອງບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ຢູ່ພາຍໃນປະເທດ.
ອາກອນຊົມໃຊ້ ແມ່ນປະເພດອາກອນ ທາງອ້ອມ ເກັບ ຈາກບາງປະເພດ ສິນຄ້າ ທີ່ນໍາເຂົ້າຈາກຕ່າງປະເທດ, ຈາກເຂດເສດຖະກິດພິເສດ ແລະ ເຂດປອດພາສີ ມາໃນ ສປປ ລາວ ແລະ ເກັບຈາກການສະໜອງບາງປະເພດສິນຄ້າ

ແລະ ບາງກິດຈະການບໍລິການ ຢູ່ໃນ ສປປ ລາວ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ຢູ່ໃນມາດຕາ 11 ຂອງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍອາກອນ ຊົມໃຊ້; ອາກອນຊົມໃຊ້ ເປັນສ່ວນໜຶ່ງ ໃນລະບົບສ່ວຍສາອາກອນ ຂອງ ສປປ ລາວ.

2. ມາດຕາ 6 ພັນທະກ່ຽວກັບອາກອນຊົມໃຊ້

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ທີ່ຊົມໃຊ້ບາງປະເພດສິນຄ້າ ແລະ ການ ບໍລິການ ຢູ່ ສປປ ລາວ ລ້ວນແຕ່ມີພັນທະເສຍອາກອນຊົມໃຊ້ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍອາກອນ ຊົມໃຊ້ ສະບັບເລກທີ 68/ສພຊ, ລົງວັນທີ 19 ມິຖຸນາ 2019 ແລະ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການປັບປຸງບາງມາດຕາຂອງກົດ ໝາຍວ່າດ້ວຍສ່ວຍສາອາກອນ ສະບັບເລກທີ 01/ສພຊ, ລົງວັນທີ 07 ສິງຫາ 2021;

ຜູ້ມີພັນທະທີ່ຕ້ອງເສຍອາກອນຊົມໃຊ້ ແມ່ນ ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ນຳເຂົ້າ, ຊື້ ຫຼື ຊົມໃຊ້ ສິນຄ້າ ແລະ/ຫຼື ການບໍລິການ ທີ່ຖືກເສຍອາກອນຊົມໃຊ້ ຢູ່ໃນດິນແດນຂອງ ສປປ ລາວ ໂດຍບໍ່ຈຳແນກວ່າ ຈະເປັນ ຄົນລາວ, ຄົນຕ່າງດ້າວ ຫຼື ຄົນຕ່າງປະເທດ ທີ່ດຳເນີນທຸລະກິດ ຫຼື ບໍ່ກໍຕາມ.

3. ມາດຕາ 9 ການເກັບອາກອນຊົມໃຊ້

ການເກັບອາກອນຊົມໃຊ້ ແມ່ນ ການເກັບອາກອນຈາກ ການຊົມໃຊ້ບາງປະເພດສິນຄ້າ ທີ່ນຳເຂົ້າ ຫຼື ຜະລິດ ພາຍໃນ ຫຼື ການບໍລິການ ຂອງບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ຢູ່ພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ຕາມອັດທີ່ໄດ້ກຳ ນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 15 ຂອງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການປັບປຸງມາດຕາຂອງກົດໝາຍກ່ຽວກັບສ່ວຍສາອາກອນ ສະບັບເລກ ທີ 01/ສພຊ, ລົງວັນທີ 7 ສິງຫາ 2021, ຊຶ່ງຜູ້ເກັບອາກອນຊົມໃຊ້ ແມ່ນ ຜູ້ທີ່ເຮັດໜ້າທີ່ເກັບອາກອນຊົມໃຊ້ ຈາກ ສິນຄ້າ ແລະ ການບໍລິການ ທີ່ຕ້ອງເສຍອາກອນຊົມໃຊ້ ດັ່ງນີ້:

1) ຜູ້ເກັບອາກອນຊົມໃຊ້ ສຳລັບສິນຄ້າ ທີ່ຕ້ອງເສຍອາກອນຊົມໃຊ້ ທີ່ນຳເຂົ້າຈາກ ຕ່າງປະເທດ, ເຂດ ເສດຖະກິດພິເສດ ແລະ ເຂດປອດພາສີ ແມ່ນ ເຈົ້າໜ້າທີ່ ຜູ້ທີ່ຖືກມອບໝາຍໃຫ້ເກັບ ທີ່ປະຈຳຢູ່ດ່ານບ່ອນນຳເຂົ້າ ຫຼື ປະຈຳຢູ່ເຂດເສດຖະກິດພິເສດ ແລະ ເຂດປອດພາສີ, ຊຶ່ງໃນປະຈຸບັນ ແມ່ນ ເຈົ້າໜ້າທີ່ພາສີ ຫຼື ຜູ້ຖືກມອບໝາຍໃຫ້ ເກັບ ເປັນຜູ້ເຮັດໜ້າທີ່ດັ່ງກ່າວ;

2) ຜູ້ເກັບອາກອນຊົມໃຊ້ ສຳລັບການຜະລິດສິນຄ້າ ຫຼື ຜູ້ປະກອບພາຍໃນ ທີ່ຕ້ອງເສຍອາກອນຊົມໃຊ້ ຢູ່ພາຍ ໃນປະເທດ ແມ່ນ ຜູ້ຜະລິດສິນຄ້າ ຫຼື ຜູ້ປະກອບພາຍໃນ ຢູ່ໃນ ສປປ ລາວ;

3) ຜູ້ເກັບອາກອນຊົມໃຊ້ສຳລັບການສະໜອງ ສິນຄ້າ ແລະ ການບໍລິການ ທີ່ຕ້ອງເສຍອາກອນຊົມໃຊ້ ຢູ່ພາຍ ໃນປະເທດ ແມ່ນ ຜູ້ດຳເນີນທຸລະກິດ ທີ່ສ້າງຕັ້ງວິສາຫະກິດ ຢູ່ໃນ ສປປ ລາວ;

4) ຜູ້ມີພັນທະຕ້ອງມອບອາກອນຊົມໃຊ້ ສຳລັບການຊື້ ສິນຄ້າ ແລະ/ຫຼື ການບໍລິການ ທີ່ຕ້ອງເສຍອາກອນ ຊົມໃຊ້ຈາກຜູ້ບໍ່ມີພູມລຳເນົາທີ່ບໍ່ໄດ້ສ້າງຕັ້ງວິສາຫະກິດ ຢູ່ ສປປ ລາວ ແມ່ນ ບຸກຄົນທົ່ວໄປ ຫຼື ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ຈະດຳເນີນທຸລະກິດ ຫຼື ບໍ່ກໍຕາມ.

4. ມາດຕາ 10 ການເກັບອາກອນຊົມໃຊ້

ຜູ້ມອບອາກອນຊົມໃຊ້ ມີ ດັ່ງນີ້:

1) ຜູ້ນຳເຂົ້າສິນຄ້າ ເປັນ ຜູ້ມອບອາກອນຊົມໃຊ້ ສຳລັບສິນຄ້ານຳເຂົ້າ, ຊຶ່ງພາຍຫຼັງທີ່ເຈົ້າໜ້າທີ່ພາສີ ຫຼື ຜູ້ຖືກ ມອບໝາຍໃຫ້ເກັບ ໄດ້ຄິດໄລ່ຈຳນວນອາກອນຊົມໃຊ້ ທີ່ຕ້ອງເສຍແລ້ວ ຜູ້ນຳເຂົ້າສິນຄ້າດັ່ງກ່າວ ຕ້ອງນຳຈຳນວນເງິນ ອາກອນຊົມໃຊ້ນັ້ນ ໄປມອບເຂົ້າຮັບປະມານແຫ່ງລັດ ໃຫ້ຄົບຖ້ວນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ຢູ່ໃນມາດຕາ 18 ວັກ 1 ຂີດ ໜ້າທີ 1 ຂອງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍອາກອນຊົມໃຊ້ ແລະ ຂໍ້ 11 ຂໍ້ 1) ຂອງຄຳແນະນຳສະບັບນີ້ ແລ້ວຈຶ່ງສາມາດນຳເອົາ ສິນຄ້າຂອງຕົນ ອອກຈາກດ່ານພາສີ ຫຼື ອອກຈາກເຂດເສດຖະກິດພິເສດ ຫຼື ເຂດປອດພາສີ ເຂົ້າມາໃນ ສປປ ລາວ ໄດ້. ສຳລັບສິນຄ້າ ຫຼື ພາຫະນະ ທີ່ນຳເຂົ້າຊົ່ວຄາວ ແຕ່ບໍ່ໄດ້ນຳອອກຄືນ ພາຍຫຼັງທີ່ເຈົ້າໜ້າທີ່ພາສີ ຫຼື ຜູ້ຖືກມອບໝາຍໃຫ້ເກັບ ໄດ້ຄິດໄລ່ ຈຳນວນ ອາກອນຊົມໃຊ້ ຕາມມູນຄ່າທີ່ຄະນະກຳມະການຖືກແຕ່ງຕັ້ງກຳນົດແລ້ວ ຜູ້ຊື້ ຫຼື ຜູ້

ຂາຍສິນຄ້າດັ່ງກ່າວ ຕ້ອງນຳຈຳນວນເງິນອາກອນຊົມໃຊ້ນັ້ນໄປມອບເຂົ້າງົບປະມານແຫ່ງລັດ ໃຫ້ຄົບຖ້ວນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ຢູ່ໃນມາດຕາ 18 ຂີດໜ້າທີ 1 ຂອງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍອາກອນຊົມໃຊ້ ແລະ ຂໍ້ 11 ຂໍ້ 1) ຂອງຄຳແນະນຳສະບັບນີ້;

2) ຜູ້ຜະລິດສິນຄ້າ ຫຼື ຜູ້ປະກອບພາຍໃນ ເປັນ ຜູ້ມອບອາກອນຊົມໃຊ້ ສຳລັບການຜະລິດສິນຄ້າ ຫຼື ການປະກອບພາຍໃນ ທີ່ຕ້ອງເສຍອາກອນຊົມໃຊ້ ຢູ່ພາຍໃນປະເທດ, ຊຶ່ງພາຍຫຼັງທີ່ຜູ້ຜະລິດສິນຄ້າ ຫຼື ຜູ້ດຳເນີນທຸລະກິດໄດ້ຄິດໄລ່ ແລະ ເກັບຈຳນວນອາກອນຊົມໃຊ້ທີ່ຕ້ອງເສຍແລ້ວ ຕ້ອງນຳໄປມອບເຂົ້າງົບປະມານແຫ່ງລັດໃຫ້ຄົບຖ້ວນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ ຢູ່ໃນມາດຕາ 18 ວັກ 1 ຂີດໜ້າທີ 2 ຂອງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍອາກອນຊົມໃຊ້ ແລະ ຂໍ້ 11 ຂໍ້ 2) ຂອງຄຳແນະນຳສະບັບນີ້;

3) ຜູ້ສະໜອງ ສິນຄ້າ ແລະ ການບໍລິການ ທີ່ຕ້ອງເສຍອາກອນຊົມໃຊ້ ຢູ່ພາຍໃນປະເທດ ຫຼື ຜູ້ດຳເນີນທຸລະກິດ ທີ່ສ້າງຕັ້ງວິສາຫະກິດ ຢູ່ໃນ ສປປ ລາວ ເປັນ ຜູ້ມອບອາກອນຊົມໃຊ້ສຳລັບການສະໜອງ ສິນຄ້າ ແລະ ການບໍລິການ ທີ່ຕ້ອງເສຍອາກອນຊົມໃຊ້ ຢູ່ພາຍໃນປະເທດ ແມ່ນຜູ້ດຳເນີນທຸລະກິດ ທີ່ສ້າງຕັ້ງວິສາຫະກິດ ຢູ່ໃນ ສປປ ລາວ; ພາຍຫຼັງທີ່ຕົນໄດ້ຄິດໄລ່ ແລະ ເກັບຈຳນວນອາກອນຊົມໃຊ້ທີ່ຕ້ອງເສຍແລ້ວ ຕ້ອງນຳໄປມອບເຂົ້າງົບປະມານແຫ່ງລັດໃຫ້ຄົບຖ້ວນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ ຢູ່ໃນມາດຕາ 18 ວັກ 1 ຂີດໜ້າທີ 2 ຂອງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍອາກອນຊົມໃຊ້ ແລະ ຂໍ້ 11 ຂໍ້ 2) ຂອງຄຳແນະນຳສະບັບນີ້;

4) ຜູ້ຊື້ ສິນຄ້າ ແລະ/ຫຼື ການບໍລິການ ຈາກຜູ້ບໍ່ມີພູມລຳເນົາ ເປັນ ຜູ້ມອບອາກອນຊົມໃຊ້ ສຳລັບການຊື້ສິນຄ້າ ແລະ/ຫຼື ການບໍລິການ ທີ່ຕ້ອງເສຍອາກອນຊົມໃຊ້ ຈາກຜູ້ບໍ່ມີພູມລຳເນົາທີ່ບໍ່ໄດ້ສ້າງຕັ້ງວິສາຫະກິດ ຢູ່ ສປປ ລາວ, ຊຶ່ງຜູ້ຊື້ສິນຄ້າ ແລະ/ຫຼື ການບໍລິການດັ່ງກ່າວ ແມ່ນ ບຸກຄົນທົ່ວໄປ ຫຼື ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ຈະດຳເນີນທຸລະກິດ ຫຼື ບໍ່ກຳນົດ. ພາຍຫຼັງທີ່ຜູ້ຊື້ ສິນຄ້າ ແລະ/ຫຼື ການບໍລິການ ຈາກຜູ້ບໍ່ມີພູມລຳເນົາ ໄດ້ຄິດໄລ່ ແລະ ເກັບຈຳນວນອາກອນຊົມໃຊ້ທີ່ຕ້ອງເສຍແລ້ວ ແມ່ນ ຕ້ອງນຳໄປມອບເຂົ້າງົບປະມານແຫ່ງລັດໃຫ້ຄົບຖ້ວນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ ຢູ່ໃນມາດຕາ 18 ວັກ 1 ຂີດໜ້າທີ 3 ຂອງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍອາກອນຊົມໃຊ້ ແລະ ຂໍ້ 11 ຂໍ້ 3) ຂອງຄຳແນະນຳສະບັບນີ້.

5. ມາດຕາ 11 ສິນຄ້າ ແລະ ການບໍລິການ ທີ່ຕ້ອງເສຍອາກອນຊົມໃຊ້

ລາຍການ ສິນຄ້າ ທີ່ນຳເຂົ້າ ແລະ ຜະລິດ ຫຼື ປະກອບ ຢູ່ພາຍໃນປະເທດ ແລະ ການບໍລິການ ທີ່ຕ້ອງເສຍອາກອນຊົມໃຊ້ ຕາມຈຳນວນລາຍການ ທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 11 ຂອງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍອາກອນຊົມໃຊ້ ສະບັບເລກທີ 68/ສພຊ, ລົງວັນທີ 19 ມິຖຸນາ 2019. ຖ້າມີການສະໜອງສິນຄ້າ ແລະ/ຫຼື ການບໍລິການອື່ນ ນອກເໜືອຈາກລາຍການດັ່ງກ່າວນີ້ ແມ່ນ ຈະບໍ່ຖືກເສຍອາກອນຊົມໃຊ້. ເພື່ອສະດວກສຳລັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຈຶ່ງໄດ້ຍົກເອົາລາຍການສິນຄ້າ ແລະ ການບໍລິການທີ່ຕ້ອງເສຍອາກອນຊົມໃຊ້ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ຢູ່ໃນມາດຕາ 11 ຂອງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍອາກອນຊົມໃຊ້ ມາບັນຈຸເຂົ້າໃນຂໍ້ 2.1 ແລະ ຂໍ້ 2.2 ຂອງຄຳແນະນຳສະບັບນີ້ ດັ່ງນີ້ :

- 5.1. ສິນຄ້າທີ່ຕ້ອງເສຍອາກອນຊົມໃຊ້:
 - 1) ນ້ຳມັນເຊື້ອໄຟ;
 - 2) ພາຫະນະ ລົດຈັກ ແລະ ລົດໃຫຍ່;
 - 3) ຊິ້ນສ່ວນປະກອບພາຫະນະ;
 - 4) ເຄື່ອງອາໄຫຼ່ປ່ຽນຖ່າຍພາຫະນະ;
 - 5) ເຄື່ອງຕີບແຕ່ງພາຫະນະ;
 - 6) ເຫຼົ້າ, ເຄື່ອງດື່ມທີ່ມີທາດເຫຼົ້າ;
 - 7) ເບຍ;
 - 8) ຢາສຸບ: ຢາສຸບເປັນກອກ ຫຼື ເປັນຊອງ ແລະ ຢາສຸບປະເພດອື່ນໆ;

- 9) ອາຍແກັດໃຊ້ສໍາລັບຍານພາຫະນະ;
- 10) ເຄື່ອງຕີມໍາເລັດຮູບ ເຊັ່ນ ນໍ້າອັດລົມ, ໂຊດາ, ເຄື່ອງຕີມຸກຳລັງ;
- 11) ເຄື່ອງແກ້ວຄຣິສຕັນທີ່ເປັນເຄື່ອງໃຊ້ ແລະ ປະດັບ, ໂຄມໄຟປະດັບ;
- 12) ຜ້າພິມທີ່ເຮັດດ້ວຍຂົນແກະ ຫຼື ຂົນລະອຽດຂອງສັດ;
- 13) ນໍ້າຫອມ, ຜະລິດຕະພັນເຄື່ອງສໍາອາງ, ອຸປະກອນຮັບໃຊ້ການເສີນສວຍ ແລະ ເສີມຄວາມງາມ;
- 14) ໄພ້ ແລະ ເຄື່ອງຫຼິ້ນການພະນັນທຸກຊະນິດ ໂດຍໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຢ່າງຖືກຕ້ອງ;
- 15) ບັງໄຟ, ດອກໄມ້ໄຟ, ໝາກກະໂພກ ໂດຍໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຢ່າງຖືກຕ້ອງ;
- 16) ເຮືອໄວ, ເຮືອຍືອດ ແລະ ເຮືອກິລາທີ່ແລ່ນດ້ວຍເຄື່ອງຈັກ;
- 17) ອຸປະກອນຮັບສັນຍານໂທລະພາບຜ່ານດາວທຽມ (ຈານດາວທຽມ, ກ່ອງຮັບສັນຍານ);
- 18) ເຄື່ອງຫຼິ້ນສຽງ ແລະ ພາບ, ກ້ອງຖ່າຍຮູບ, ໂທລະສັບ, ເຄື່ອງອັດສຽງ ແລະ ພາບ, ເຄື່ອງດົນຕີ;
- 19) ເຮືອບິນບໍ່ມີຄົນຂັບ, ເຄື່ອງຖ່າຍພາບທາງອາກາດ, ເຄື່ອງບິນດ້ວຍຈ້ອງ ແລະ ເຄື່ອງຈັກໄອພິນຂະໜາດນ້ອຍ;
- 20) ໂຕະບິລຽດ, ໂຕະສະນຸກເກີ, ອຸປະກອນໂບລິ້ງ, ໂຕະຫຼິ້ນບານເຕະ;
- 21) ເຄື່ອງຫຼິ້ນເກມທຸກປະເພດ ເຊັ່ນ: ເພລເຕຊັນ ເອັກບັອກ.

5.2. ການບໍລິການ ທີ່ຕ້ອງເສຍອາກອນຊົມໃຊ້:

- 1) ການບັນເທີງ: ໂຮງເຕັ້ນລໍາ, ດິດສະໂກ້ເທັກ, ຄາຣາໂອເກະ;
- 2) ກິດຈະການໂບລິ້ງ;
- 3) ກິດຈະການສັນຍາກໍາເກີດເສີມຄວາມງາມ;
- 4) ກິດຈະການບໍລິການໂທລະສັບ, ສັນຍາຍໂທລະພາບສາຍໄຍ, ສັນຍານໂທລະພາບດິຈິຕອນ;
- 5) ກິດຈະການບໍລິການອິນເຕີເນັດ;
- 6) ກິດຈະການສະໜາມກ້ອຟ;
- 7) ກິດຈະການຫວຍ ທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຢ່າງຖືກຕ້ອງ;
- 8) ກິດຈະການ ກາຊີໂນ, ຕູ້ເກມຢອກຫຼ່ຽນ ແລະ ຫຼິ້ນເກມທຸກປະເພດ;
- 9) ກິດຈະການແຂ່ງລົດ, ແຂ່ງມ້າ, ຕີໄກ່;
- 10) ກິດຈະການບາລຸນ, ບໍລິການບິນດ້ວຍຈ້ອງ ຫຼື ຈັກອາຍພິນຂະໜາດນ້ອຍ, ການບໍລິການຖ່າຍພາບທາງອາກາດ.

6. ມາດຕາ 12 ສິນຄ້າ ແລະ ການບໍລິການ ທີ່ຖືກຍົກເວັ້ນອາກອນຊົມໃຊ້

ລາຍການ ສິນຄ້າ ແລະ ການບໍລິການ ທີ່ຖືກຍົກເວັ້ນອາກອນຊົມໃຊ້ ແມ່ນ ໄດ້ຮັບການຍົກເວັ້ນອາກອນຊົມໃຊ້ ຕາມເປົ້າໝາຍນໍາໃຊ້ທີ່ມີລັກສະນະສົ່ງເສີມການຜະລິດ ຢູ່ພາຍໃນປະເທດ ເປັນຕົ້ນ ປະເພດກິນຈັກໜັກ ແລະ ກິນຈັກກະສິກໍາ. ສິນຄ້າ ແລະ ການບໍລິການ ຈໍານວນໜຶ່ງ ແມ່ນ ໄດ້ຮັບການຍົກເວັ້ນອາກອນຊົມໃຊ້ ຕາມນະໂຍບາຍດ້ານສາທາລະນະປະໂຫຍດ ຂອງສັງຄົມ ແລະ ອີກຈໍານວນໜຶ່ງ ແມ່ນ ລາຍການ ສິນຄ້າ ແລະ ການບໍລິການທີ່ຖືກເສຍອາກອນຊົມໃຊ້ ແຕ່ໄດ້ຮັບການຍົກເວັ້ນອາກອນຊົມໃຊ້ ໃນກໍລະນີສິນຄ້າດັ່ງກ່າວເປັນສິນຄ້າຜ່ານແດນ ແລະ ສິນຄ້າສົ່ງອອກ ດັ່ງນີ້:

6.1. ສິນຄ້າ ຕາມລາຍການທີ່ຖືກເສຍອາກອນຊົມໃຊ້ ທີ່ກໍານົດໄວ້ໃນມາດຕາ 11 ຂໍ້ 1 ຂອງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍອາກອນຊົມໃຊ້ ຖືກຍົກເວັ້ນອາກອນຊົມໃຊ້ ຂອງ ສປປ ລາວ ໃນກໍລະນີ ສິນຄ້າດັ່ງກ່າວເປັນສິນຄ້າຜ່ານແດນ ຫຼື ທີ່ຜະລິດຢູ່ພາຍໃນປະເທດ ເພື່ອສົ່ງອອກໄປຕ່າງປະເທດ, ຊຶ່ງໝາຍເຖິງ ສິນຄ້າດັ່ງກ່າວນັ້ນ ແມ່ນ ບໍ່ຖືກນໍາໃຊ້ ຫຼື ຊົມໃຊ້ຢູ່ພາຍໃນ ສປປ ລາວ ຈຶ່ງບໍ່ຖືກເສຍອາກອນຊົມໃຊ້ ຢູ່ ສປປ ລາວ, ສິນຄ້າຜ່ານແດນ ຫຼື ສິນຄ້າສົ່ງອອກ ຕ້ອງ

ມີເອກະສານຄວບຄຸມ ແລະ ຕິດຕາມ ພາຍໃຕ້ການຄຸ້ມຄອງ ຂອງຂະແໜງພາສີ, ສິນຄ້າຜ່ານແດນ ແລະ ສິນຄ້າສົ່ງອອກ ຫ້າມຈຳໜ່າຍຢູ່ພາຍໃນປະເທດຢ່າງເດັດຂາດ;

6.2. ເຫຼົ່າສຳລັບຮັບໃຊ້ວຽກງານການແພດ ແມ່ນ ເຫຼົ່າ 90 ອົງສາໃຊ້ສຳລັບຂ້າເຊື້ອພະຍາດ, ເຫຼົ່າ 70 ແລະ 75 ອົງສາ ໃຊ້ສຳລັບ ລ້າງ ຫຼື ທຳຄວາມສະອາດບາດແຜ ຈະເປັນການນຳເຂົ້າ ຫຼື ຜະລິດຢູ່ພາຍໃນປະເທດ ກໍ່ໄດ້ຮັບການຍົກເວັ້ນອາກອນຊົມໃຊ້;

6.3. ລົດ ແລະ ເຄື່ອງຮັບໃຊ້ ທີ່ນຳເຂົ້າໂດຍສະຖານທຸດ, ສະຖານກົງສູນໃຫຍ່ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ ປະຈຳຢູ່ ສປປ ລາວ ຕາມລະບຽບການ ແມ່ນ ລົດ ແລະ ວັດຖຸປະກອນ ທີ່ຮັບໃຊ້ວຽກງານທາງລັດຖະການ ຂອງອົງການຕັ້ງກ່າວ ຕາມ ຂໍ້ຕົກລົງ, ສັນຍາ ຫຼື ສົນທິສັນຍາສາກົນ ລະຫວ່າງ ລັດຖະບານ ແຫ່ງສປປ ລາວ ແລະ ບັນດາປະເທດທີ່ມີສາຍພົວພັນການທຸດ ກັບ ສປປ ລາວ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;

6.4. ບັງໄຟ, ດອກໄມ້ໄຟ, ໝາກກະໂພກ ທີ່ການຈັດຕັ້ງຂອງລັດນຳເຂົ້າມາ ເພື່ອຮັບໃຊ້ການສະເຫຼີມສະຫຼອງ ງານສຳຄັນທີ່ເປັນທາງການ, ຜູ້ນຳເຂົ້າລາຍການສົນຄ້າຕັ້ງກ່າວ ຕ້ອງມີເອກະສານອະນຸຍາດ ຈາກຂະແໜງການລັດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຍິ່ນຕໍ່ເຈົ້າໜ້າທີ່ ພາສີ ແລະ ເຈົ້າໜ້າທີ່ອື່ນ ທີ່ປະຈຳຢູ່ດ່ານບ່ອນນຳເຂົ້າ ເພື່ອພິຈາລະນາຍົກເວັ້ນອາກອນຊົມໃຊ້ໃຫ້ຕາມກົດໝາຍກຳນົດ;

6.5. ລົດກູ້ໄພ, ເຮືອບິນກູ້ໄພ, ເຮືອກູ້ໄພ, ລົດຮັບສົ່ງຄົນເຈັບ ຂອງໂຮງໝໍ, ລົດມອດໄພ ແລະ ລົດຮັບໃຊ້ວິຊາສະເພາະ ຂອງກຳລັງປ້ອງກັນຊາດ ແລະ ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ, ລົດຮັບໃຊ້ວຽກງານປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ ແມ່ນ ລົດຫຸ້ມເກາະ, ລົດຖັງ, ລົດລຳລຽງຂອງກຳລັງປະກອບອາວຸດ, ລົດສ້ອມແປງເຄື່ອນທີ່ ແລະ ລົດວິຊາສະເພາະອື່ນໆ;

ສຳລັບລົດຮັບໃຊ້ວຽກງານບໍລິຫານ ເຊັ່ນ: ລົດເກັ່ງ, ລົດຕູ້, ລົດຈີບ, ລົດກະບະ ແລະ ລົດປະເພດອື່ນ ແມ່ນ ບໍ່ໄດ້ຮັບການຍົກເວັ້ນອາກອນຊົມໃຊ້;

6.6. ກົນຈັກຮັບໃຊ້ ວິຊາສະເພາະການຜະລິດກະສິກຳໂດຍກົງ ທີ່ຜະລິດ ຢູ່ພາຍໃນປະເທດ ແລະ ນຳເຂົ້າຈາກຕ່າງປະເທດ ເຊັ່ນ: ລົດໄຖນາ, ລົດດຳນາ, ລົດຄາດນາ, ລົດກ່ຽວເຂົ້າ, ລົດປັ່ນເຂົ້າ, ລົດຍອດເມັດ ແລະ ເຄື່ອງກົນຈັກອື່ນ ສຳລັບການປູກຝັງ ແລະ ລ້ຽງສັດ; ກົນຈັກຮັບໃຊ້ວຽກງານກະສິກຳໂດຍກົງ ສາມາດນຳເຂົ້າ ແລະ ສະໜອງໂດຍ ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ຈະດຳເນີນທຸລະກິດ ຫຼື ບໍ່ກໍ່ຕາມ, ເພື່ອການຊົມໃຊ້ເອງ ຫຼື ເພື່ອຈຳໜ່າຍໃຫ້ຜູ້ອື່ນ ກໍ່ຕາມ ແມ່ນ ໄດ້ຮັບການຍົກເວັ້ນອາກອນຊົມໃຊ້; ສຳລັບລົດຂົນສົ່ງຜົນຜະລິດກະສິກຳ ແມ່ນ ບໍ່ໄດ້ຮັບການຍົກເວັ້ນອາກອນຊົມໃຊ້ ແລະ ຖືວ່າເປັນຍານພາຫະນະທີ່ວ່າໄປທີ່ຕ້ອງໄດ້ເສຍອາກອນຊົມໃຊ້ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ຢູ່ໃນມາດຕາ 11 ແລະ ມາດຕາ 15 ຂອງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍອາກອນຊົມໃຊ້;

6.7. ລົດກົນຈັກໜັກ ເຊັ່ນ: ລົດດູດ, ລົດໂລ, ລົດຈັກດິນ-ຕັກດິນ, ລົດເກດ, ລົດຕອກເສົາເຂັ້ມ ທີ່ຮັບໃຊ້ການຜະລິດໂດຍກົງ ແລະ ເປັນຊັບສົມບັດຄົງທີ່ ຂອງບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງທີ່ດຳເນີນທຸລະກິດ ຈະແມ່ນນຳເຂົ້າຈາກຕ່າງປະເທດ, ຜະລິດ ຫຼື ປະກອບຢູ່ພາຍໃນປະເທດ ກໍ່ໄດ້ຮັບການຍົກເວັ້ນອາກອນຊົມໃຊ້;

6.8. ພາຫະນະນຳເຂົ້າຊົ່ວຄາວ ເພື່ອຮັບໃຊ້ໂຄງການຕາມສັນຍາລົງທຶນ ຂອງລັດຖະບານ, ໂຄງການຂອງເອກະຊົນ ລວມທັງລົດຂອງ ນັກຊ່ຽວຊານທີ່ເຂົ້າມາປະຕິບັດໜ້າທີ່ຢູ່ ສປປ ລາວໃນໄລຍະຊົ່ວຄາວຕາມສັນຍາ ແມ່ນ ພາຫະນະທີ່ນອນຢູ່ໃນລາຍການທີ່ຖືກເສຍອາກອນຊົມໃຊ້ຕາມມາດຕາ 11 ແລະ ມາດຕາ 15 ຂອງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍອາກອນຊົມໃຊ້, ຊຶ່ງຜູ້ຮັບໝ້າ ຫຼື ຜູ້ປະຕິບັດໂຄງການໄດ້ນຳເຂົ້າມາເພື່ອນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນໂຄງການຕ່າງໆ ພາຍຫຼັງສຳເລັດໂຄງການແລ້ວ ຕ້ອງໄດ້ນຳອອກຄືນ ແມ່ນ ຈະໄດ້ຮັບການຍົກເວັ້ນອາກອນຊົມໃຊ້; ໃນກໍລະນີສຳເລັດໂຄງການແລ້ວ ແຕ່ບໍ່ໄດ້ນຳອອກຄືນ ແລະ ໄດ້ຂາຍ ຫຼື ໂອນກຳມະສິດຢູ່ໃນ ສປປ ລາວ ແມ່ນຈະຕ້ອງໄດ້ເສຍອາກອນຊົມໃຊ້ຕາມກົດໝາຍວ່າດ້ວຍອາກອນຊົມໃຊ້ໃຫ້ຖືກຕ້ອງ ແລະ ຄົບຖ້ວນ;

6.9. ພາຫະນະທີ່ໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອລ້າຈາກຕ່າງປະເທດ ອົງຕາມສັນຍາການສະໜອງທຶນ ແມ່ນ ພາຫະນະທີ່ຕ່າງປະເທດໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອແກ່ອົງການຈັດຕັ້ງຂອງລັດຂັ້ນຕ່າງໆໂດຍສະເພາະ;

6.10. ລົດຈັກທີ່ນໍາໃຊ້ພະລັງງານສະອາດ ແມ່ນລົດຈັກທີ່ນໍາໃຊ້ພະລັງງານໄຟຟ້າ ໂດຍມີການສາກໄຟ ຫຼື ເຕີມພະລັງງານເຂົ້າໃນໜ້າເກັບພະລັງງານ ຫຼື ໜ້າເກັບໄຟໄວ້ ຫຼື ລົດທີ່ນໍາໃຊ້ພະລັງງານແສງຕາເວັນ ແລະພະລັງງານທົດແທນອື່ນ ທີ່ບໍ່ສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ; ຈະເປັນລົດທີ່ນໍາເຂົ້າ, ຜະລິດ ຫຼື ປະກອບຢູ່ພາຍໃນປະເທດ ກໍໄດ້ຮັບການຍົກເວັ້ນອາກອນຊົມໃຊ້;

6.11. ສໍາລັບພາຫະນະທີ່ນໍາໃຊ້ 2 ລະບົບ (ພະລັງງານເຊື້ອໄຟ ແລະ ພະລັງງານສະອາດ) ແມ່ນ ບໍ່ໄດ້ຮັບການຍົກເວັ້ນອາກອນຊົມໃຊ້.

6.12. ຊັ້ນສ່ວນປະກອບພາຫະນະນໍາເຂົ້າ ເພື່ອມາປະກອບຢູ່ໃນລະບົບໂຮງງານພາຍໃນປະເທດ ແມ່ນ ຊັ້ນສ່ວນໃນຮູບແບບຊີເຄດີ ແລະ ຮູບແບບໄອເຄດີ ຊຶ່ງຊັ້ນສ່ວນ ສອງຮູບແບບດັ່ງກ່າວ ຕ້ອງມີຈຸດປະສົງເພື່ອນໍາມາປະກອບເປັນລົດສໍາເລັດຮູບ ຢູ່ໂຮງງານປະກອບ ພາຍໃນປະເທດເທົ່ານັ້ນ, ພາຍຫຼັງໄດ້ປະກອບສໍາເລັດ ສົມບູນ ແລະ ຈໍາໜ່າຍຢູ່ພາຍໃນປະເທດເມື່ອໃດ ແມ່ນຈະຖືກຄິດໄລ່ໃຫ້ເສຍອາກອນຊົມໃຊ້ ຕາມອັດຕາອາກອນຊົມໃຊ້ ຂອງແຕ່ລະປະເພດພາຫະນະ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ຢູ່ໃນ ມາດຕາ 15 ຂອງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍອາກອນຊົມໃຊ້ ບົນພື້ນຖານລາຄາຂາຍອອກຈາກໂຮງງານປະກອບໃນກໍລະນີສະໜອງໃຫ້ລູກຄ້າທົ່ວໄປ ແລະ ບົນພື້ນຖານລາຄາຕົ້ນທຶນການຜະລິດ ຫຼື ການປະກອບໃນກໍລະນີຊົມໃຊ້ເອງ ຫຼື ສະໜອງໃຫ້ຕົນເອງ, ໃຫ້ເປັນຂອງແຖມ ຫຼື ໃຫ້ເປັນລາງວັນ. ເນື່ອງຈາກວ່າອາກອນຊົມໃຊ້ບໍ່ໄດ້ກຳນົດໃຫ້ມີກົນໄກການຫັກ ແລະ ສົ່ງຄືນ ຄືກັບອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ. ດັ່ງນັ້ນ, ສິນຄ້າ, ວັດຖຸດິບ, ວັດຖຸເຄື່ອງສໍາເລັດຮູບ ແລະ ຊັ້ນສ່ວນປະກອບທີ່ຕ້ອງເສຍອາກອນຊົມໃຊ້ ແຕ່ຖືກນໍາມາ ສໍາລັບການຜະລິດ, ການປະກອບ ໃຫ້ກາຍເປັນຜະລິດຕະພັນສໍາເລັດຮູບທີ່ຖືກເສຍອາກອນຊົມໃຊ້ ຢູ່ໂຮງງານພາຍໃນປະເທດ ແມ່ນຈະໄດ້ຮັບການຍົກເວັ້ນອາກອນຊົມໃຊ້ ຫຼື ຍັງບໍ່ທັນໃຫ້ເສຍອາກອນຊົມໃຊ້ເທື່ອ;

ກໍລະນີ ວັດຖຸດິບ ແລະ ຊັ້ນສ່ວນປະກອບ ລວມທັງເຄື່ອງອາໄຫຼ່ທີ່ຖືກເສຍອາກອນຊົມໃຊ້ ຊຶ່ງນໍາເຂົ້າ ຫຼື ຜະລິດຢູ່ພາຍໃນປະເທດ ເພື່ອນໍາໃຊ້ເຂົ້າໃນການຜະລິດ ຫຼື ມາປະກອບເປັນສິນຄ້າ ຫຼື ຜະລິດຕະພັນທີ່ບໍ່ຖືກເສຍອາກອນຊົມໃຊ້;

ກໍລະນີ ວັດຖຸດິບ ແລະ ຊັ້ນສ່ວນປະກອບ ລວມທັງເຄື່ອງອາໄຫຼ່ ອື່ນໆທີ່ຖືກເສຍອາກອນຊົມໃຊ້ ຊຶ່ງນໍາເຂົ້າ ຫຼື ຜະລິດຢູ່ພາຍໃນປະເທດ ເພື່ອຂາຍທົ່ວໄປ ແມ່ນຈະບໍ່ໄດ້ຮັບການຍົກເວັ້ນອາກອນຊົມໃຊ້.

7. ມາດຕາ 14 ພື້ນຖານຄິດໄລ່ອາກອນຊົມໃຊ້

ພື້ນຖານຄິດໄລ່ອາກອນຊົມໃຊ້ຈາກ ສິນຄ້າ ແລະ ການບໍລິການ ມີ ດັ່ງນີ້:

7.1. ພື້ນຖານຄິດໄລ່ອາກອນຊົມໃຊ້ ສໍາລັບສິນຄ້ານໍາເຂົ້າ ແມ່ນ ມູນຄ່າແຈ້ງພາສີ (ມູນຄ່າຂອງສິນຄ້າ, ຄ່າປະກັນໄພ, ຄ່າຂົນສົ່ງ ແລະ ຄ່າທໍານຽມອື່ນໆ) ບວກຄ່າພາສີ (ຖ້າມີ); ຄ່າທໍານຽມອື່ນໆ ແມ່ນ ຄ່ານາຍໜ້າ, ຄ່າຫຸ້ມຫໍ່, ຄ່າຄ່ຽນຖ່າຍ ແລະ ຄ່າຝາກສາງ ເຫຼົ່ານີ້ເປັນຕົ້ນ; ການນໍາເຂົ້າສິນຄ້າທີ່ຕ້ອງເສຍອາກອນຊົມໃຊ້ ແມ່ນ ການນໍາເຂົ້າຈາກຕ່າງປະເທດ, ຈາກເຂດເສດຖະກິດພິເສດ ແລະ ຈາກເຂດປອດພາສີ ໂດຍບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງຈະດໍາເນີນທຸລະກິດ ຫຼື ບໍ່ ກໍຕາມ; ການນໍາເຂົ້າສິນຄ້າຈາກຕ່າງປະເທດ ແມ່ນ ການນໍາເຂົ້າມາຮອດດ່ານຊາຍແດນບ່ອນນໍາເຂົ້າ ຊຶ່ງແມ່ນສະຖານທີ່ ທີ່ສິນຄ້າຖືກນໍາເຂົ້າມາໃນ ສປປ ລາວ ຫຼື ສະຖານທີ່ຕ້ອງຍື່ນໃບແຈ້ງພາສີຂາເຂົ້າໃຫ້ແກ່ຂະແໜງພາສີ; ການນໍາເຂົ້າສິນຄ້າ ຈາກເຂດເສດຖະກິດພິເສດ ແລະ ຈາກເຂດປອດພາສີ ແມ່ນການສົ່ງສິນຄ້າອອກອກເຂດ ດັ່ງກ່າວມາພາຍໃນ ສປປ ລາວ ໂດຍມີການລະບຸໄວ້ຢູ່ໃນໃບນໍາສົ່ງ ຫຼື ເອກະສານອື່ນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບສິນຄ້າດັ່ງກ່າວເປັນລາຍລະອຽດ; ອາກອນຊົມໃຊ້ຂອງສິນຄ້ານໍາເຂົ້າທີ່ຜູ້ດໍາເນີນທຸລະກິດໄດ້ຈ່າຍຢູ່ບ່ອນນໍາເຂົ້ານັ້ນ ແມ່ນ ອະນຸຍາດໃຫ້ເປັນລາຍຈ່າຍດ້ານສ່ວຍສາອາກອນໄດ້.

ສໍາລັບການນໍາເຂົ້າ ເບຍ, ເຫຼົ້າ ຫຼື ເຄື່ອງດື່ມທີ່ມີທາດເຫຼົ້າ ແລະ ຢາສຸບ ຈາກຕ່າງປະເທດ, ຈາກເຂດເສດຖະກິດພິເສດ ຫຼື ຈາກເຂດປອດພາສີ ນັ້ນ ພາຍຫຼັງທີ່ໄດ້ຄິດໄລ່ ແລະ ໃຫ້ເສຍອາກອນຊົມໃຊ້ຢູ່ດ່ານບ່ອນນໍາເຂົ້າຕາມມູນຄ່າແຈ້ງພາສີ ບວກຄ່າພາສີ (ຖ້າມີ) ໃນກໍລະນີນໍາເຂົ້າຈາກຕ່າງປະເທດ ແລະ ຕາມມູນຄ່າຢູ່ໃນເອກະສານນໍາ

ສິ່ງສິນຄ້າ ບວກຄ່າພາສີ (ຖ້າມີ) ໃນກໍລະນີ ນຳເຂົ້າຈາກເຂດເສດຖະກິດພິເສດ ຫຼື ຈາກເຂດປອດພາສີ ແລ້ວ ຍັງຈະຕ້ອງໄດ້ຄິດໄລ່ ແລະ ເກັບ ອາກອນຊົມໃຊ້ ບົນພື້ນຖານລາຄາຂາຍຢູ່ພາຍໃນປະເທດບໍ່ລວມອາກອນຊົມໃຊ້ ແລະ ອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ ລົບ ໃຫ້ພື້ນຖານຄິດໄລ່ອາກອນຊົມໃຊ້ ຢູ່ຂອດນຳເຂົ້າອີກຕື່ມ; ອາກອນຊົມໃຊ້ທີ່ໄດ້ເສຍຢູ່ໃນຂອດນຳເຂົ້າ ແມ່ນອະນຸຍາດໃຫ້ເປັນລາຍຈ່າຍດ້ານສ່ວຍສາອາກອນໄດ້, ສ່ວນອາກອນຊົມໃຊ້ທີ່ເກັບບົນພື້ນຖານຈາກສ່ວນຜິດດ່ຽງລະຫວ່າງລາຄາຂາຍຍົກຢູ່ພາຍໃນປະເທດ ລົບໃຫ້ພື້ນຖານຄິດໄລ່ຂອດນຳເຂົ້ານັ້ນ ແມ່ນບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ເປັນລາຍຈ່າຍດ້ານສ່ວຍສາອາກອນ.

ຜູ້ນຳເຂົ້າສິນຄ້າປະເພດ ເບຍ, ເຫຼົ້າ ຫຼື ເຄື່ອງດື່ມທີ່ມີທາດເຫຼົ້າ ແລະ ຢາສຸບ ຕ້ອງສະໜອງລາຄາຂາຍ ຢູ່ພາຍໃນປະເທດ ເພື່ອເປັນບ່ອນອີງໃນການຊອກຫາພື້ນຖານຄິດໄລ່ອາກອນຊົມໃຊ້ພາຍໃນ, ກໍລະນີຜູ້ນຳເຂົ້າບໍ່ສາມາດສະໜອງລາຄາຂາຍໄດ້ ເຈົ້າໜ້າທີ່ສ່ວຍສາອາກອນ ຫຼື ເຈົ້າໜ້າທີ່ ທີ່ຖືກມອບໝາຍໃຫ້ເກັບອາກອນຊົມໃຊ້ ຈາກສິນຄ້າດັ່ງກ່າວ ຈະອີງໃສ່ລາຄາຂາຍ ສິນຄ້າປະເພດດຽວກັນທີ່ຜະລິດຢູ່ພາຍໃນປະເທດ ເພື່ອຊອກຫາ ແລະ ກຳນົດພື້ນຖານຄິດໄລ່ອາກອນຊົມໃຊ້.

ເຈົ້າໜ້າທີ່ພາສີ ແລະ/ຫຼື ເຈົ້າໜ້າທີ່ອື່ນ ທີ່ຖືກມອບໝາຍໃຫ້ເກັບອາກອນຊົມໃຊ້ ທີ່ປະຈຳຢູ່ດ່ານບ່ອນນຳເຂົ້າ ຫຼື ປະຈຳຢູ່ເຂດເສດຖະກິດພິເສດ ຫຼື ເຂດປອດພາສີ ຕ້ອງສົ່ງເອກະສານ-ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບການຄິດໄລ່ ແລະ ເກັບອາກອນຊົມໃຊ້ ໃນຂອດນຳເຂົ້າ ສິນຄ້າ ປະເພດ ເບຍ, ເຫຼົ້າ ຫຼື ເຄື່ອງດື່ມທີ່ມີທາດເຫຼົ້າ ແລະ ຢາສຸບ ໃຫ້ເຈົ້າໜ້າທີ່ສ່ວຍສາອາກອນ ເພື່ອຄຸ້ມຄອງ, ຕິດຕາມ ແລະ ຄິດໄລ່ ເກັບອາກອນຊົມໃຊ້ ສິນຄ້າດັ່ງກ່າວ ຢູ່ຂອດພາຍໃນປະເທດ ໃຫ້ຖືກຕ້ອງ ແລະ ຄົບຖ້ວນ ຕາມກົດໝາຍກຳນົດ;

ຕົວຢ່າງການຄິດໄລ່ອາກອນຊົມໃຊ້ການນຳເຂົ້າສິນຄ້າຈາກຕ່າງປະເທດ, ຈາກເຂດເສດຖະກິດ ແລະ ຈາກເຂດປອດພາສີ ມີ ດັ່ງນີ້:

7.1.1. ການນຳເຂົ້າສິນຄ້າຈາກຕ່າງປະເທດ:

ຕົວຢ່າງ 1: ການຄິດໄລ່ອາກອນຊົມໃຊ້ຈາກ ການນຳເຂົ້າລົດໃຫຍ່: ສົມມຸດວ່າບໍລິສັດ ຈຳກັດ ຂ ດຳເນີນທຸລະກິດນຳເຂົ້າ ແລະ ຈຳໜ່າຍລົດໃຫຍ່ຢູ່ພາຍໃນປະເທດ, ໃນເດືອນ ສິງຫາ 2021 ໄດ້ນຳເຂົ້າລົດກະບະໂຕໂຍຕ້າຣີໂວ 4 ປະຕູ ລຸ້ນສູງ, ຄວາມແຮງ 3.000 ຊີຊີ ຈຳນວນ 70 ຄັນ, ມູນຄ່າແຈ້ງພາສີ 15.000 \$/ຄັນ; ສົມມຸດວ່າ ອັດຕາແລກປ່ຽນ 1 \$ = 9.800 ກີບ, ສົມມຸດອັດຕາພາສີ: 30%. ວິທີຄິດໄລ່ອາກອນຊົມໃຊ້ ໃຫ້ປະຕິບັດ ດັ່ງນີ້ :

- ມູນຄ່າແຈ້ງພາສີເປັນເງິນກີບ: $15.000 \times 70 \times 9.800 = 10.290.000.000$ ກີບ;
- ຄ່າພາສີຂາເຂົ້າ: $10.290.000.000 \times 30 \% = 3.087.000.000$ ກີບ;
- ພື້ນຖານຄິດໄລ່ອາກອນຊົມໃຊ້: $10.290.000.000+3.087.000.000 = 13.377.000.000$ ກີບ;
- ອາກອນຊົມໃຊ້: $13.377.000.000 \times 52\% = 6.956.040.000$ ກີບ.

ໃນກໍລະນີການນຳເຂົ້າລົດດັ່ງກ່າວໄດ້ຮັບການປະຕິບັດອັດຕາ ພາສີ 0% ຫຼື ໄດ້ຮັບການຍົກເວັ້ນພາສີ ແມ່ນໃຫ້ຖືເອົາມູນຄ່າແຈ້ງພາສີ (CIF) ເປັນພື້ນຖານຄິດໄລ່ອາກອນຊົມໃຊ້ ດັ່ງນີ້:

- ມູນຄ່າແຈ້ງພາສີເປັນເງິນກີບ ຫຼື ຖານຄິດໄລ່ອາກອນຊົມໃຊ້: $15.000 \times 70 \times 9.800 = 10.290.000.000$ ກີບ;
- ພາສີ (ອັດຕາ 0% ຫຼື ຍົກເວັ້ນ) = 0 ກີບ;
- ອາກອນຊົມໃຊ້: $10.290.000.000 \times 52\% = 5.350.800.000$ ກີບ.

ໝາຍເຫດ : ອັດຕາອາກອນຊົມໃຊ້ ສຳລັບລົດກະບະໂຕໂຍຕ້າ ຣີໂວ 4 ປະຕູ, ລຸ້ນສູງ, ຄວາມແຮງ 3.000 ຊີຊີ ແມ່ນອັດຕາ 52% ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ຢູ່ໃນ ຂໍ້ 8 ຂໍ້ 2.1.1.1 ອັນດັບທີ 5 ຂອງຄຳແນະນຳສະບັບນີ້.

ຕົວຢ່າງ 2: ການຄິດໄລ່ອາກອນຊົມໃຊ້ ຈາກນ້ຳມັນເຊື້ອໄຟ: ສົມມຸດວ່າບໍລິສັດ ຈາກັດ ກ ດຳເນີນທຸລະກິດນຳເຂົ້າ ແລະ ຈຳໜ່າຍນ້ຳມັນເຊື້ອໄຟຢູ່ພາຍໃນປະເທດ, ໃນເດືອນ ກໍລະກົດ 2021 ໄດ້ນຳເຂົ້ານ້ຳມັນແອັດຊັງທຳມະດາ

ຈຳນວນ 1.200.000 ລິດ, ມູນຄ່າແຈ້ງພາສີ ແມ່ນ 0,4679 \$/ລິດ; ນໍ້າມັນກາຊວນ ຈຳນວນ 1.500.000 ລິດ, ມູນຄ່າແຈ້ງພາສີ ແມ່ນ 0,4745 \$/ລິດ; ສົມມຸດວ່າ ອັດຕາແລກປ່ຽນ 1 \$ = 9.800 ກີບ, ອັດຕາພາສີ ສໍາລັບແອັດຊັງທໍາມະດາ: 15% , ກາຊວນ: 5%. ວິທີຄິດໄລ່ອາກອນຊົມໃຊ້ ໃຫ້ປະຕິບັດ ດັ່ງນີ້ :

ກ. ນໍ້າມັນອັດຊັງທໍາມະດາ:

- ມູນຄ່າແຈ້ງພາສີເປັນເງິນກີບ ສໍາລັບແອັດຊັງທໍາມະດາ: $0,4679 \times 1.200.000 \times 9.800 = 5.502.504.000$ ກີບ;

- ຄ່າພາສີ ສໍາລັບແອັດຊັງທໍາມະດາ: $5.502.504.000 \times 15\% = 825.375.600$ ກີບ;
- ພື້ນຖານຄິດໄລ່ອາກອນຊົມໃຊ້: $5.502.504.000 + 825.375.600 = 6.327.879.600$ ກີບ;
- ອາກອນຊົມໃຊ້ແອັດຊັງທໍາມະດາ: $6.327.879.600 \times 31\% = 1.961.642.676$ ກີບ;

ຂ. ນໍ້າມັນກາຊວນ :

- ມູນຄ່າແຈ້ງພາສີ ເປັນເງິນກີບສໍາລັບນໍ້າມັນກາຊວນ: $0,4745 \times 1.500.000 \times 9.800 = 6.975.150.000$ ກີບ;

- ຄ່າພາສີ ສໍາລັບນໍ້າມັນກາຊວນ: $6.975.150.000 \times 5\% = 348.757.500$ ກີບ;
- ພື້ນຖານຄິດໄລ່ອາກອນຊົມໃຊ້: $6.975.150.000 + 348.757.500 = 7.323.907.500$ ກີບ;
- ອາກອນຊົມໃຊ້ນໍ້າມັນກາຊວນ: $7.323.907.500 \times 21\% = 1.538.020.575$ ກີບ;
- ລວມອາກອນຊົມໃຊ້ທີ່ຕ້ອງເສຍ: $1.961.642.676 + 1.538.020.575 = 3.499.663.251$ ກີບ.

ໝາຍເຫດ: ອັດຕາອາກອນຊົມໃຊ້ ສໍາລັບ ນໍ້າມັນແອັດຊັງທໍາມະດາ ແມ່ນ 31%, ນໍ້າມັນກາຊວນ ແມ່ນ 21% ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນ ຂໍ້ 8.1) ອັດຕາອາກອນຊົມໃຊ້ສິນຄ້າ ຂໍ້ 1.2) ແລະ 1.3) ຂອງຄຳແນະນຳສະບັບນີ້ ເນື່ອງຈາກວ່າ ສິນຄ້າປະເພດນໍ້າມັນເຊື້ອໄຟເປັນສິນຄ້າຍຸດທະສາດ, ສິນຄ້າຄວບຄຸມ ແລະ ເປັນສິນຄ້ານຳເຂົ້າ ຈຶ່ງມີ ການກຳນົດໂຄງສ້າງລາຄາ, ພາສີ ແລະ ປະເພດອາກອນຕ່າງໆເປັນອັນລະອຽດໃນແຕ່ລະໄລຍະທີ່ມີການປ່ຽນແປງ ບັບຂຶ້ນ ຫຼື ບັບລົງ ໂດຍກະຊວງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ. ດັ່ງນັ້ນ, ການເກັບອາກອນຊົມໃຊ້ ແລະ ອາກອນປະເພດ ອື່ນ ແມ່ນໃຫ້ອີງໃສ່ຕາຕະລາງໂຄງສ້າງລາຄາດັ່ງກ່າວ.

ຕົວຢ່າງ 3: ການຄິດໄລ່ອາກອນຊົມໃຊ້ຈາກ ເຄື່ອງອາໄຫຼ່ປ່ຽນຖ່າຍລິດໃຫຍ່ ແລະ ເຄື່ອງຕົບແຕ່ງ: ສົມມຸດວ່າບໍລິສັດ ຈຳກັດຜູ້ດຽວ ແສງຈະເລີນການຄ້າ ໃນເດືອນ ສິງຫາ 2022 ໄດ້ນຳເຂົ້າເຄື່ອງອາໄຫຼ່ລິດ ປ່ຽນຖ່າຍສໍາລັບ ການສ້ອງແປງ ມູນຄ່າແຈ້ງພາສີ 150.000 \$ ແລະ ເຄື່ອງຕົບແຕ່ງພາຫະນະ ມູນຄ່າແຈ້ງພາສີ: 170.000 \$; ສົມມຸດວ່າ ອັດຕາແລກປ່ຽນ 1 \$ = 9.800 ກີບ, ອັດຕາພາສີ ສໍາລັບອາໄຫຼ່ປ່ຽນຖ່າຍ 10%, ສໍາລັບເຄື່ອງຕົບແຕ່ງປະດັບເອ້ ພາຫະນະ 15%. ວິທີຄິດໄລ່ອາກອນຊົມໃຊ້ ໃຫ້ປະຕິບັດ ດັ່ງນີ້:

ກ. ເຄື່ອງອາໄຫຼ່ປ່ຽນຖ່າຍ ລິດໂດຍສານ ແລະ ລິດຂົນສົ່ງສິນຄ້າທຸກຊະນິດ:

- ມູນຄ່າແຈ້ງພາສີ ສໍາລັບເຄື່ອງອາໄຫຼ່: $150.000 \times 9.800 = 1.470.000.000$ ກີບ;
- ຄ່າພາສີຂາເຂົ້າ: $1.470.000.000 \times 10\% = 147.000.000$ ກີບ;
- ພື້ນຖານຄິດໄລ່ອາກອນຊົມໃຊ້: $1.470.000.000 + 147.000.000 = 1.617.000.000$ ກີບ;
- ອາກອນຊົມໃຊ້ ເຄື່ອງອາໄຫຼ່: $1.617.000.000 \times 11\% = 177.870.000$ ກີບ;

ຂ. ເຄື່ອງສຽງ ຕົບແຕ່ງພາຫະນະ:

- ມູນຄ່າແຈ້ງພາສີ ສໍາລັບເຄື່ອງສຽງຕົບແຕ່ງພາຫະນະ: $170.000 \times 9.800 = 1.666.000.000$ ກີບ;
- ຄ່າພາສີຂາເຂົ້າ: $1.666.000.000 \times 15\% = 249.900.000$ ກີບ;
- ພື້ນຖານຄິດໄລ່ ອາກອນຊົມໃຊ້: $1.666.000.000 + 249.900.000 = 1.915.900.000$ ກີບ;
- ອາກອນຊົມໃຊ້ ເຄື່ອງສຽງຕົບແຕ່ງ: $1.915.900.000 \times 25\% = 478.975.000$ ກີບ;
- ລວມອາກອນຊົມໃຊ້ທີ່ຕ້ອງເສຍ: $177.870.000 + 478.975.000 = 656.845.000$ ກີບ.

ໝາຍເຫດ: ອັດຕາອາກອນຊົມໃຊ້ ສໍາລັບ ເຄື່ອງອາໄຫຼ່ລົດໃຫຍ່ ແລະ ເຄື່ອງຕົບແຕ່ງພາຫະນະ ຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໃນ ຂໍ້ 8.1) ອັດຕາອາກອນຊົມໃຊ້ສິນຄ້າ ຂໍ້ 3 ແຖວທີ 2 ແລະ ຂໍ້ 4 ແຖວທີ 2 ຂອງຄໍາແນະນໍາສະບັບນີ້. ອາກອນຊົມໃຊ້ສໍາລັບອາໄຫຼ່ປ່ຽນຖ່າຍ ແລະ ເຄື່ອງຕົບແຕ່ງພາຫະນະ ລວມທັງຊັ້ນສ່ວນປະກອບ ທີ່ບໍ່ຢູ່ໃນລະບົບໂຮງງານຜະລິດ ຫຼື ປະກອບພາຍໃນປະເທດ ແມ່ນຈະຖືກຄິດໄລ່ ແລະ ເກັບໃນເວລານໍາເຂົ້າ ຢູ່ດ່ານບ່ອນນໍາເຂົ້າ ຫຼື ຢູ່ສະຖານທີ່ບ່ອນນໍາເຂົ້າໃຫ້ຖືກຕ້ອງ ແລະ ຄົບຖ້ວນ ເມື່ອມາຈໍາໜ່າຍທົ່ວໄປຢູ່ພາຍໃນປະເທດ ແມ່ນຈະບໍ່ຖືກຄິດໄລ່ເກັບອາກອນຊົມໃຊ້ອີກ.

ຕົວຢ່າງ 4: ການຄິດໄລ່ອາກອນຊົມໃຊ້ ຈາກການນໍາເຂົ້າລົດຈັກ: ສົມມຸດວ່າບໍລິສັດ ຈາກັດຜູ້ດຽວ ກໍານົດທຸລະກິດ ນໍາເຂົ້າ ແລະ ຈໍາໜ່າຍລົດຈັກຢູ່ພາຍໃນປະເທດ, ໃນເດືອນ ຕຸລາ 2021 ໄດ້ນໍາເຂົ້າລົດຈັກທີ່ໃຊ້ພະລັງງານເຊື້ອໄຟ ຍີ່ຫໍ້ຮອນດໍາ ແຮງ 110 ຊີຊີ ຈໍານວນ 300 ຄັນໃນຮູບແບບຊີບີຢູ, ມູນຄ່າແຈ້ງພາສີ 500 \$/ຄັນ; ສົມມຸດວ່າ ອັດຕາພາສີ 30% , ອັດຕາແລກປ່ຽນ 1 \$ = 9.800 ກີບ. ວິທີຄິດໄລ່ອາກອນຊົມໃຊ້ໃຫ້ປະຕິບັດ ດັ່ງນີ້:

- ມູນຄ່າແຈ້ງພາສີເປັນເງິນກີບ ຢູ່ບ່ອນນໍາເຂົ້າ: $300 \times 500 \times 9.800 = 1.470.000.000$ ກີບ;
- ຄ່າພາສີ: $1.470.000.000 \times 30\% = 441.000.000$ ກີບ;
- ພື້ນຖານຄິດໄລ່ ອາກອນຊົມໃຊ້: $1.470.000.000 + 441.000.000 = 1.911.000.000$ ກີບ;
- ອາກອນຊົມໃຊ້: $1.911.000.000 \times 10\% = 191.100.000$ ກີບ.

ໝາຍເຫດ: ອັດຕາອາກອນຊົມໃຊ້ ສໍາລັບລົດຈັກ ຄວາມແຮງ 110 ຊີຊີ ລົງມາ ທີ່ນໍາເຂົ້າສໍາເລັດຮູບໃນຮູບແບບ ຊີບີຢູ ແມ່ນ ອັດຕາ 10% ຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນ ຂໍ້ 8.1) ອັດຕາອາກອນຊົມໃຊ້ສິນຄ້າ ຂໍ້ 2 ຂໍ້ 1.1 ແຖວທີ 2 ຂອງຄໍາແນະນໍາສະບັບນີ້ .

ຕົວຢ່າງ 5: ການຄິດໄລ່ອາກອນຊົມໃຊ້ ຈາກ ເຄື່ອງຫຼິ້ນສຽງ ແລະ ພາບ: ສົມມຸດວ່າບໍລິສັດ ສະແຫວງບຸນ ຂາອອກ-ຂາເຂົ້າ ຈໍາກັດຜູ້ດຽວ ໃນເດືອນ ຕຸລາ 2021 ໄດ້ນໍາເຂົ້າ ເຄື່ອງຫຼິ້ນສຽງ ແລະ ພາບ (DVD player) ຈໍານວນ 200 ເຄື່ອງ, ລາຄາແຈ້ງພາສີ: 50 \$/ເຄື່ອງ; ເຄື່ອງດົນຕີຈໍານວນ 6 ຊຸດ,ລາຄາແຈ້ງພາສີ 3.000 \$/ຊຸດ, ສົມມຸດວ່າ ອັດຕາແລກປ່ຽນ 1 \$ = 9.800 ກີບ, ອັດຕາພາສີ ສໍາລັບເຄື່ອງຫຼິ້ນສຽງ ແລະ ພາບ 15%, ສໍາລັບເຄື່ອງດົນຕີ 20%. ວິທີຄິດໄລ່ ອາກອນຊົມໃຊ້ ໃຫ້ປະຕິບັດ ດັ່ງນີ້:

ກ. ເຄື່ອງຫຼິ້ນສຽງ ແລະ ພາບ:

- ມູນຄ່າແຈ້ງພາສີ ເປັນເງິນກີບ ສໍາລັບເຄື່ອງຫຼິ້ນສຽງ ແລະ ພາບ: $200 \times 50 \times 9.800 = 98.000.000$ ກີບ;
- ຄ່າພາສີ: $98.000.000 \times 15\% = 14.700.000$ ກີບ;
- ພື້ນຖານຄິດໄລ່ອາກອນຊົມໃຊ້: $98.000.000 + 14.700.000 = 112.700.000$ ກີບ;
- ອາກອນຊົມໃຊ້: $112.700.000 \times 15\% = 16.905.000$ ກີບ.

ຂ. ເຄື່ອງດົນຕີ:

- ມູນຄ່າແຈ້ງພາສີສໍາລັບເຄື່ອງດົນຕີ: $6 \times 3.000 \times 9.800 = 176.400.000$ ກີບ;
- ຄ່າພາສີ: $176.400.000 \times 20\% = 35.280.000$ ກີບ;
- ພື້ນຖານຄິດໄລ່ ອາກອນຊົມໃຊ້: $176.400.000 + 35.280.000 = 211.680.000$ ກີບ;
- ອາກອນຊົມໃຊ້: $211.680.000 \times 15\% = 31.752.000$ ກີບ;
- ລວມອາກອນຊົມໃຊ້ຕ້ອງເສຍ: $16.905.000 + 31.752.000 = 48.657.000$ ກີບ.

ໝາຍເຫດ: ອັດຕາອາກອນຊົມໃຊ້ ສໍາລັບເຄື່ອງຫຼິ້ນສຽງ - ພາບ ແລະ ເຄື່ອງດົນຕີ ແມ່ນອັດຕາ 15% ຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນ ຂໍ້ 8.1) ອັດຕາອາກອນຊົມໃຊ້ສິນຄ້າ ຂໍ້ 17 ຂອງຄໍາແນະນໍາສະບັບນີ້

ຕົວຢ່າງ 6: ການຄິດໄລ່ອາກອນຊົມໃຊ້ ຈາກເຫຼົ້າ, ເບຍ ແລະ ຢາສູບ: ສົມມຸດວ່າບໍລິສັດ ຈາກັດ ຄ, ໃນເດືອນ ກັນຍາ 2022 ໄດ້ນໍາເຂົ້າເຫຼົ້າວິສະກີ ທີ່ມີທາດເຫຼົ້າ ເກີນ 23 ສ່ວນຮ້ອຍ ຈໍານວນ 100 ແກັດ; ແກັດໜຶ່ງມີ

12 ແກ້ວ, ມູນຄ່າແຈ້ງພາສີ ແມ່ນ 150 \$/ແກ້ດ, ເບຍປອງແຮນນິເກັນທີ່ມີທາດເຫຼົ້າເກີນ 0,5 ສ່ວນຮ້ອຍ ຈຳນວນ 1.300 ແກ້ດ, ແກ້ດໜຶ່ງມີ 24 ປອງ, ມູນຄ່າແຈ້ງພາສີ ແມ່ນ 5,5 \$/ແກ້ດ ແລະ ຢາສູບ ເປັນຊອງ ຈຳນວນ 150 ແກ້ດ, ມູນຄ່າແຈ້ງພາສີ 85 \$/ແກ້ດ; ສົມມຸດວ່າ ອັດຕາພາສີ 35% ສຳລັບເຫຼົ້າ, 30% ສຳລັບເບຍ ແລະ 40% ສຳລັບຢາສູບ, ອັດຕາແລກປ່ຽນ 1 \$ = 9.800 ກີບ. ວິທີຄິດໄລ່ ອາກອນຊົມໃຊ້ແຕ່ລະປະເພດສິນຄ້າ ດັ່ງນີ້:

ກ. ເຫຼົ້າວິສະກີ:

- ມູນຄ່າແຈ້ງພາສີເປັນເງິນກີບສຳລັບເຫຼົ້າຢູ່ບ່ອນນຳເຂົ້າ: $100 \times 150 \times 9.800 = 147.000.000$ ກີບ;
- ຄ່າພາສີ: $147.000.000 \times 35\% = 51.450.000$ ກີບ;
- ພື້ນຖານຄິດໄລ່ອາກອນຊົມໃຊ້ຢູ່ບ່ອນນຳເຂົ້າ: $147.000.000 + 51.450.000 = 198.450.000$ ກີບ;
- ອາກອນຊົມໃຊ້ຂອດນຳເຂົ້າ: $198.450.000 \times 80\% = 158.760.000$ ກີບ.

ຂ. ເບຍປອງແຮນນິເກັນ:

- ມູນຄ່າແຈ້ງພາສີເປັນເງິນກີບສຳລັບເບຍຢູ່ບ່ອນນຳເຂົ້າ: $1.300 \times 5,5 \times 9.800 = 70.070.000$ ກີບ;
- ຄ່າພາສີ: $70.070.000 \times 30\% = 21.021.000$ ກີບ;
- ພື້ນຖານຄິດໄລ່ ອາກອນຊົມໃຊ້ ຢູ່ບ່ອນນຳເຂົ້າ: $70.070.000 + 21.021.000 = 91.091.000$ ກີບ;
- ອາກອນຊົມໃຊ້ ຂອດນຳເຂົ້າ: $91.091.000 \times 60\% = 54.654.600$ ກີບ.

ຄ. ຢາສູບ:

- ມູນຄ່າແຈ້ງພາສີເປັນເງິນກີບສຳລັບຢາສູບຢູ່ບ່ອນນຳເຂົ້າ: $150 \times 85 \times 9.800 = 124.950.000$ ກີບ;
- ຄ່າພາສີ: $124.950.000 \times 40\% = 49.980.000$ ກີບ;
- ພື້ນຖານຄິດໄລ່ອາກອນຊົມໃຊ້ຢູ່ບ່ອນນຳເຂົ້າ: $124.950.000 + 49.980.000 = 174.930.000$ ກີບ;
- ອາກອນຊົມໃຊ້ ຂອດນຳເຂົ້າ: $174.930.000 \times 57\% = 99.710.100$ ກີບ;

ນອກຈາກນັ້ນ, ອີງຕາມມາດຕາ 14 ຂໍ້ 1 ຂອງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍອາກອນຊົມໃຊ້ ໄດ້ກຳນົດພື້ນຖານຄິດໄລ່ອາກອນຊົມໃຊ້ ສຳລັບສິນຄ້ານຳເຂົ້າ ປະເພດ ເບຍ, ເຫຼົ້າ ຫຼື ເຄື່ອງດື່ມທີ່ມີທາດເຫຼົ້າ ແລະ ຢາສູບ ແມ່ນ ຈະຕ້ອງໄດ້ເກັບອາກອນຊົມໃຊ້ ຢູ່ຂອດຂາຍພາຍໃນປະເທດອີກຕື່ມ ດ້ວຍການເອົາລາຄາຂາຍ ຢູ່ພາຍໃນ ບໍ່ລວມອາກອນຊົມໃຊ້ ແລະ ອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ ລົບ ພື້ນຖານຄິດໄລ່ອາກອນຊົມໃຊ້ ຢູ່ບ່ອນນຳເຂົ້າ ເພື່ອເປັນພື້ນຖານຄິດໄລ່ອາກອນຊົມໃຊ້ພາຍໃນ, ອີງໃສ່ການແນະນຳທີ່ກຳນົດຢູ່ໃນ ຂໍ້ 7.1 ວັກສອງ ຂອງຄຳແນະນຳສະບັບນີ້ ຜູ້ນຳເຂົ້າສິນຄ້າຕັ້ງກ່າວ ຕ້ອງສະໜອງລາຄາຂາຍ ຢູ່ພາຍໃນປະເທດ ເພື່ອເປັນບ່ອນອີງໃນການຊອກຫາພື້ນຖານຄິດໄລ່ອາກອນຊົມໃຊ້ພາຍໃນ, ກໍລະນີຜູ້ນຳເຂົ້າບໍ່ສາມາດສະໜອງລາຄາຂາຍຍົກໄດ້ ເຈົ້າໜ້າທີ່ ທີ່ຖືກມອບໝາຍໃຫ້ເກັບອາກອນຊົມໃຊ້ ຈາກສິນຄ້າຕັ້ງກ່າວ ຈະອີງໃສ່ລາຄາຂາຍຍົກ ສິນຄ້າປະເພດດຽວກັນທີ່ຜະລິດຢູ່ພາຍໃນປະເທດ ຫຼື ອີງໃສ່ລາຄາຂາຍຍົກສິນຄ້າປະເພດດຽວກັນ ຂອງບໍລິສັດອື່ນເພື່ອຊອກຫາພື້ນຖານຄິດໄລ່ອາກອນຊົມໃຊ້; ສົມມຸດວ່າ ລາຄາຂາຍຍົກບໍ່ລວມມີອາກອນຊົມໃຊ້ ແລະ ອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມເຫຼົ້າວິສະກີ ຢູ່ພາຍໃນປະເທດ ແມ່ນ 4.498.200 ກີບ/ແກ້ດ, ລາຄາ ຂາຍຍົກບໍ່ລວມມີອາກອນຊົມໃຊ້ ແລະ ອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ ເບຍຢູ່ພາຍໃນ ແມ່ນ 93.600 ກີບ/ແກ້ດ ແລະ ລາຄາ ຂາຍຍົກບໍ່ລວມມີອາກອນຊົມໃຊ້ ແລະ ອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ ຢາສູບ ຢູ່ພາຍໃນ ແມ່ນ 1.727.500 ກີບ/ແກ້ດ. ວິທີຄິດໄລ່ອາກອນຊົມໃຊ້ຂອດພາຍໃນ ຂອງແຕ່ລະປະເພດສິນຄ້າ ດັ່ງນີ້ :

(1) ເຫຼົ້າວິສະກີ:

- ມູນຄ່າຂາຍຍົກທັງໝົດບໍ່ລວມອາກອນຊົມໃຊ້ ແລະ ອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ: $4.498.200 \times 100 = 449.820.000$ ກີບ;
- ພື້ນຖານຄິດໄລ່ອາກອນຊົມໃຊ້ພາຍໃນ: $449.820.000 - 198.450.000 = 251.370.000$ ກີບ;
- ອາກອນຊົມໃຊ້ ພາຍໃນ: $251.370.000 \times 80\% = 201.096.000$ ກີບ;

- ລວມອາກອນຊົມໃຊ້ທັງໝົດ ສໍາລັບເຫຼົ່າ: $158.760.000 + 201.096.000 = 359.856.000$

ກີບ.

(2) ເບຍປອງແຮນນິເກັນ:

- ມູນຄ່າຂາຍທັງໝົດບໍ່ລວມ ອາກອນຊົມໃຊ້ ແລະ ອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ: $1.300 \times 93.600 = 121.680.000$ ກີບ;
- ພື້ນຖານຄິດໄລ່ອາກອນຊົມໃຊ້ພາຍໃນ: $121.680.000 - 91.091.000 = 30.589.000$ ກີບ;
- ອາກອນຊົມໃຊ້ພາຍໃນ: $30.589.000 \times 60\% = 18.353.400$ ກີບ;
- ລວມອາກອນຊົມໃຊ້ ທັງໝົດສໍາລັບເບຍ: $54.654.600 + 18.353.400 = 73.008.000$

ກີບ;

(3) ຢາສູບ:

- ມູນຄ່າຂາຍຍົກທັງໝົດບໍ່ລວມ ອາກອນຊົມໃຊ້ ແລະ ອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ: $150 \times 1.727.500 = 259.125.000$ ກີບ;
- ພື້ນຖານຄິດໄລ່ອາກອນຊົມໃຊ້ພາຍໃນ: $259.125.000 - 174.930.000 = 84.195.000$ ກີບ;
- ອາກອນຊົມໃຊ້ ພາຍໃນ: $84.195.000 \times 57\% = 47.991.150$ ກີບ;
- ລວມອາກອນຊົມໃຊ້ທັງໝົດສໍາລັບຢາສູບ: $99.710.100 + 47.991.150 = 147.701.250$ ກີບ.

ການຄິດໄລ່ ອາກອນຊົມໃຊ້ ຂອດພາຍໃນ ຈາກຕົວຢ່າງ ຂອງ 3 ປະເພດສິນຄ້າຕາມ ຂໍ້ (1), (2) ແລະ (3) ຂ້າງເທິງນີ້ ແມ່ນເປັນການຄິດໄລ່ໄປຕາມຂັ້ນຕອນ ໂດຍຖືເອົາລາຄາຂາຍ ຢູ່ພາຍໃນປະເທດ ທີ່ບໍ່ລວມມີອາກອນຊົມໃຊ້ ແລະ ບໍ່ລວມມີອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ ເປັນພື້ນຖານຄິດໄລ່ ຊຶ່ງຖືວ່າຖືກຕ້ອງຕາມຫຼັກການ. ໃນກໍລະນີ ຜູ້ນໍາເຂົ້າ ຫາກສະໜອງຂໍ້ມູນ ຈາກລາຍຮັບທີ່ລວມມີອາກອນຊົມໃຊ້ ແລະ ອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມຢູ່ນໍາແລ້ວ ແມ່ນ ຈະຕ້ອງໄດ້ ແຍກ 2 ປະເພດອາກອນນີ້ອອກ ເພື່ອກຳນົດລາຄາຂາຍ ທີ່ເປັນພື້ນຖານຄິດໄລ່ອາກອນຊົມໃຊ້ ຂໍຍົກເອົາສິນຄ້າ ປະເພດເບຍ ມາເປັນຕົວຢ່າງແນະນໍາວິທີການຄິດໄລ່ ອາກອນຊົມໃຊ້ພາຍໃນຈາກລາຄາຂາຍຍົກທີ່ລວມມີ ອາກອນຊົມໃຊ້ ແລະ ອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມຢູ່ນໍາແລ້ວ ດັ່ງນີ້ :

ສົມມຸດວ່າ ຜູ້ນໍາເຂົ້າສາມາດສະໜອງ ຂໍ້ມູນຂອງລາຄາຂາຍຍົກ ເບຍປອງແຮນນິເກັນ ທີ່ນໍາເຂົ້ານັ້ນ ລວມມີ ອາກອນຊົມໃຊ້ ແລະ ອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ ແມ່ນ 154.440 ກີບ/ແກັດ. ວິທີຄິດໄລ່ເພື່ອຊອກຫາ ລາຄາຂາຍຍົກ ທີ່ ບໍ່ລວມມີອາກອນຊົມໃຊ້ ແລະ ອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ ໃຫ້ປະຕິບັດ ດັ່ງນີ້:

- ມູນຄ່າຂາຍຍົກລວມມີ ອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມທັງໝົດ: $1.300 \times 154.440 = 200.772.000$ ກີບ;
- ມູນຄ່າຂາຍຍົກບໍ່ລວມ ອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ: $\frac{200.772.000}{107} \times 100 = 187.637.383$ ກີບ;
- ອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ ຂອດຂາຍຍົກພາຍໃນ: $187.637.383 \times 10\% = 18.763.738$ ກີບ;
- ມູນຄ່າຂາຍຍົກ ລວມມີ ອາກອນຊົມໃຊ້: 187.637.383 ກີບ;
- ມູນຄ່າຂາຍຍົກບໍ່ລວມ ອາກອນຊົມໃຊ້: $\frac{187.637.383}{160} \times 100 = 117.273.364$ ກີບ;
- ພື້ນຖານຄິດໄລ່ ອາກອນຊົມໃຊ້ ພາຍໃນ: $117.273.364 - 91.091.000 = 26.182.364$ ກີບ;
- ອາກອນຊົມໃຊ້ພາຍໃນ: $26.182.364 \times 60\% = 15.709.418$ ກີບ.

ໝາຍເຫດ: ອັດຕາອາກອນຊົມໃຊ້ ສໍາລັບເຫຼົ່າ ວິສະກິ ເກີນ 23 ອົງ ແມ່ນ 80%, ເບຍທີ່ມີທາດເຫຼົ່າ 0.5 ສ່ວນຮ້ອຍ ຂຶ້ນໄປແມ່ນ 60% ແລະ ຢາສູບ ແມ່ນ 57% ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນ ຂໍ້ 8.1) ອັດຕາອາກອນຊົມໃຊ້ ສິນຄ້າ ຂໍ້ 5 ແຖວທີ 1, ຂໍ້ 6 ແຖວທີ 1 ແລະ ຂໍ້ 7 ແຖວທີ 1 ຂອງຄຳແນະນໍາສະບັບນີ້. ເພື່ອເຮັດໃຫ້ການເກັບ ອາກອນຊົມໃຊ້ ປະເພດສິນຄ້າດັ່ງກ່າວຢູ່ຂອດພາຍໃນປະເທດ ໃຫ້ຖືກຕ້ອງ, ຄົບຖ້ວນ ຕາມກົດໝາຍກຳນົດ ລັດຖະ ການສ່ວຍສາອາກອນແຕ່ລະຂັ້ນ ຕ້ອງປະສານສົມທົບກັບລັດຖະການພາສີ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ ເຈົ້າໜ້າທີ່ພາສີ ຫຼື ເຈົ້າໜ້າ

ທີ່ອື່ນທີ່ຖືກມອບໝາຍ ທີ່ປະຈຳຢູ່ດ່ານບ່ອນນຳເຂົ້າສິນຄ້າຈາກຕ່າງປະເທດ ຫຼື ປະຈຳຢູ່ເຂດເສດຖະກິດພິເສດ ຫຼື ເຂດປອດພາສີ ບ່ອນທີ່ນຳສົ່ງສິນຄ້າອອກຈາກເຂດມາພາຍໃນປະເທດ ພາຍຫຼັງໄດ້ຄິດໄລ່ ແລະ ເກັບອາກອນຊົມໃຊ້ ຢູ່ຂອດນຳເຂົ້າແລ້ວ ຕ້ອງສົ່ງເອກະສານ ແລະ ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບການເກັບອາກອນຊົມໃຊ້ ໃຫ້ແກ່ລັດຖະການສ່ວຍສາ ອາກອນ ໃຫ້ຄົບຖ້ວນ ແລະ ທັນເວລາ; ໝາຍຄວາມວ່າ ຕ້ອງສົ່ງເປັນປົກກະຕິໃນແຕ່ລະເດືອນ.

7.1.2. ການນຳເຂົ້າສິນຄ້າຈາກເຂດເສດຖະກິດພິເສດ ຫຼື ເຂດປອດພາສີ:

ຕົວຢ່າງ 1: ສົມມຸດວ່າ ບໍລິສັດ ແສງສະຫວ່າງ ຈຳກັດ ສ້າງຕັ້ງວິສາຫະກິດ ຢູ່ໃນເຂດເສດຖະກິດພິເສດ, ໃນເດືອນ ມິຖຸນາ 2021 ໄດ້ສົ່ງສິນຄ້າ ປະເພດເຄື່ອງດື່ມຊຸກຳລັງ ອອກຈາກເຂດເສດຖະກິດພິເສດ ມາຈຳໜ່າຍຢູ່ ພາຍໃນ ປະເທດ (ສປປ ລາວ) ຈຳນວນ 15.000 ແກັດ, ລາຄາຕາມເອກະສານນຳສົ່ງສິນຄ້າ (ສັນຍາ ຊື້-ຂາຍ, ໃບເກັບ ເງິນການຂາຍ) ແມ່ນ 45.000 ກີບ/ແກັດ, ສົມມຸດວ່າ ອັດຕາພາສີ 15%. ວິທີຄິດໄລ່ອາກອນຊົມໃຊ້ ໃຫ້ປະຕິບັດ ດັ່ງນີ້ :

- ມູນຄ່າແຈ້ງພາສີ: $15.000 \times 45.000 = 675.000.000$ ກີບ;
- ຄ່າພາສີ: $675.000.000 \times 15\% = 101.250.000$ ກີບ;
- ພື້ນຖານຄິດໄລ່ອາກອນຊົມໃຊ້: $675.000.000 + 101.250.000 = 776.250.000$ ກີບ;
- ອາກອນຊົມໃຊ້: $776.250.000 \times 12\% = 93.150.000$ ກີບ;

ໝາຍເຫດ: ອັດຕາອາກອນຊົມໃຊ້ ສຳລັບເຄື່ອງດື່ມຊຸກຳລັງ ແມ່ນ 12% ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນ ຂໍ້ 8.1) ອັດຕາອາກອນຊົມໃຊ້ສິນຄ້າ ຂໍ້ 9 ແຖວທີ 2 ຂອງຄຳແນະນຳສະບັບນີ້;

ຕົວຢ່າງ 2: ການຄິດໄລ່ອາກອນຊົມໃຊ້ຈາກ ຜະລິດຕະພັນເຄື່ອງສຳອາງ: ສົມມຸດວ່າບໍລິສັດ ຈິດສຳນິກດີ ຈຳກັດ ສ້າງຕັ້ງວິສາຫະກິດ ຢູ່ໃນເຂດເສດຖະກິດພິເສດ ໃນເດືອນ ກໍລະກົດ 2022 ໄດ້ສົ່ງສິນຄ້າ ປະເພດເຄື່ອງສຳ ອາງ ອອກຈາກເຂດເສດຖະກິດພິເສດ ມາຈຳໜ່າຍຢູ່ພາຍໃນ ປະເທດ (ສປປ ລາວ) ມູນຄ່າຕາມເອກະສານນຳສົ່ງ ສິນຄ້າ (ສັນຍາ ຊື້-ຂາຍ, ໃບເກັບເງິນການຂາຍ) ແມ່ນ 550.000.000 ກີບ, ສົມມຸດວ່າ ອັດຕາພາສີ 20%. ວິທີ ຄິດໄລ່ ອາກອນຊົມໃຊ້ ໃຫ້ປະຕິບັດ ດັ່ງນີ້ :

- ຄ່າພາສີ: $550.000.000 \times 20\% = 110.000.000$ ກີບ;
- ພື້ນຖານຄິດໄລ່ອາກອນຊົມໃຊ້: $550.000.000 + 110.000.000 = 660.000.000$ ກີບ;
- ອາກອນຊົມໃຊ້: $660.000.000 \times 25\% = 165.000.000$ ກີບ;

ໝາຍເຫດ: ອັດຕາອາກອນຊົມໃຊ້ ສຳລັບຜະລິດຕະພັນເຄື່ອງສຳອາງທຸກຊະນິດ ແມ່ນ 25% ຕາມທີ່ໄດ້ກຳ ນົດໄວ້ໃນ ຂໍ້ 8.1) ອັດຕາອາກອນຊົມໃຊ້ສິນຄ້າ ຂໍ້ 12 ຂອງຄຳແນະນຳສະບັບນີ້.

ຕົວຢ່າງ 3: ການຄິດໄລ່ອາກອນຊົມໃຊ້ ຈາກກ້ອງຖ່າຍຮູບ: ສົມມຸດວ່າບໍລິສັດຮຸ່ງເຮືອງ ຈຳກັດຜູ້ດຽວ ສ້າງຕັ້ງວິສາຫະກິດ ປະກອບກ້ອງຖ່າຍຮູບ ຢູ່ໃນເຂດເສດຖະກິດພິເສດ ໃນເດືອນ ກັນຍາ 2022 ໄດ້ສົ່ງ ກ້ອງຖ່າຍຮູບ ທີ່ປະກອບ ໂດຍໂຮງງານຂອງບໍລິສັດເອງ ອອກຈາກເຂດເສດຖະກິດພິເສດ ຈຳນວນ 10.000 ເຄື່ອງ ເພື່ອມາຈຳໜ່າຍຢູ່ ພາຍໃນ ປະເທດ (ສປປ ລາວ) ລາຄາຕາມເອກະສານນຳສົ່ງສິນຄ້າ (ສັນຍາ ຊື້-ຂາຍ, ໃບເກັບເງິນການຂາຍ) ແມ່ນ 550.000 ກີບ/ອັນ, ສົມມຸດວ່າ ອັດຕາພາສີ 5%. ວິທີຄິດໄລ່ອາກອນຊົມໃຊ້ ໃຫ້ປະຕິບັດ ດັ່ງນີ້ :

- ມູນຄ່າແຈ້ງພາສີ: $10.000 \times 550.000 = 5.500.000.000$ ກີບ;
- ຄ່າພາສີ: $5.500.000.000 \times 5\% = 275.000.000$ ກີບ;
- ພື້ນຖານຄິດໄລ່ອາກອນຊົມໃຊ້: $5.500.000.000 + 275.000.000 = 5.775.000.000$ ກີບ;
- ອາກອນຊົມໃຊ້: $5.775.000.000 \times 15\% = 866.250.000$ ກີບ.

ໝາຍເຫດ : ອັດຕາອາກອນຊົມໃຊ້ ສຳລັບກ້ອງຖ່າຍຮູບທຸກຊະນິດ ແມ່ນ 15% ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນ ຂໍ້ 8.1) ອັດຕາອາກອນຊົມໃຊ້ສິນຄ້າ ຂໍ້ 17 ຂອງຄຳແນະນຳສະບັບນີ້;

7.2. ພື້ນຖານຄິດໄລ່ອາກອນຊົມໃຊ້ ສໍາລັບສິນຄ້າ ທີ່ຜະລິດ ຫຼື ປະກອບຢູ່ພາຍໃນປະເທດ ເພື່ອຈໍາໜ່າຍ ຫຼື ຂາຍໃຫ້ຜູ້ອື່ນທີ່ເປັນລູກຄ້າທົ່ວໄປ ຫຼື ເປັນຜູ້ຊົມໃຊ້ ລວມທັງ ສິນຄ້ານໍາເຂົ້າທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຄິດໄລ່ ແລະ ເກັບອາກອນຊົມໃຊ້ໃນເວລາຂາຍຢູ່ພາຍໃນປະເທດ ແມ່ນ ລາຄາຂາຍຍົກອອກ ຈາກໂຮງງານ ຫຼື ຈາກບ່ອນຜະລິດ ຫຼື ບ່ອນປະກອບ ຫຼື ລາຄາຂາຍສໍາລັບສິນຄ້ານໍາເຂົ້າ ບໍ່ລວມອາກອນຊົມໃຊ້ ແລະ ອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ; ລາຄາຂາຍຍົກອອກຈາກໂຮງງານ ຫຼື ບ່ອນຜະລິດ ຫຼື ບ່ອນປະກອບ ຫຼື ລາຄາຂາຍສໍາລັບສິນຄ້ານໍາເຂົ້າ ລວມມີຕົ້ນທຶນ ແລະ ກໍາໄລລວມ. ດັ່ງນັ້ນ, ອາກອນຊົມໃຊ້ ທີ່ຄິດໄລ່ ເກັບບົນພື້ນຖານລາຄາຂາຍ ຢູ່ພາຍໃນປະເທດ ຕ້ອງມອບເຂົ້າງົບປະມານແຫ່ງລັດທັງໝົດ ແລະ ບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ຜູ້ສະໜອງ ຫຼື ຜູ້ຂາຍນໍາມາລົງເປັນລາຍຈ່າຍດ້ານສ່ວຍສາອາກອນໄດ້ ເນື່ອງຈາກວ່າ ອາກອນຊົມໃຊ້ໃນກໍລະນີດັ່ງກ່າວ ແມ່ນ ເກັບເອົານໍາຜູ້ຊື້ໂດຍກົງ ໂດຍບໍ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຕົ້ນທຶນຊື້ ຂອງຜູ້ສະໜອງ ຫຼື ຜູ້ຂາຍ; ສ່ວນລາຍຮັບທຸລະກິດ ຂອງຜູ້ສະໜອງ ຫຼື ຜູ້ຂາຍນັ້ນແມ່ນ ໃຫ້ຖືເອົາມູນຄ່າສະໜອງ ຫຼື ມູນຄ່າຂາຍທີ່ບໍ່ລວມອາກອນຊົມໃຊ້ ແລະ ບໍ່ລວມອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ, ຊຶ່ງຕົວຢ່າງການຄິດໄລ່ອາກອນຊົມໃຊ້ ດັ່ງນີ້:

ຕົວຢ່າງ 1: ການຄິດໄລ່ອາກອນຊົມໃຊ້ ຈາກຜະລິດຕະພັນເບຍ: ສົມມຸດວ່າບໍລິສັດເບຍ ຂຶ້ນທະບຽນ ແລະ ສ້າງຕັ້ງ ວິສາຫະກິດຕາມກົດໝາຍ ຂອງ ສປປ ລາວ, ໃນເດືອນ ມິຖຸນາ 2021 ໄດ້ຜະລິດ ແລະ ຈໍາໜ່າຍເບຍ ມີທາດເຫຼົ້າເກີນ 0,5% ທີ່ໂຮງງານຜະລິດຢູ່ພາຍໃນປະເທດ ຄື: ຂາຍໃຫ້ລູກຄ້າທົ່ວໄປ ຈໍານວນ 250.000 ລັງ; ລາຄາຂາຍຍົກອອກຈາກໂຮງງານບໍ່ລວມມີອາກອນຊົມໃຊ້ ແລະ ອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ ແມ່ນ 55.000 ກີບ/ລັງ, ແຖມໃຫ້ລູກຄ້າ ຈໍານວນທັງໝົດພາຍໃນເດືອນດັ່ງກ່າວ 300 ລັງ, ໂຮງງານນໍາອອກມາຊົມໃຊ້ເອງ ສໍາລັບກິດຈະກຳປະຈໍາປີຂອງໂຮງງານ ຈໍານວນ 400 ລັງ, ສົມມຸດລາຄາຕົ້ນທຶນຜະລິດຕາມການໃຫ້ຂໍ້ມູນ ຫຼື ຕາມການສະຫຼຸບຂອງບໍລິສັດຜະລິດເບຍ ແມ່ນ 40.000 ກີບ/ລັງ. ວິທີຄິດໄລ່ອາກອນຊົມໃຊ້ໃຫ້ປະຕິບັດ ດັ່ງນີ້ :

ກ. ຂາຍໃຫ້ລູກຄ້າທົ່ວໄປ :

- ມູນຄ່າຂາຍຍົກໃຫ້ລູກຄ້າ: $250.000 \times 55.000 = 13.750.000.000$ ກີບ;
- ອາກອນຊົມໃຊ້ຈາກການຂາຍ: $13.750.000.000 \times 60\% = 8.250.000.000$ ກີບ;

ຂ. ແຖມໃຫ້ລູກຄ້າ ແລະ ຊົມໃຊ້ເອງ (ສະໜອງໃຫ້ໂຕເອງ) :

- ມູນຄ່າຕົ້ນທຶນສໍາລັບສະໜອງໃຫ້ຕົນເອງ ແລະ ເປັນຂອງແຖມ: $(300+400) \times 40.000 = 28.000.000$ ກີບ;
- ອາກອນຊົມໃຊ້ທີ່ສະໜອງໃຫ້ຕົນເອງ ແລະ ເປັນຂອງແຖມ: $28.000.000 \times 60\% = 16.800.000$ ກີບ;
- ລວມອາກອນຊົມໃຊ້ ທັງໝົດຕ້ອງມອບ: $8.250.000.000 + 16.800.000 = 8.266.800.000$ ກີບ.

ໝາຍເຫດ: ອັດຕາ ອາກອນຊົມໃຊ້ ສໍາລັບຜະລິດຕະພັນເບຍ ທີ່ມີທາດເຫຼົ້າ ແຕ່ 0,5 ສ່ວນຮ້ອຍ ຂຶ້ນໄປ ຈະແມ່ນເບຍນໍາເຂົ້າ ຫຼື ຜະລິດຢູ່ພາຍໃນປະເທດ ແມ່ນ 60% ຕາມໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນ 8.1) ອັດຕາອາກອນຊົມໃຊ້ ສິນຄ້າ ຂໍ້ 6 ແຖວທີ 1 ຂອງຄໍາແນະນໍາສະບັບນີ້ ; ພື້ນຖານຄິດໄລ່ ອາກອນຊົມໃຊ້ ໃນກໍລະນີ ຊົມໃຊ້ເອງ, ໃຫ້ເປັນຂອງແຖມ, ໃຫ້ເປັນຂອງຂວັນ ແລະ ລາງວັນ ແມ່ນລາຄາຕົ້ນທຶນການຜະລິດ. ດັ່ງນັ້ນ, ໂຮງງານທີ່ຜະລິດເບຍ ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບໃນການກຳນົດລາຄາຕົ້ນທຶນການຜະລິດ ເພື່ອຄິດໄລ່ອາກອນຊົມໃຊ້; ອາກອນຊົມໃຊ້ ຈາກເບຍ ຫຼື ສິນຄ້າປະເພດອື່ນ ສໍາລັບກໍລະນີ ຊົມໃຊ້ເອງ, ໃຫ້ເປັນຂອງແຖມ, ໃຫ້ເປັນຂອງຂວັນ ແລະ ລາງວັນ ແມ່ນບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ລົງເປັນລາຍຈ່າຍດ້ານສ່ວຍສາອາກອນໄດ້ ເຖິງວ່າ ຈະຖືກຄິດໄລ່ຈາກລາຄາຕົ້ນທຶນການຜະລິດກໍຕາມ ຍົກເວັ້ນສິນຄ້າ ຫຼື ຜະລິດຕະພັນດັ່ງກ່າວທີ່ຖືກນໍາໄປຈົດເປັນຊັບສິນຄົງທີ່ ແລະ ນໍາໃຊ້ໂດຍກົງເຂົ້າໃນການດຳເນີນທຸລະກິດ ຂອງຜູ້ເສຍອາກອນ ແມ່ນອະນຸຍາດໃຫ້ຫັກຄ່າຫຼັງທັງນາມລະບຽບການໄດ້.

ຕົວຢ່າງ 2: ການຄິດໄລ່ອາກອນຊົມໃຊ້ ຈາກລົດຈັກ ແລະ ລົດໃຫຍ່: ສົມມຸດວ່າ ບໍລິສັດ ຈຳກັດ ກ ດຳເນີນ ທຸລະກິດ ໂຮງງານປະກອບ ແລະ ຈຳໜ່າຍ ລົດຈັກ ແລະ ລົດໃຫຍ່ ຢູ່ພາຍໃນປະເທດ ໃນເດືອນ ກໍລະກົດ 2022 ມີ ການເຄື່ອນໄຫວທຸລະກິດ ດັ່ງນີ້:

ກ. ສຳລັບລົດຈັກ: ໄດ້ນຳເຂົ້າຊົ່ນສ່ວນລົດຈັກທີ່ໃຊ້ພະລັງງານເຊື້ອໄຟ, ຄວາມແຮງ 110 ຊີຊີ ຈຳນວນ 300 ຊຸດ/ຄັນ ແລະ ຄວາມແຮງ 150 ຊີຊີ ຈຳນວນ 200 ຊຸດ/ຄັນໃນຮູບແບບໄອເຄດີ (IKD) , ມູນຄ່າແຈ້ງພາສີ 100 \$/ຊຸດຄັນ; ສົມມຸດວ່າ ອັດຕາພາສີ 10% ,ອັດຕາແລກປ່ຽນ 1 \$ = 9.800 ກີບ, ພາຍຫຼັງປະກອບສຳເລັດສົມບູນຢູ່ ໃນຮູບແບບ ຊີບີຢູ (CBU) ແລ້ວ ໄດ້ຂາຍຍົກໃຫ້ລູກຄ້າປະຈຳ ລົດຈັກຄວາມແຮງ 110 ຊີຊີ ທັງໝົດ 300 ຄັນ ໃນ ລາຄາບໍ່ມີອາກອນຊົມໃຊ້ ແລະ ອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ 7.500.000 ກີບ/ຄັນ, ສຳລັບ ລົດຈັກ ຄວາມແຮງ 150 ຊີຊີ ແມ່ນໄດ້ຂາຍໃນລາຄາບໍ່ມີອາກອນຊົມໃຊ້ ແລະ ອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ 9.500.000 ກີບ/ຄັນ. ວິທີຄິດໄລ່ອາກອນ ຊົມໃຊ້ໃຫ້ປະຕິບັດ ດັ່ງນີ້:

(1) ຄິດໄລ່ພາສີຂາເຂົ້າ ແລະ ອາກອນ ສຳລັບຊົ່ນສ່ວນປະກອບລົດຈັກ ຢູ່ບ່ອນນຳເຂົ້າ:

- ຈຳນວນຊົ່ນສ່ວນປະກອບ ໄອຄີດີ ທັງໝົດ: $300 + 200 = 500$ ຊຸດ;
- ມູນຄ່າແຈ້ງພາສີ ເປັນເງິນກີບ: $500 \times 100 \times 9.800 = 490.000.000$ ກີບ;
- ຄ່າພາສີຂາເຂົ້າ: $490.000.000 \times 10\% = 49.000.000$ ກີບ;
- ພື້ນຖານຄິດໄລ່ອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ: $490.000.000 + 49.000.000 = 539.000.000$ ກີບ;
- ອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມຂອດນຳເຂົ້າທັງໝົດ: $539.000.000 \times 7\% = 37.730.000$ ກີບ.

(2) ຄິດໄລ່ອາກອນຊົມໃຊ້ ຂອດຈຳໜ່າຍຢູ່ພາຍໃນປະເທດ:

• ລົດຈັກຄວາມແຮງ 100 ຊີຊີ :

- ມູນຄ່າຂາຍຍົກ ຫຼື ພື້ນຖານຄິດໄລ່ອາກອນຊົມໃຊ້: $300 \times 7.500.000 = 2.250.000.000$ ກີບ;
- ອາກອນຊົມໃຊ້: $2.250.000.000 \times 3\% = 67.500.000$ ກີບ.

• ລົດຈັກຄວາມແຮງ 150 ຊີຊີ :

- ມູນຄ່າຂາຍຍົກ ຫຼື ພື້ນຖານຄິດໄລ່ ອາກອນຊົມໃຊ້: $200 \times 9.500.000 = 1.900.000.000$ ກີບ;
- ອາກອນຊົມໃຊ້: $1.900.000.000 \times 20\% = 380.000.000$ ກີບ;
- ລາຍຮັບທີ່ຂາຍບໍ່ລວມອາກອນຊົມໃຊ້: $2.250.000.000 + 1.900.000.000 = 4.150.000.000$ ກີບ;
- ຈຳນວນອາກອນຊົມໃຊ້ເກັບໄດ້ທັງໝົດ: $67.500.000 + 380.000.000 = 447.500.000$ ກີບ;
- ພື້ນຖານຄິດໄລ່ອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມເວລາຂາຍ: $4.150.000.000 + 447.500.000 = 4.597.500.000$ ກີບ;
- ອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມຈາກການຂາຍຢູ່ພາຍໃນ: $4.597.500.000 \times 7\% = 321.825.000$ ກີບ.

ຂ. ສຳລັບລົດໃຫຍ່: ໄດ້ນຳເຂົ້າຊົ່ນສ່ວນລົດໃຫຍ່ ສຳລັບຂົນສົ່ງສິນຄ້າ ຂະໜາດນ້ອຍທີ່ໃຊ້ພະລັງງານເຊື້ອ ໄຟ, ຄວາມແຮງ 2.500 ຊີຊີ ໃນຮູບແບບໄອເຄດີ (IKD) ຈຳນວນ 130 ຊຸດ/ຄັນ ມູນຄ່າແຈ້ງພາສີ 2.000 \$/ຊຸດ ຄັນ; ສົມມຸດວ່າ ອັດຕາພາສີ 10%, ອັດຕາແລກປ່ຽນ 1 \$ = 9.800 ກີບ, ພາຍຫຼັງປະກອບສຳເລັດສົມບູນຢູ່ໃນຮູບ ແບບ ຊີບີຢູ (CBU) ແລ້ວ ແມ່ນໄດ້ຂາຍລົດໃຫຍ່ທັງໝົດ ຈຳນວນ 130 ຄັນ ໃນລາຄາ ທີ່ລວມມີອາກອນຊົມໃຊ້ ແລະ ອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມແລ້ວ 75.000.000 ກີບ/ຄັນ. ວິທີຄິດໄລ່ອາກອນຊົມໃຊ້ ໃຫ້ປະຕິບັດ ດັ່ງນີ້:

- (1) ຄິດໄລ່ພັນທະພາສີຂາເຂົ້າ ແລະ ອາກອນ ສໍາລັບຊື້ສ່ວນປະກອບລົດໃຫຍ່ຢູ່ບ່ອນນໍາເຂົ້າ:
- ມູນຄ່າແຈ້ງພາສີ ເປັນເງິນກີບ: $130 \times 2.000 \times 9.800 = 2.548.000.000$ ກີບ;
 - ຄ່າພາສີຂາເຂົ້າ: $2.548.000.000 \times 10\% = 254.800.000$ ກີບ;
 - ພື້ນຖານຄິດໄລ່ອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ: $2.548.000.000 + 254.800.000 = 2.802.800.000$ ກີບ;
 - ອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມຂອດນໍາເຂົ້າ: $2.802.800.000 \times 7\% = 196.196.000$ ກີບ;
- (2) ຄິດໄລ່ອາກອນຊົມໃຊ້ ຂອດຈໍາໜ່າຍຢູ່ພາຍໃນປະເທດ:
- ມູນຄ່າຂາຍຍົກລວມມີອາກອນຊົມໃຊ້ ແລະ ອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ: $130 \times 75.000.000 = 9.750.000.000$ ກີບ;
 - ມູນຄ່າຂາຍຍົກບໍ່ລວມມີອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ: $\frac{9.750.000.000}{107} \times 100 = 9.112.149.533$ ກີບ;
 - ມູນຄ່າຂາຍຍົກບໍ່ລວມມີ ອາກອນຊົມໃຊ້: $\frac{9.112.149.533}{103} \times 100 = 8.846.747.119$ ກີບ;
 - ອາກອນຊົມໃຊ້: $8.846.747.119 \times 3\% = 265.402.414$ ກີບ;
 - ພື້ນຖານຄິດໄລ່ອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມເວລາຂາຍ: $8.846.747.119 + 265.402.414 = 9.112.149.533$ ກີບ.

ໝາຍເຫດ: ອັດຕາອາກອນຊົມໃຊ້ ສໍາລັບລົດຈັກ ນໍາໃຊ້ນໍ້າມັນເຊື້ອໄຟ ຄວາມແຮງ 110 ຊີຊີ ທີ່ປະກອບ ຈາກຊັ້ນສ່ວນປະກອບໃນຮູບແບບໄອເຄດີ (I K D) ແມ່ນ 3% , ຄວາມແຮງ 150 ຊີຊີ ແມ່ນ 20% ຕາມທີ່ໄດ້ ກໍານົດໄວ້ໃນ ຂໍ້ 8.1) ອັດຕາອາກອນຊົມໃຊ້ສິນຄ້າ ຂໍ້ 2 ຂໍ້ 1.1 ແຖວທີ 2 ແລະ ແຖວທີ 3 ຂອງຄໍາແນະນໍາສະບັບ ນີ້; ອັດຕາອາກອນຊົມໃຊ້ ສໍາລັບລົດໃຫຍ່ ນໍາໃຊ້ນໍ້າມັນເຊື້ອໄຟ ທີ່ປະກອບຈາກຊັ້ນສ່ວນປະກອບໃນຮູບແບບ ໄອເຄດີ (I K D) ແມ່ນ 3% ຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນ ຂໍ້ 8.1) ອັດຕາອາກອນຊົມໃຊ້ສິນຄ້າ ຂໍ້ 2.9 ຂອງຄໍາແນະນໍາ ສະບັບນີ້. ຊັ້ນສ່ວນປະກອບໃນຮູບແບບ ໄອເຄດີ (I K D) ແລະ ຊີເຄດີ (C K D) ທີ່ນໍາເຂົ້າ ຫຼື ຜະລິດຢູ່ພາຍໃນ ປະເທດ ສໍາລັບຈຸດປະສົງມາປະກອບຢູ່ໂຮງງານ ເປັນລົດສໍາເລັດຮູບສົມບູນຕາມຮູບແບບຊີບີຢູ (CBU) ໂດຍກົງ ແມ່ນຈະບໍ່ຖືກເກັບອາກອນຊົມໃຊ້ ຢູ່ໃນຂອດນໍາເຂົ້າ ຫຼື ຂອດຜະລິດ ຊັ້ນສ່ວນດັ່ງກ່າວຢູ່ພາຍໃນປະເທດ ແຕ່ຈະຖືກ ຄິດໄລ່ ແລະ ເກັບອາກອນຊົມໃຊ້ຢູ່ພາຍໃນ ປະເທດ ເວລາທີ່ປະກອບສໍາເລັດ ແລະ ຂາຍ ດັ່ງດຽວເລີຍ. ຜູ້ນໍາເຂົ້າ ຫຼື ຜູ້ຊື້ ຈາກໂຮງງານຜະລິດພາຍໃນ ຕ້ອງມີແຜນຄວາມຕ້ອງການນໍາໃຊ້ ຊັ້ນສ່ວນປະກອບໃນ 2 ຮູບແບບດັ່ງກ່າວ ໂດຍ ມີການຢັ້ງຢືນຈາກຂະແໜງການຄຸ້ມຄອງ ໂຮງງານຜະລິດ ຫຼື ໂຮງງານປະກອບ ສະເໝີຕໍ່ລັດຖະມົນຕີກະຊວງການ ເງິນ ພິຈາລະນາອະນຸຍາດ ເພື່ອຈຸດເກັບອາກອນຊົມໃຊ້ (ຍົກເວັ້ນອາກອນຊົມໃຊ້) ໃນຂອດນໍາເຂົ້າ ຫຼື ຂອດຜະລິດຢູ່ ພາຍໃນ ຊັ້ນສ່ວນປະກອບດັ່ງກ່າວ.

ຕົວຢ່າງ 3: ການຄິດໄລ່ອາກອນຊົມໃຊ້ ຈາກຢາສູບ: ສົມມຸດວ່າ ບໍລິສັດຜະລິດຢາສູບ ຈໍາກັດ ໄດ້ຂຶ້ນ ທະບຽນ ແລະ ສ້າງຕັ້ງ ວິສາຫະກິດຕາມກົດໝາຍ ຂອງ ສປປ ລາວ, ໃນເດືອນ ກໍລະກົດ 2021 ໄດ້ຜະລິດ ແລະ ຈໍາ ໜ່າຍຢາສູບເປັນຊອງ ດັ່ງນີ້ : ຂາຍໃຫ້ລູກຄ້າທົ່ວໄປ ຢູ່ພາຍໃນປະເທດ ຈໍານວນ 25.000 ແກ້ດ, ລາຄາຂາຍຍົກ ອອກຈາກໂຮງງານບໍ່ມີອາກອນຊົມໃຊ້ ແລະ ອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ ແມ່ນ 1.200.000 ກີບ/ແກ້ດ; ແຖມໃຫ້ລູກຄ້າ ຈໍານວນທັງໝົດພາຍໃນເດືອນດັ່ງກ່າວ 30 ແກ້ດ, ສົມມຸດລາຄາຕົ້ນທຶນຜະລິດ ແມ່ນ 900.000 ກີບ/ແກ້ດ; ໄດ້ສົ່ງ ອອກໄປຕ່າງປະເທດ ຈໍານວນ 20.000 ແກ້ດ, ລາຄາ ຕາມເອກະສານນໍາສົ່ງ ບໍ່ມີອາກອນຊົມໃຊ້ ແລະ ອາກອນມູນ ຄ່າເພີ່ມ ແມ່ນ 1.300.000 ກີບ/ແກ້ດ. ວິທີຄິດໄລ່ ອາກອນຊົມໃຊ້ ໃຫ້ປະຕິບັດ ດັ່ງນີ້:

- ມູນຄ່າຂາຍຍົກຢູ່ພາຍໃນປະເທດ: $25.000 \times 1.200.000 = 30.000.000,000$ ກີບ;
- ອາກອນຊົມໃຊ້: $30.000.000.000 \times 57\% = 17.100.000.000$ ກີບ;
- ມູນຄ່າຕົ້ນທຶນສໍາລັບເປັນຂອງແຖມ: $30 \times 900.000 = 27.000.000$ ກີບ;

- ອາກອນຊົມໃຊ້ຈາກການແຖມ: $27.000.000 \times 57\% = 15.390.000$ ກີບ;
- ມູນຄ່າສິ່ງອອກໄປຕ່າງປະເທດ: $20.000 \times 1.300.000 = 26.000.000.000$ ກີບ;
- ລວມອາກອນຊົມໃຊ້ຕ້ອງມອບ: $17.100.000.000 + 15.390.000 = 17.115.390.000$ ກີບ.

ໝາຍເຫດ: ອັດຕາ ອາກອນຊົມໃຊ້ ສໍາລັບຜະລິດຕະພັນຢາສູບເປັນຊອງ ຈະແມ່ນຢາສູບທີ່ນໍາເຂົ້າ ຫຼື ຜະລິດຢູ່ພາຍໃນປະເທດກໍຕາມ ແມ່ນ ອັດຕາ 57% ຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນ ຂໍ້ 8.1) ອັດຕາອາກອນຊົມໃຊ້ສິນຄ້າ ຂໍ້ 7 ແຖວທີ 1 ຂອງຄໍາແນະນໍາສະບັບນີ້; ພື້ນຖານຄິດໄລ່ ອາກອນຊົມໃຊ້ ໃນກໍລະນີ ເອົາໃຫ້ເປັນຂອງແຖມ, ຊົມໃຊ້ ເອງ, ໃຫ້ເປັນຂອງຂວັນ ແລະ ລາງວັນ ແມ່ນລາຄາຕົ້ນທຶນການຜະລິດ; ໂຮງງານທີ່ຜະລິດຢາສູບ ມີຄວາມ ຮັບຜິດຊອບໃນການກໍານົດລາຄາຕົ້ນທຶນການຜະລິດ ເພື່ອຄິດໄລ່ອາກອນຊົມໃຊ້; ອາກອນຊົມໃຊ້ ສໍາລັບກໍລະນີ ຊົມໃຊ້ເອງ, ໃຫ້ເປັນຂອງແຖມ, ໃຫ້ເປັນຂອງຂວັນ ແລະ ລາງວັນ ແມ່ນບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ລົງເປັນລາຍຈ່າຍດ້ານສ່ວຍ ສາອາກອນໄດ້ ເຖິງວ່າ ຈະຖືກຄິດໄລ່ຈາກລາຄາຕົ້ນທຶນການຜະລິດກໍຕາມ.

ສໍາລັບຢາສູບທີ່ສິ່ງອອກໄປຕ່າງປະເທດ ຈໍານວນ 20.000 ແກັດ ໃນມູນຄ່າ 26.000.000.000 ກີບ ນັ້ນ ແມ່ນບໍ່ຖືກຄິດໄລ່ໃຫ້ເສຍອາກອນຊົມໃຊ້ຢູ່ ສປປ ລາວ, ແຕ່ລາຍຮັບຈາກການສິ່ງອອກຢາສູບດັ່ງກ່າວ ຕ້ອງໄດ້ ສະຫຼຸບລວມເຂົ້າໃນລາຍຮັບທຸລະກິດທັງໝົດ ເພື່ອເສຍອາກອນລາຍໄດ້ (ອາກອນກໍາໄລ) ຕາມກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ອາກອນລາຍໄດ້.

ຕົວຢ່າງ 4: ການຄິດໄລ່ອາກອນຊົມໃຊ້ ຈາກເຄື່ອງດື່ມຊຸກໍາລັງ: ສົມມຸດວ່າໂຮງງານຜະລິດເຄື່ອງດື່ມຊຸກໍາລັງ ສ້າງຕັ້ງວິສາຫະກິດ ຕາມກົດໝາຍ ຂອງ ສປປ ລາວ ໃນຮູບການ ເປັນບໍລິສັດ ຈໍາກັດຜູ້ດຽວ, ໃນເດືອນ ກັນຍາ 2021 ໄດ້ຂາຍຍົກເຄື່ອງດື່ມຊຸກໍາລັງ ໃຫ້ລູກຄ້າປະຈໍາ ທັງໝົດ 30.000 ແກັດ ໃນລາຄາ ບໍ່ມີອາກອນຊົມໃຊ້ ແລະ ອາກອນ ມູນຄ່າເພີ່ມ 100.000 ກີບ/ແກັດ, ໄດ້ໃຫ້ເປັນຂອງແຖມໃນຖານະເປັນລູກຄ້າປະຈໍາ. ໃນຈໍານວນ 50 ແກັດ ລາຄາ ຕົ້ນທຶນການຜະລິດແມ່ນ 60.000 ກີບ/ແກັດ. ວິທີຄິດໄລ່ອາກອນຊົມໃຊ້ ໃຫ້ປະຕິບັດ ດັ່ງນີ້:

- ພື້ນຖານຄິດໄລ່ອາກອນຊົມໃຊ້ ສໍາລັບຂາຍໃຫ້ລູກຄ້າ: $30.000 \times 100.000 = 3.000.000.000$ ກີບ;
- ອາກອນຊົມໃຊ້ ເກັບໄດ້ຈາກລູກຄ້າ: $3.000.000.000 \times 12\% = 360.000.000$ ກີບ;
- ພື້ນຖານຄິດໄລ່ອາກອນຊົມໃຊ້ ສໍາລັບຂອງແຖມ: $50 \times 60.000 = 3.000.000$ ກີບ;
- ອາກອນຊົມໃຊ້ ເກັບໄດ້ຈາກການແຖມ: $3.000.000 \times 12\% = 360.000$ ກີບ;
- ລວມ ອາກອນຊົມໃຊ້ ຕ້ອງມອບ: $360.000.000 + 360.000 = 360.360.000$ ກີບ.

ໝາຍເຫດ : ອັດຕາອາກອນຊົມໃຊ້ ສໍາລັບເຄື່ອງດື່ມຊຸກໍາລັງ ແມ່ນ ອັດຕາ 12% ຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນ ຂໍ້ 8.1) ອັດຕາອາກອນຊົມໃຊ້ສິນຄ້າ ຂໍ້ 9 ແຖວທີ 2 ຂອງຄໍາແນະນໍາສະບັບນີ້.

7.3. ພື້ນຖານຄິດໄລ່ອາກອນຊົມໃຊ້ ສໍາລັບ ສິນຄ້າ ທີ່ຜະລິດ ຫຼື ປະກອບຢູ່ພາຍໃນປະເທດ ຫຼື ສິນຄ້ານໍາເຂົ້າ ເພື່ອຊົມໃຊ້ເອງ ໂດຍຜູ້ດໍາເນີນທຸລະກິດ, ໃຫ້ເປັນຂອງຂວັນ, ເປັນຂອງແຖມ ແລະ ເປັນລາງວັນ ແມ່ນລາຄາຕົ້ນທຶນ ການຜະລິດ ຫຼື ປະກອບ ເປັນພື້ນຖານຄິດໄລ່ ອາກອນຊົມໃຊ້; ຜູ້ຜະລິດ ຫຼື ຜູ້ປະກອບ ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບໃນ ການກໍານົດ ກ່ຽວກັບລາຄາຕົ້ນທຶນການຜະລິດ ຫຼື ຕົ້ນທຶນການປະກອບໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມຄວາມເປັນຈິງທຸກກໍລະນີ ແລະ ສາມາດສະໜອງຂໍ້ມູນດັ່ງກ່າວໃຫ້ເຈົ້າໜ້າທີ່ສ່ວຍສາອາກອນ ແລະ ເຈົ້າໜ້າທີ່ກວດກາອື່ນໄດ້ທຸກເວລາ; ອາກອນຊົມໃຊ້ກໍລະນີ ຊົມໃຊ້ເອງ, ໃຫ້ເປັນຂອງແຖມ, ເປັນຂອງຂວັນ ແລະ ລາງວັນ ແມ່ນບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ລົງເປັນ ລາຍຈ່າຍດ້ານສ່ວຍສາອາກອນໄດ້ ແລະ ໃຫ້ຖືວ່າເປັນການຊົມໃຊ້ ສິນຄ້າ ຫຼື ການບໍລິການດັ່ງກ່າວ. ສໍາລັບອາກອນ ຊົມໃຊ້ ຂອງສິນຄ້າ ທີ່ຜູ້ດໍາເນີນທຸລະກິດ ຫຼື ຜູ້ເສຍອາກອນ ຊົມໃຊ້ເອງ, ໄດ້ຮັບເປັນຂອງຂວັນ, ຂອງແຖມ ຫຼື ລາງວັນ ນໍາມາເປັນຊັບສົມບັດຄົງທີ່ ທີ່ນໍາໃຊ້ໂດຍກົງເຂົ້າໃນການດໍາເນີນທຸລະກິດ ແມ່ນ ສາມາດໃຫ້ຈິດເປັນມູນຄ່າ ຊັບສິນ ເພື່ອຫັກຫຼ່ຽມໄດ້ ເນື່ອງຈາກວ່າ ຊັບສິນຄົງທີ່ດັ່ງກ່າວ ຖືກນໍາໃຊ້ໃຫ້ເກີດຜົນປະໂຫຍດ ຢູ່ໃນວົງຈອນ ເສດຖະກິດ ຂອງຜູ້ດໍາເນີນທຸລະກິດ.

ຕົວຢ່າງ: ສົມມຸດວ່າໂຮງງານ ຜະລິດນ້ຳອັດລົມ ແລະ ໂສດາ ພາຍໃນເດືອນ ພະຈິກ 2021 ໄດ້ນຳເອົາ ນ້ຳອັດລົມ ປະເພດໂຄກສ (Coca cola) ຊະນິດຂວດນ້ອຍທີ່ຜະລິດ ອອກຈາກສາງສິນຄ້າ ຈຳນວນ 300 ແກັດ ມາຊົມໃຊ້ດ້ວຍຕົນເອງ ແລະ ອີກ 250 ແກັດ ໃຫ້ເປັນຂອງແຖມສຳລັບລູກຄ້າລາຍໃຫຍ່ຂອງບໍລິສັດ; ຕົ້ນທຶນການຜະລິດຕາມໂຄງສ້າງລາຄາ ຂອງນ້ຳອັດລົມຊະນິດດັ່ງກ່າວ ແມ່ນ 40.000 ກີບ/ແກັດ. ວິທີຄິດໄລ່ອາກອນຊົມໃຊ້ ໃຫ້ປະຕິບັດ ດັ່ງນີ້:

- ພື້ນຖານຄິດໄລ່ຕາມລາຄາຕົ້ນທຶນການຜະລິດ: $(300 + 250) \times 40.000 = 22.000.000$ ກີບ;
- ອາກອນຊົມໃຊ້: $22.000.000 \times 7\% = 1.540.000$ ກີບ.

ໝາຍເຫດ : ອັດຕາອາກອນຊົມໃຊ້ ສຳລັບນ້ຳອັດລົມ ແມ່ນ ອັດຕາ 7% ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນ ຂໍ້ 8.1) ອັດຕາອາກອນຊົມໃຊ້ສິນຄ້າ ຂໍ້ 9 ແຖວທີ 1 ຂອງຄຳແນະນຳສະບັບນີ້. ນ້ຳອັດລົມ ເປັນສິນຄ້າບໍລິໂພກ. ດັ່ງນັ້ນ, ອາກອນຊົມໃຊ້ ເຖິງວ່າຈະຖືກຄິດໄລ່ເກັບຕາມລາຄາຕົ້ນທຶນການຜະລິດກໍຕາມ ແມ່ນບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ລົງເປັນລາຍຈ່າຍດ້ານສ່ວຍສາອາກອນໄດ້. ສຳລັບກໍລະນີ ຊົມໃຊ້ເອງຕາມຂໍ້ໂຈດນີ້ ພາຍຫຼັງທີ່ໂຮງງານໄດ້ຄິດໄລ່ອາກອນຊົມໃຊ້ຕາມລາຄາຕົ້ນທຶນການຜະລິດແລ້ວ ຍັງຈະຕ້ອງໄດ້ຄິດໄລ່ ເກັບອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ ຕາມລາຄາຂາຍອອກຕົວຈິງຂອງໂຮງງານໃຫ້ແກ່ລູກຄ້າທົ່ວໄປຕື່ມອີກ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ ຢູ່ໃນມາດຕາ 15 ຂໍ້ 6 ຂອງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ ສະບັບເລກທີ 48/ສພຊ, ລົງວັນທີ 20 ມິຖຸນາ 2018. ດັ່ງນັ້ນ, ພື້ນຖານຄິດໄລ່ອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ ຈະແມ່ນກໍລະນີ ຊົມໃຊ້ເອງ, ໃຫ້ເປັນຂອງແຖມ, ໃຫ້ເປັນຂອງຂ້ວນ-ລາງວັນ ຫຼື ເອົາໃຫ້ລ້າ ກໍຕ້ອງກຳນົດເອົາລາຄາຂາຍທີ່ສະໜອງໃຫ້ຜູ້ອື່ນໂດຍທົ່ວໄປ ຄື: ສົມມຸດວ່າ ລາຄາຂາຍຂອງໂຮງງານໂດຍທົ່ວໄປ ບໍ່ລວມມີອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ ແມ່ນ 50.000 ກີບ/ແກັດ, ສັງເກດເຫັນວ່າ ມີກຳໄລລວມແກັດລະ 10.000 ກີບ ຫຼື 25% ຂອງຕົ້ນທຶນການຜະລິດ:

- ພື້ນຖານຄິດໄລ່ ອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ: $550 \times 50.000 = 27.500.000$ ກີບ;
- ອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມເບື້ອງສ່ຽນອອກ ທີ່ຄິດໄລ່ໄດ້: $27.500.000 \times 7\% = 1.925.000$ ກີບ.

7.4. ພື້ນຖານຄິດໄລ່ອາກອນຊົມໃຊ້ ສຳລັບການສະໜອງການບໍລິການ ຢູ່ພາຍໃນປະເທດ ແມ່ນ ມູນຄ່າການຊົມໃຊ້ການບໍລິການ ບໍ່ລວມອາກອນຊົມໃຊ້ ແລະ ອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ ເປັນພື້ນຖານຄິດໄລ່ອາກອນຊົມໃຊ້; ການບໍລິການ ທີ່ຕ້ອງເສຍອາກອນຊົມໃຊ້ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດຢູ່ໃນມາດຕາ 11 ຂອງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍອາກອນຊົມໃຊ້ ເຖິງວ່າຈະເປັນການບໍລິການທີ່ຕ້ອງມີການນຳໃຊ້ ສິນຄ້າ ຫຼື ວັດຖຸດິບ ເຂົ້ານຳ ເພື່ອສະໜັບສະໜູນການບໍລິການນັ້ນ ໃຫ້ເກີດຜົນສຳເລັດ ເຊັ່ນ ໂຮງເຕັ້ນລຳ ປະກອບມີເຫຼົ່າ, ໂສດາ, ນ້ຳກ້ອນ, ຂອງກັບແກ້ມ ແລະ ເຄື່ອງຕື່ມຕ່າງໆ; ກິດຈະການກົອຟ ປະກອບມີການບໍລິການຄ່າເດີນ, ຄ່າລົດກົອຟ, ອາຫານ, ເຄື່ອງຕື່ມ ແລະ ອື່ນໆ; ກິດຈະກຳສັນຍາກຳເສີມຄວາມງາມ ຕ້ອງມີນ້ຳຢາ ແລະ ເຄື່ອງມືຊ່ວຍ ເຫຼົ່ານີ້ເປັນຕົ້ນ ແມ່ນຈະຖືກກຳນົດໃຫ້ເປັນກິດຈະການບໍລິການທີ່ຕ້ອງເສຍອາກອນຊົມໃຊ້; ພື້ນຖານຄິດໄລ່ອາກອນຊົມໃຊ້ ການບໍລິການ ແມ່ນ ມູນຄ່າຈຳນວນເຕັມຂອງລາຍຮັບຈາກຄ່າບໍລິການທັງໝົດ. ສຳລັບອາກອນອາກອນຊົມໃຊ້ ທີ່ຕິດພັນກັບສິນຄ້າ ຫຼື ວັດຖຸດິບ ເພື່ອສະໜັບສະໜູນການບໍລິການໃຫ້ເກີດຜົນສຳເລັດນັ້ນ (ຖ້າມີ) ໃຫ້ຖືວ່າເປັນຕົ້ນທຶນຊື້ສິນຄ້າດັ່ງກ່າວ. ສຳລັບກິດຈະການກົອຟ ບັນດາລາຍຮັບຈາກການຂາຍສິນຄ້າປະເພດທີ່ສາມາດນຳໃຊ້ໄດ້ຫຼາຍເທື່ອ ແລະ ບໍ່ຖືກກຳນົດໃຫ້ເສຍອາກອນຊົມໃຊ້ຕາມມາດຕາ 11 ຂອງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍອາກອນຊົມໃຊ້ ເຊັ່ນ: ລູກກົອຟ, ໄມ້ຕົກົອຟ, ໝວກ, ເກີບ, ເຄື່ອງນຸ່ງຕົກົອຟ ເຫຼົ່ານີ້ເປັນຕົ້ນ ແມ່ນ ບໍ່ໃຫ້ຖືເປັນພື້ນຖານຄິດໄລ່ອາກອນຊົມໃຊ້ ແລະ ຕ້ອງອອກໃບເກັບເງິນການຂາຍຕ່າງຫາກ. ຕົວຢ່າງວິທີຄິດໄລ່ອາກອນຊົມໃຊ້ ດັ່ງນີ້ :

ຕົວຢ່າງ 1: ການຄິດໄລ່ອາກອນຊົມໃຊ້ຈາກ ກິດຈະການໂຮງເຕັ້ນລຳ/ດີສະໂກເທັກ: ສົມມຸດວ່າວິສາຫະກິດສ່ວນບຸກຄົນ ຄ ຈິດທະບຽນສ້າງຕັ້ງວິສາຫະກິດ ຕາມກົດໝາຍ ຂອງ ສປປ ລາວ ເພື່ອດຳເນີນທຸລະກິດບໍລິການໂຮງ

ເຕັ້ນລ່າ/ດີສະໂກເທັກ, ສົມມຸດວ່າໃນເດືອນ ສິງຫາ 2022 ມີລາຍຮັບທຸລະກິດປະຈຳເດືອນ ບໍ່ລວມມີອາກອນ ຊົມໃຊ້ ແລະ ອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ ທັງໝົດ 200.000.000 ກີບ. ວິທີຄິດໄລ່ ອາກອນຊົມໃຊ້ ໃຫ້ປະຕິບັດ ດັ່ງນີ້ :

- ພື້ນຖານຄິດໄລ່ອາກອນຊົມໃຊ້ ຂອງເດືອນ ສິງຫາ ປີ 2022 ຈຳນວນ 200.000.000 ກີບ;
- ອາກອນຊົມໃຊ້: $200.000.000 \times 40\% = 80.000.000$ ກີບ;

ໝາຍເຫດ: ສຳລັບກິດຈະການ ບໍລິການປະເພດ ໂຮງເຕັ້ນລ່າ ແລະ ດີສະໂກເທັກ, ກິດຈະການໂບລິ້ງ ບາງ ກໍລະນີອາດຈະມີແຕ່ການສະໜອງການບໍລິການລ້ວນໆ ແລະ ບາງກໍລະນີແມ່ນມີການສະໜອງການບໍລິການຮ່ວມ ກັບສິນຄ້າ ແຕ່ກໍຕ້ອງກຳນົດເປັນກິດຈະການສະໜອງການບໍລິການ, ບັນດາສິນຄ້າທີ່ນຳມາສະໜອງ ຢູ່ພາຍໃນ ກິດຈະການດັ່ງກ່າວ ລວມທັງສິນຄ້າທີ່ຖືກເສຍອາກອນຊົມໃຊ້ ແລະ ບໍ່ຖືກເສຍອາກອນຊົມໃຊ້ ເຊັ່ນ: ເຫຼົ້າ, ເຄື່ອງ ດື່ມທີ່ມີທາດເຫຼົ້າ, ຢາສຸບ ແລະ ອື່ນໆ ເຖິງວ່າຈະໄດ້ເສຍອາກອນຊົມໃຊ້ແລ້ວກໍຕາມ ກໍຈະຖືກຄິດໄລ່ອາກອນ ຊົມໃຊ້. ສະນັ້ນ, ການຄິດໄລ່ ແລະ ເກັບອາກອນຊົມໃຊ້ຢູ່ໃນຂອດບໍລິການ ຂອງກິດຈະການດັ່ງກ່າວ ແມ່ນໃຫ້ຖືເອົາ ຈຳນວນເຕັມຂອງລາຍຮັບຈາກຄ່າບໍລິການທີ່ເກີດຂຶ້ນພາຍໃນເດືອນທັງໝົດ, ສຳລັບອາກອນຊົມໃຊ້ ຂອງສິນຄ້າທີ່ໄດ້ ເສຍແລ້ວນັ້ນ ແມ່ນອະນຸຍາດໃຫ້ລົງເປັນລາຍຈ່າຍເປັນຕົ້ນທຶນຂອງການຊື້ສິນຄ້າດັ່ງກ່າວ. ອັດຕາອາກອນຊົມໃຊ້ ສຳ ລັບກິດຈະການໂຮງເຕັ້ນລ່າ/ດີສະໂກເທັກ ແມ່ນອັດຕາ 40% ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນ ຂໍ້ 8.2) ອັດຕາອາກອນ ຊົມໃຊ້ສຳລັບການບໍລິການ ຂໍ້ 1 ຂອງຄຳແນະນຳສະບັບນີ້;

ຕົວຢ່າງ 2: ການຄິດໄລ່ອາກອນຊົມໃຊ້ຈາກ ກິດຈະການສັນຍາກຳເສີມຄວາມງາມ: ສົມມຸດວ່າວິສາຫະກິດ ສ່ວນບຸກຄົນ ກ ດຳເນີນທຸລະກິດ ເສີມຄວາມງາມ, ໃນເດືອນ ກັນຍາ 2022 ມີລາຍຮັບ ຈາກການເຮັດສັນຍາກຳ ແລະ ເຮັດເສີມສວຍໃຫ້ລູກຄ້າ ບໍ່ລວມອາກອນຊົມໃຊ້ ແລະ ອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ ຈຳນວນ 250.000.000 ກີບ; ວິທີຄິດໄລ່ອາກອນຊົມໃຊ້ ດັ່ງນີ້ :

- ພື້ນຖານຄິດໄລ່ອາກອນຊົມໃຊ້ຂອງເດືອນກັນຍາ 2022: 250.000.000 ກີບ;
- ອາກອນຊົມໃຊ້: $250.000.000 \times 13\% = 32.500.000$ ກີບ;

ໝາຍເຫດ: ອັດຕາອາກອນຊົມໃຊ້ ສຳລັບການບໍລິການ ກິດຈະການສັນຍາກຳເສີມຄວາມງາມ ແມ່ນ ອັດຕາ 13% ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນ ຂໍ້ 8.2) ອັດຕາອາກອນຊົມໃຊ້ສຳລັບການບໍລິການ ຂໍ້ 3 ຂອງຄຳແນະນຳສະບັບນີ້. ກໍລະນີ ວິສາຫະກິດສ່ວນບຸກຄົນ ກ ສ້າງຕັ້ງວິສາຫະກິດ ຢູ່ ສປປ ລາວ ໄດ້ຈ້າງ ແລະ ຈ່າຍເງິນຄ່າແຮງງານ ໃຫ້ນາຍ ແພດ ຜູ້ຊ່ຽວຊານສຳລັບຜ່າຕັດສັນຍາກຳ ຈາກຕ່າງປະເທດ (ເປັນຜູ້ບໍ່ມີພູມລຳເນົາ) ມາສັນຍາກຳເພື່ອເສີມຄວາມ ງາມໃຫ້ລູກຄ້າ ການບໍລິການຂອງທ່ານໝໍດັ່ງກ່າວ ຈະບໍ່ຖືວ່າ ເປັນສະໜອງການບໍລິການ ຂອງຜູ້ບໍ່ມີພູມລຳເນົາ ທີ່ ຕ້ອງເສຍອາກອນຊົມໃຊ້, ແຕ່ເປັນການເຄື່ອນໄຫວກິດຈະກຳທີ່ມີລາຍໄດ້ ຢູ່ ສປປ ລາວ ຂອງບຸກຄົນຕ່າງປະເທດ ທີ່ ບໍ່ມີພູມລຳເນົາຢູ່ລາວ ແມ່ນຈະຖືກເສຍອາກອນລາຍໄດ້ບຸກຄົນ.

ຕົວຢ່າງ 3: ການຄິດໄລ່ອາກອນຊົມໃຊ້ ຈາກກິດຈະການ ບາລູນ ແລະ ການບິນດ້ວຍຈ້ອງ : ສົມມຸດວ່າ ບໍລິສັດບາລູນ ຈຳກັດຜູ້ດຽວ ຂຶ້ນທະບຽນດຳເນີນທຸລະກິດບໍລິການ ບາລູນ ແລະ ການບິນດ້ວຍຈ້ອງ, ໃນເດືອນ ກັນຍາ 2021 ມີລາຍຮັບ ຈາກການບໍລິການ ບໍ່ລວມມີອາກອນຊົມໃຊ້ ແລະ ອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ ຈຳນວນ 350.000.000 ກີບ; ວິທີຄິດໄລ່ອາກອນຊົມໃຊ້ ໃຫ້ປະຕິບັດດັ່ງນີ້ :

- ພື້ນຖານຄິດໄລ່ ອາກອນຊົມໃຊ້ຂອງເດືອນກັນຍາ 2021: 350.000.000 ກີບ;
- ອາກອນຊົມໃຊ້: $350.000.000 \times 12\% = 42.000.000$ ກີບ;

ໝາຍເຫດ : ອັດຕາອາກອນຊົມໃຊ້ ສຳລັບກິດຈະບໍລິການ ບາລູນ ແລະ ບິດຈ້ອງນ້ອຍ ແມ່ນ ອັດຕາ 12% ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນ ຂໍ້ 8.2) ອັດຕາອາກອນຊົມໃຊ້ສຳລັບການບໍລິການ ຂໍ້ 10 ຂອງຄຳແນະນຳສະບັບນີ້.

ຕົວຢ່າງ 4: ການຄິດໄລ່ອາກອນຊົມໃຊ້ ຈາກ ກິດຈະການຫວຍ: ສົມມຸດວ່າ ສາຂາ ຂອງ ວິສາຫະກິດຫວຍ ແຫ່ງໜຶ່ງ ໃນເດືອນ ກໍລະກົດ 2021 ໄດ້ຈຳໜ່າຍ ໃບຫວຍ ແລະ ເລກຫວຍ ອອກທັງໝົດ ທີ່ມີມູນຄ່າ 10.000 ກີບ

ຈຳນວນ 30.000 ໃບ ຫຼື ເລກຫວຍ ຊຶ່ງຢູ່ໃນມູນຄ່າ ຂອງໃບຫວຍ ຫຼື ເລກຫວຍ ຈຳນວນ 10.000 ກີບນັ້ນ ແມ່ນ ຜູ້ຊື້ຫວຍ ເປັນຜູ້ຈ່າຍ ເພື່ອຈຸດປະສົງສໍາລັບການສ່ຽງໂຊກ ຂອງຕົນ. ວິທີຄິດໄລ່ອາກອນຊົມໃຊ້ ໃຫ້ປະຕິບັດ ດັ່ງນີ້ :

- ມູນຄ່າຂາຍຫວຍອອກທັງໝົດ: $30.000 \times 10.000 = 300.000.000$ ກີບ;
- ລາຍຮັບບໍ່ລວມມີອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ: $\frac{300.000.000}{110} \times 100 = 272.727.273$ ກີບ;
- ອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ: $272.727.273 \times 10\% = 27.272.727$ ກີບ;
- ລາຍຮັບບໍ່ລວມມີອາກອນຊົມໃຊ້: $\frac{272.727.273}{130} \times 100 = 209.790.210$ ກີບ;
- ອາກອນຊົມໃຊ້: $209.790.210 \times 30\% = 62.937.063$ ກີບ;

ໝາຍເຫດ : ອັດຕາອາກອນຊົມໃຊ້ ສໍາລັບກິດຈະບໍລິການ ຫວຍ ແມ່ນ ອັດຕາ 30% ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ ໃນ ຂໍ້ 8.2) ອັດຕາອາກອນຊົມໃຊ້ສໍາລັບການບໍລິການ ຂໍ້ 7 ຂອງຄໍາແນະນໍາສະບັບນີ້. ສໍາລັບກິດຈະການຫວຍ ແມ່ນມູນຄ່າ ຫຼື ລາຍຮັບຈາກການຂາຍຫວຍທັງໝົດ ຊຶ່ງນອນຢູ່ໃນກໍລະນີການນໍາໃຊ້ໃບເກັບເງິນສະເພາະທີ່ລວມມີ ອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ ແລະ ອາກອນຊົມໃຊ້ຢູ່ນໍາແລ້ວ ໝາຍເຖິງລາຄາ ຫຼື ມູນຄ່າຂອງຫວຍດັ່ງກ່າວ ແມ່ນຈຳນວນເງິນ ທີ່ຜູ້ຊື້ ຈະຕ້ອງໄດ້ຈ່າຍຕາມຈຳນວນເຕັມໃນເວລາທີ່ຕົນຊື້ຫວຍທີ່ລວມມີອາກອນຊົມໃຊ້ ແລະ ອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ ຢູ່ນໍາແລ້ວດັ່ງທີ່ກ່າວມານັ້ນ. ສະນັ້ນ, ອີງຕາມການກຳນົດ ພື້ນຖານຄິດໄລ່ ອາກອນຊົມໃຊ້ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນ ຂໍ້ 8.2) ອັດຕາອາກອນຊົມໃຊ້ສໍາລັບການບໍລິການ ຂໍ້ 7 ຂອງຄໍາແນະນໍາສະບັບນີ້ ແລະ ມາດຕາ 15 ກິດຈະການບໍລິການທີ່ ຕ້ອງເສຍອາກອນຊົມໃຊ້ ຂອງກິດໝາຍວ່າດ້ວຍການບັບປຸງບາງມາດຕາຂອງກິດໝາຍກ່ຽວກັບສ່ວຍສາອາກອນ ຈຶ່ງ ຖືວ່າ ອາກອນຊົມໃຊ້ ແມ່ນຖືກບັນຈຸຢູ່ໃນມູນຄ່າ ຂອງໃບຫວຍ ທີ່ຖືກສະໜອງ ຫຼື ຖືກຂາຍອອກ. ເພື່ອໃຫ້ເຂົ້າໃຈ ແຈ້ງຂຶ້ນຕື່ມ ຈຶ່ງຂໍຍົກຕົວຢ່າງ ໂຄງປະກອບມູນຄ່າ ຫຼື ລາຄາ ຂອງໃບຫວຍ ຫຼື ເລກຫວຍ 1 ໃບ ຫຼື 1 ເລກຫວຍ ທີ່ ຖືກຂາຍໃນມູນຄ່າ 10.000 ກີບ ດັ່ງນີ້:

- ລາຄາຫວຍ 1 ເລກ ທີ່ຜູ້ຊື້ຫວຍຕ້ອງຈ່າຍທັງໝົດລວມມີ ອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ ແລະ ອາກອນຊົມໃຊ້: 10.000 ກີບ;
- ລາຄາຂາຍບໍ່ລວມມີອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ ຫຼື ພື້ນຖານຄິດໄລ່ອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ: $\frac{10.000}{100} \times 100 = 9.091$ ກີບ;
- ອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ: $9.091 \times 10\% = 909$ ກີບ;
- ພື້ນຖານຄິດໄລ່ອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ ແມ່ນ ລາຄາຂາຍລວມມີອາກອນຊົມໃຊ້: 9.091 ກີບ;
- ລາຄາຂາຍບໍ່ລວມມີອາກອນຊົມໃຊ້ ຫຼື ພື້ນຖານຄິດໄລ່ອາກອນຊົມໃຊ້: $\frac{9.091}{130} \times 100 = 6.993$ ກີບ;
- ອາກອນຊົມໃຊ້ທີ່ຄິດໄລ່ໄດ້ຈາກໃບຫວຍ ຫຼື ເລກຫວຍ 1 ເລກ: $6.993 \times 30\% = 2.098$ ກີບ;

ດັ່ງນັ້ນ, ອີງໃສ່ການກຳນົດພື້ນຖານຄິດໄລ່ອາກອນຊົມໃຊ້ຈາກຫວຍ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ຢູ່ໃນ ຂໍ້ 3 ມາດຕາ 14 ຂອງກິດໝາຍວ່າດ້ວຍອາກອນຊົມໃຊ້ ສໍາລັບໃບຫວຍ ຫຼື ເລກຫວຍ 1 ເລກນີ້ ຈະປະກອບມີຈຳນວນເງິນ ອາກອນ ມູນຄ່າເພີ່ມ ແລະ ອາກອນຊົມໃຊ້ຢູ່ນໍາແລ້ວ: $909 + 2.098 = 3.007$ ກີບ; ສໍາລັບຜູ້ຂາຍຫວຍ ຫຼື ສາຂາຫວຍ ຈະໄດ້ຮັບເງິນຕົວຈິງຈາກໃບຫວຍ ຫຼື ເລກຫວຍ 1 ເລກ ແມ່ນ : $10.000 - 3.007 = 6.993$ ກີບ ເພື່ອຈະນໍາ ໄປໄລ່ລຽງກັບລາງວັນອອກຫວຍຕົວຈິງໃນງວດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

7.5. ພື້ນຖານຄິດໄລ່ອາກອນຊົມໃຊ້ ສໍາລັບການສະໜອງສິນຄ້າ ແລະ/ຫຼື ການບໍລິການ ຈາກຜູ້ບໍ່ມີພູມລໍາເນົາ ທີ່ບໍ່ໄດ້ສ້າງຕັ້ງວິສາຫະກິດ ຢູ່ ສປປ ລາວ ແມ່ນມູນຄ່າສິນຄ້າ ແລະ/ຫຼື ການບໍລິການຕົວຈິງບໍ່ລວມອາກອນຊົມໃຊ້ ແລະ ອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ; ການສະໜອງສິນຄ້າທີ່ຕ້ອງເສຍອາກອນຊົມໃຊ້ຈາກຜູ້ບໍ່ມີພູມລໍາເນົາ ທີ່ບໍ່ໄດ້ສ້າງຕັ້ງວິ ສາຫະກິດ ຢູ່ ສປປ ລາວ ໃຫ້ແກ່ຜູ້ຊົມໃຊ້ ຫຼື ຜູ້ສັ່ງຊື້ ຢູ່ ສປປ ລາວ ຕາມປົກກະຕິ ແມ່ນເປັນການສົ່ງສິນຄ້າຜ່ານ ລະບົບໄປສະນີ ຫຼື ຜ່ານບໍລິສັດຂົນສົ່ງດ່ວນສາກົນ ເຊັ່ນວ່າ ບໍລິສັດ ຂົນສົ່ງຖົງເມ ຈໍາກັດ ມາຍັງ ສປປ ລາວ ດັ່ງນີ້

ເປັນຕົ້ນ; ສໍາລັບການສະໜອງການບໍລິການ ທີ່ຕ້ອງເສຍອາກອນຊົມໃຊ້ ຈາກຜູ້ບໍ່ມີພູມລໍາເນົາ ທີ່ບໍ່ໄດ້ສ້າງຕັ້ງວິສາຫະກິດ ຢູ່ ສປປ ລາວ ໃຫ້ແກ່ຜູ້ຊົມໃຊ້ ຢູ່ ສປປ ລາວ ນັ້ນ ບາງກໍລະນີ ແມ່ນໄດ້ສົ່ງ ບຸກຄົນ ຫຼື ແຮງງານ ຫຼື ນາຍຊ່າງທີ່ ຊໍານານງານ ເຂົ້າມາສະໜອງການບໍລິການຕົວຈິງ ຢູ່ ສປປ ລາວ ອີງຕາມ ຂໍ້ຕົກລົງກັນຢູ່ໃນສັຍາ ຫຼື ຂໍ້ບຸກພັນລະຫວ່າງ ຜູ້ຮັບການສະໜອງ ຢູ່ ສປປ ລາວ ກັບ ຜູ້ສະໜອງທີ່ບໍ່ມີພູມລໍາເນົາ ເນື່ອງຈາກວ່າ ຕາມຫຼັກການ ຂອງການບໍລິການ ແມ່ນບໍ່ມີການນໍາເຂົ້າ ແລະ ສົ່ງອອກ. ສະນັ້ນ, ຖ້າການບໍລິການທີ່ຕ້ອງເສຍອາກອນຊົມໃຊ້ ເກີດຢູ່ສະຖານທີ່ໃດ ແມ່ນ ຖືວ່າພື້ນຖານຄິດໄລ່ ອາກອນຊົມໃຊ້ເກີດຂຶ້ນຢູ່ທີ່ນັ້ນ, ການສະໜອງ ສິນຄ້າ ແລະ/ຫຼື ການບໍລິການ ຈາກຜູ້ບໍ່ມີ ພູມລໍາເນົາ ແລະ ບໍ່ໄດ້ສ້າງຕັ້ງວິສາຫະກິດຢູ່ ສປປ ລາວ ຊຶ່ງໝາຍເຖິງຕ່າງປະເທດ, ເຂດເສດຖະກິດພິດ ແລະ ເຂດ ປອດພາສີ. ຕົວຢ່າງ ວິທີຄິດໄລ່ອາກອນຊົມໃຊ້ ມີ ດັ່ງນີ້:

ຕົວຢ່າງ 1: ກໍລະນີ ການສະໜອງສິນຄ້າ: ສົມມຸດບຸກຄົນທົ່ວໄປ ທີ່ບໍ່ດໍາເນີນທຸລະກິດໃດໆ ໄດ້ຮັບສິນຄ້າ ປະເພດນໍ້າຫອມທີ່ຕົນໄດ້ສັ່ງຊື້ຜ່ານລະບົບອິນເຕີແນັດ ຈາກຜູ້ບໍ່ມີພູມລໍາເນົາ ແລະ ບໍ່ໄດ້ສ້າງຕັ້ງວິສາຫະກິດ ຢູ່ ສປປ ລາວ ມູນຄ່າຂອງນໍ້າຫອມ ຊຶ່ງຜູ້ສັ່ງຊື້ຕ້ອງໄດ້ຊໍາລະເງິນຜ່ານລະບົບທະນາຄານໃຫ້ຜູ້ສະໜອງຢູ່ຕ່າງປະເທດຢ່າງຄົບ ຖ້ວນ ກ່ອນໜ້ານີ້ແລ້ວປະມານ 2 ອາທິດ ຈໍານວນ 200\$. ໄດ້ຮັບແຈ້ງວ່າສິນຄ້າມາຮອດແລ້ວຜູ້ກ່ຽວໄດ້ໄປຮັບເອົາ ສິນຄ້າດັ່ງກ່າວ ຢູ່ບໍລິສັດໄປສະນີລາວ; ຜູ້ກ່ຽວຈະຕ້ອງໄດ້ເສຍ ພາສີ ແລະ ອາກອນທຸກປະເພດທີ່ຕິດພັນ ໃຫ້ຄົບ ຖ້ວນ ຈຶ່ງສາມາດຮັບສິນຄ້າມານໍາໄຊ້ໄດ້. ສົມມຸດວ່າ ອັດຕາພາສີ 5% , ອັດຕາແລກປ່ຽນ 1\$ = 9.800 ກີບ; ວິທີ ການຄິດໄລ່ອາກອນຊົມໃຊ້ ໃຫ້ປະຕິບັດ ດັ່ງນີ້:

- ມູນຄ່າແຈ້ງພາສີ : $200 \times 9.800 = 1.960.000$ ກີບ;
- ຄ່າພາສີ : $1.960.000 \times 5\% = 98.000$ ກີບ;
- ພື້ນຖານຄິດໄລ່ອາກອນຊົມໃຊ້: $1.960.000 + 98.000 = 2.058.000$ ກີບ;
- ອາກອນຊົມໃຊ້: $2.058.000 \times 25\% = 514.500$ ກີບ;

ໝາຍເຫດ: ອັດຕາ ອາກອນຊົມໃຊ້ ສໍາລັບນໍ້າຫອມທຸກຊະນິດ ຈະເປັນນໍາເຂົ້າ ຫຼື ຜະລິດຢູ່ພາຍໃນປະເທດ ກໍຕາມ ແມ່ນອັດຕາ 25% ຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນ ຂໍ້ 8.1) ອັດຕາອາກອນຊົມໃຊ້ສິນຄ້າ ຂໍ້ 12 ຂອງຄໍາແນະນໍາ ສະບັບນີ້. ນອກຈາກຈະຕ້ອງເສຍພາສີ ແລະ ອາກອນຊົມໃຊ້ແລ້ວ ຜູ້ສັ່ງຊື້ສິນຄ້າ ຫຼື ຜູ້ຮັບສິນຄ້າ ດັ່ງກ່າວ ຍັງມີຄວາມ ຮັບຜິດຊອບເສຍອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ ແລະ ອາກອນກໍາໄລບຸກຄົນ ຕື່ມອີກ ໂດຍໃຫ້ເອົາພື້ນຖານຄິດໄລ່ອາກອນ ຊົມໃຊ້ ຄຸນໃຫ້ອັດຕາສ່ວນກໍາໄລລວມແບບບັງຄັບ ເພື່ອຊອກຫາພື້ນຖານຄິດໄລ່ອາກອນກໍາໄລແບບບັງຄັບ ດັ່ງນີ້ :

- ກໍາໄລລວມແບບບັງຄັບ: $(2.058.000 + 514.500) \times 15\% = 385.875$ ກີບ;
- ອາກອນກໍາໄລບຸກຄົນນໍາເຂົ້າສິນຄ້າ: $385.875 \times 20\% = 77.175$ ກີບ;
- ພື້ນຖານຄິດໄລ່ອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ: $2.058.000 + 514.500 + 385.875 = 2.958.375$ ກີບ;
- ອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ: $2.958.375 \times 7\% = 207.086$ ກີບ;
- ມູນຄ່າຂອງນໍ້າຫອມທີ່ຜູ້ຮັບສິນຄ້າຕ້ອງຈ່າຍເປັນເງິນທັງໝົດ:
 - ມູນຄ່າຂອງສິນຄ້າ: 1.960.000 ກີບ;
 - ພາສີຂາເຂົ້າ: 98.000 ກີບ;
 - ອາກອນຊົມໃຊ້: 514.500 ກີບ;
 - ອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ: 207.086 ກີບ;
 - ອາກອນກໍາໄລບຸກຄົນນໍາເຂົ້າ: 77.175 ກີບ;
 - ລວມຍອດ: 2.856.761 ກີບ.

ຕາມກົດໝາຍກຳນົດ ພັນທະພາສີ, ອາກອນຊົມໃຊ້ ແລະ ອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ ເປັນພັນທະທາງອ້ອມ ແມ່ນ ໜ້າທີ່ຂອງຜູ້ຊື້ ຫຼື ຜູ້ຊົມໃຊ້ສິນຄ້າ ຢູ່ ສປປ ລາວເປັນຜູ້ເສຍ ; ສ່ວນອາກອນກຳໄລນັ້ນ ຕາມຫຼັກການ ແມ່ນໜ້າທີ່ຂອງ ຜູ້ສະໜອງເປັນຜູ້ເສຍ; ແຕ່ວ່າໃນກໍລະນີ ການສະໜອງສິນຄ້າຈາກຜູ້ບໍ່ມີພູມລຳເນົາ ແລະ ບໍ່ໄດ້ສ້າງຕັ້ງວິສາຫະກິດ ຢູ່ ສປປ ລາວ ແມ່ນບໍ່ສາມາດຫັກອາກອນກຳໄລໄວ້ໄດ້ ເນື່ອງຈາກວ່າຜູ້ສ້າງຊື້ສິນຄ້າໄດ້ໂອນເງິນ ຕາມຈຳນວນເຕັມຂອງ ມູນຄ່າສິນຄ້າໄປໃຫ້ຜູ້ສະໜອງກ່ອນໜ້ານັ້ນຄົບຖ້ວນແລ້ວ. ດັ່ງນັ້ນ, ການສະໜອງສິນຄ້າ ຈາກຜູ້ບໍ່ມີພູມລຳເນົາທີ່ບໍ່ ໄດ້ສ້າງຕັ້ງວິສາຫະກິດ ຢູ່ ສປປ ລາວໃຫ້ແກ່ ບຸກຄົນ,ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງທີ່ບໍ່ດຳເນີນທຸລະກິດ ຈຶ່ງໃຫ້ຖືວ່າເປັນ ການນຳເຂົ້າສິນຄ້າໂດຍບຸກຄົນ. ສະນັ້ນ,ການຈ່າຍອາກອນກຳໄລ ແມ່ນ ເປັນພາະລະໜ້າທີ່ຂອງຜູ້ຮັບການສະໜອງ ສິນຄ້າ ຢູ່ ສປປ ລາວ ເປັນຜູ້ຈ່າຍແທນຜູ້ສະໜອງທີ່ບໍ່ມີພູມລຳເນົາ ແລະ ບໍ່ໄດ້ສ້າງຕັ້ງວິສາຫະກິດ ຢູ່ ສປປ ລາວ. ດັ່ງນັ້ນ, ການກຳນົດກຳໄລລວມ ເພື່ອເປັນພື້ນຖານຄິດໄລ່ ອາກອນກຳໄລແບບບັງຄັບ ຈຶ່ງໄດ້ຖືເອົາມູນຄ່າຂອງສິນຄ້າ ບວກຄ່າພາສີ (ຖ້າມີ) ແລະ ບວກອາກອນຊົມໃຊ້.

ຕົວຢ່າງ 2: ກໍລະນີ ການສະໜອງການບໍລິການ ໂດຍຜູ້ບໍ່ມີພູມລຳເນົາ ແລະ ບໍ່ໄດ້ສ້າງຕັ້ງວິສາຫະກິດ ຢູ່ ສປປ ລາວ ໃຫ້ແກ່ນິຕິບຸກຄົນທີ່ດຳເນີນທຸລະກິດ ຢູ່ ສປປ ລາວ: ສົມມຸດ ບໍລິສັດ ຈຳກັດ ກ ສ້າງຕັ້ງວິສາຫະກິດ ຕາມ ກົດໝາຍ ຢູ່ ສປປ ລາວ ດຳເນີນທຸລະກິດ ສຳຫຼວດ ແລະ ຂຸດຄົ້ນບໍ່ແຮ່ ໄດ້ຈ້າງ ບໍລິສັດ ຂອງຕ່າງປະເທດ ເຂົ້າມາຖ່າຍ ພາບທາງອາກາດ ເພື່ອວຽກງານສຳຫຼວດເຂດຂຸດຄົ້ນດັ່ງກ່າວ ໃນໄລຍະ 30 ວັນ, ມູນຄ່າບໍລິການຖ່າຍພາບ ຕາມໃບ ສະເໜີລາຄາ ບໍລວມມີ ອາກອນຊົມໃຊ້ ແລະ ອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ ແມ່ນ 250.000 \$; ສົມມຸດ ອັດຕາແລກປ່ຽນ 1 \$ = 9.800 ກີບ; ວິທີຄິດໄລ່ອາກອນຊົມໃຊ້ ດັ່ງນີ້ :

- ມູນຄ່າບໍລິການເປັນເງິນກີບ ຫຼື ຖານຄິດໄລ່ອາກອນຊົມໃຊ້: $250.000 \times 9.800 = 2.450.000.000$ ກີບ;

- ອາກອນຊົມໃຊ້: $2.450.000.000 \times 12\% = 294.000.000$ ກີບ.

ໝາຍເຫດ: ອັດຕາອາກອນຊົມໃຊ້ ສຳລັບກິດຈະການຖ່າຍພາບທາງອາກາດ ແມ່ນ ອັດຕາ 12% ຕາມທີ່ໄດ້ ກຳນົດໄວ້ໃນ ຂໍ້ 8.2) ອັດຕາອາກອນຊົມໃຊ້ສຳລັບການບໍລິການ ຂໍ້ 10 ຂອງຄຳແນະນຳສະບັບນີ້. ການສະໜອງ ການບໍລິການຖ່າຍພາບທາງອາກາດ ດັ່ງກ່າວ ບໍລິສັດ ຈຳກັດ ກ ທີ່ສ້າງຕັ້ງວິສາຫະກິດ ຕາມກົດໝາຍ ຢູ່ ສປປ ລາວ ໃນຖານະທີ່ເປັນຜູ້ຊົມໃຊ້ການບໍລິການ ມີໜ້າທີ່ຄິດໄລ່ ແລະ ເກັບອາກອນຊົມໃຊ້ (ເກັບນຳຕົນເອງ ແທນ ຫຼື ເກັບ ໃນນາມຜູ້ສະໜອງທີ່ບໍ່ມີພູມລຳເນົາ) ແລ້ວນຳໄປມອບເຂົ້າງົບປະມານແຫ່ງລັດໃຫ້ຄົບຖ້ວນ ບໍ່ໃຫ້ກາຍວັນທີ 20 ຂອງເດືອນຖັດໄປ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ຢູ່ໃນມາດຕາ 18 ຂີດໜ້າທີ 3 ຂອງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍອາກອນຊົມໃຊ້; ໃນ ກໍລະນີ ນີ້ ບໍລິສັດ ຈຳກັດ ກ ບໍ່ພຽງແຕ່ຕ້ອງໄດ້ຄິດໄລ່ ເກັບອາກອນຊົມໃຊ້ເທົ່ານັ້ນ ແຕ່ຍັງຕ້ອງໄດ້ຄິດໄລ່ ເກັບ ອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ ແລະ ຄິດໄລ່-ຫັກອາກອນກຳໄລຈາກຈຳນວນເງິນພຸດທິຈະສິ່ງໃຫ້ຜູ້ສະໜອງ ທີ່ບໍ່ມີພູມລຳເນົາ ນັ້ນໄວ້ອີກ ດັ່ງນີ້:

- ພື້ນຖານຄິດໄລ່ອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ: $2.450.000.000 + 294.000.000 = 2.744.000.000$ ກີບ;

- ອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ (ອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ): $2.744.000.000 \times 7\% = 192.080.000$ ກີບ;

- ພື້ນຖານຄິດໄລ່ ອາກອນກຳໄລ: $2.450.000.000 \times 15\% = 367.500.000$ ກີບ;

- ອາກອນກຳໄລ: $367.500.000 \times 20\% = 73.500.000$ ກີບ;

- ຈຳນວນເງິນ ທີ່ຕ້ອງສົ່ງໃຫ້ຜູ້ສະໜອງຢູ່ຕ່າງປະເທດ ພາຍຫຼັງທີ່ໄດ້ຫັກອາກອນກຳໄລໄວ້ແລ້ວ: $2.450.000.000 - 73.500.000 = 2.376.500.000$ ກີບ.

ໝາຍເຫດ: ພື້ນຖານຄິດໄລ່ອາກອນ ກຳໄລ ກໍລະນີ ຜູ້ສະໜອງທີ່ບໍ່ມີພູມລຳເນົາ ແມ່ນ ກຳໄລລວມແບບ ບັງຄັບ 15% ຂອງລາຍຮັບທຸລະກິດ ທີ່ບໍ່ລວມມີ ອາກອນຊົມໃຊ້ ແລະ ອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ຢູ່ ໃນມາດຕາ 14 ຂໍ້ 2 (ຄ) ຂອງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍອາກອນລາຍໄດ້ ແລະ ອັດຕາອາກອນກຳໄລ ແມ່ນອັດຕາທົ່ວໄປ 20% ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ຢູ່ໃນມາດຕາ 15 ຂອງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍອາກອນລາຍໄດ້; ອາກອນຊົມໃຊ້ ດັ່ງກ່າວ

ບໍລິສັດ ຈຳກັດ ກ ສາມາດລົງເປັນລາຍຈ່າຍດ້ານສ່ວຍສາອາກອນໄດ້;ສໍາລັບອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ ຖືວ່າເປັນອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມເບື້ອງສິ້ນເຂົ້າ ຂອງ ບໍລິສັດ ຈຳກັດ ກ ຊຶ່ງສາມາດນຳໄປຫັກກັບອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມເບື້ອງສິ້ນອອກໄດ້ ເນື່ອງຈາກວ່າການບິນສຳຫຼວດເຂດໂຄງການຂຸດຄົ້ນບໍ່ແຮ່ດັ່ງກ່າວ ເປັນການສະໜອງການບໍລິການ ທີ່ຮັບໃຊ້ໂດຍກົງ ເຂົ້າໃນການດຳເນີນທຸລະກິດ ຂອງ ບໍລິສັດ ຈຳກັດ ກ .

7.6. ພື້ນຖານຄິດໄລ່ອາກອນຊົມໃຊ້ ສໍາລັບພາຫະນະທີ່ນຳເຂົ້າຊົ່ວຄາວ ເພື່ອຮັບໃຊ້ໂຄງການຕາມສັນຍາລົງທຶນ ຂອງລັດຖະບານ, ໂຄງການຂອງເອກະຊົນ ລວມທັງພາຫະນະ ຂອງນັກຊ່ຽວຊານທີ່ມາປະຕິບັດໜ້າທີ່ຢູ່ ສປປ ລາວ ພາຍຫຼັງສໍາເລັດໂຄງການ ຫຼື ສໍາເລັດໜ້າທີ່ ຢູ່ ສປປ ລາວ ແລ້ວ ບໍ່ໄດ້ນຳອອກຄືນ ແຕ່ໄດ້ຂາຍ ຫຼື ໂອນສິດນຳໃຊ້ ຢູ່ ສປປ ລາວ, ພື້ນຖານຄິດໄລ່ອາກອນຊົມໃຊ້ ແມ່ນມູນຄ່າ ຕາມການຕີລາຄາ ຂອງຄະນະກຳມະການທີ່ຖືກແຕ່ງຕັ້ງ. ໃນກໍລະນີ ມີເອກະສານການນຳເຂົ້າຊົ່ວຄາວ ຄະນະກຳມະການທີ່ຖືກແຕ່ງຕັ້ງຈະອີງໃສ່ມູນຄ່າຢູ່ໃນເອກະສານດັ່ງ ກ່າວ ລົບຄ່າຫຼັຍຫ້ຽນຕາມອາຍຸການນຳໃຊ້ຕົວຈິງອອກກ່ອນ ຫຼື ກໍລະນີບໍ່ມີເອກະສານນຳເຂົ້າຊົ່ວຄາວ ແມ່ນຈະອີງໃສ່ມູນຄ່າຕາມທ້ອງຕະຫຼ່າດ ຂອງພາຫະນະປະເພດດຽວກັນ ແລະ ຢູ່ໃນສະພາບດຽວກັນ ເປັນພື້ນຖານຄິດໄລ່ ພາສີ, ອາກອນຊົມໃຊ້, ອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ ແລະ ພັນທະອື່ນໆ ທີ່ຕິດພັນ.

ຕົວຢ່າງ 1: ການຄິດໄລ່ອາກອນຊົມໃຊ້ ກໍລະນີພາຫະນະທີ່ນຳເຂົ້າຊົ່ວຄາວທີ່ຂາຍຢູ່ພາຍໃນປະເທດ: ສົມມຸດວ່າບໍລິສັດ ກໍ່ສ້າງ ຂອງຕ່າງປະເທດ ໄດ້ເຊັນສັນຍາ ຮັບເໝົາກໍ່ສ້າງ ໂຄງການຂະໜາດໃຫຍ່ ຂອງລັດຖະບານ ໃນໄລຍະປະຕິບັດວຽກງານກໍ່ສ້າງແມ່ນໃຫ້ສໍາເລັດພ.3.າຍໃນ 3 ປີ ນັບແຕ່ເດືອນ ມັງກອນ 2022 ຫາ ທ້າຍເດືອນ ທັນວາ 2024, ໃນເດືອນ ພະຈິກ 2021 ໄດ້ນຳລົດ ກະບະ ໂຕໂຍຕາ 4 ປະຕູ ລຸ້ນສູງ ຂັບເຄື່ອນ 4 ລີ້ (ຮີໂວ) ຄວາມແຮງ 3.000 ຊີຊີເຂົ້າມາ ເພື່ອຮັບໃຊ້ໂຄງການເປັນການຊົ່ວຄາວ ແຕ່ພາຍຫຼັງສໍາເລັດໂຄງການແລ້ວ ແມ່ນບໍ່ໄດ້ນຳອອກຄືນ ແລະໄດ້ຂາຍຢູ່ພາຍໃນປະເທດ; ສົມມຸດວ່າ ມູນຄ່າຂອງລົດກະບະ ຈຳນວນ 4 ຄັນ ທີ່ຄະນະກຳມະການຕີລາຄາ ແມ່ນ 5.000 \$/ຄັນ, ສົມມຸດອັດຕາພາສີ 30%, ອັດຕາແລກປ່ຽນ 1 \$ = 9.800 ກີບ. ວິທີຄິດໄລ່ອາກອນຊົມໃຊ້ ໃຫ້ປະຕິບັດ ດັ່ງນີ້ :

- ມູນຄ່າລົດຈຳນວນ 4 ຄັນເປັນເງິນກີບ: $4 \times 5.000 \times 9.800 = 196.000.000$ ກີບ;
- ຄ່າພາສີ: $196.000.000 \times 30\% = 58.800.000$ ກີບ;
- ພື້ນຖານຄິດໄລ່ ອາກອນຊົມໃຊ້: $196.000.000 + 58.800.000 = 254.800.000$ ກີບ;
- ອາກອນຊົມໃຊ້: $254.800.000 \times 52\% = 132.496.000$ ກີບ.

ໝາຍເຫດ : ອັດຕາອາກອນຊົມໃຊ້ສໍາລັບລົດກະບະ ຄວາມແຮງ 3.000 ຊີຊີ ແມ່ນ 52% ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນຂໍ້ 8.1) ອັດຕາອາກອນຊົມໃຊ້ສິນຄ້າ ຂໍ້ 2.1.1.1 ແຖວທີ 5 ຂອງຄຳແນະນຳສະບັບນີ້. ການຂາຍ ຫຼື ໂອນສິດນຳໃຊ້ຢູ່ພາຍໃນປະເທດ ລົດກະບະ ຈຳນວນ 4 ຄັນນັ້ນ, ນອກຈາກຈະຕ້ອງໄດ້ເສຍພາສີຂາເຂົ້າ ແລະອາກອນຊົມໃຊ້ ຕາມການຄິດໄລ່ແລ້ວ ຍັງຈະຕ້ອງໄດ້ເສຍອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ ແລະ ອາກອນກຳໄລ ອີກ; ຜູ້ທີ່ຕ້ອງເສຍພາສີ, ອາກອນຊົມໃຊ້ ແລະ ອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ ຕາມຫຼັກການ ແມ່ນຜູ້ຊື້ເປັນຜູ້ເສຍ ເນື່ອງຈາກວ່າເປັນພັນທະທາງອ້ອມ, ສໍາລັບອາກອນກຳໄລ ແມ່ນຜູ້ຂາຍເປັນຜູ້ເສຍ ຫຼື ແລ້ວແຕ່ທັງ 2 ຝ່າຍຈະມີການຕົກລົງກັນວ່າຝ່າຍໃດຈະຮັບຜິດຊອບເສຍພັນທະດັ່ງກ່າວ. ວິທີຄິດໄລ່ອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ ແລະ ອາກອນກຳໄລ ດັ່ງນີ້:

- ກຳໄລລວມແບບບັງຄັບ: $(254.800.000 + 132.496.000) \times 15\% = 58.095.400$ ກີບ;
- ອາກອນກຳໄລ: $58.094.400 \times 20\% = 11.619.000$ ກີບ;
- ພື້ນຖານຄິດໄລ່ອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ: $254.800.000 + 132.496.000 + 58.094.400 = 445.390.400$ ກີບ;
- ອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ ຄິດໄລ່ໄດ້: $445.390.400 \times 7\% = 31.178.000$ ກີບ.

8. ໄລແມັງ IV ມາດຕາ 15 ອັດຕາອາກອນຊົມໃຊ້

ອັດຕາອາກອນຊົມໃຊ້ ໄດ້ກຳນົດຕາມປະເພດສິນຄ້າ ແລະ ການບໍລິການ ຊຶ່ງປະກອບມີ ອັດຕາທຽບຖານ ແລະ ອັດຕາເດັດຖານ.

ອັດຕາທຽບຖານ ສຳລັບສິນຄ້າ ແລະ ການບໍລິການ ທີ່ຖືກເສຍອາກອນຊົມໃຊ້ ມີຫຼາຍອັດຕາຕ່າງກັນ ຂຶ້ນກັບ ປະເພດສິນຄ້າ ຫຼື ການບໍລິການ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ຢູ່ໃນການປັບປຸງ ມາດຕາ 15 ຂອງກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍອາກອນ ຊົມໃຊ້ ຂໍ້ທີ IV ຂອງກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍການປັບປຸງບາງມາດຕາຂອງກົດໝາຍກ່ຽວກັບສ່ວຍສາອາກອນ ສະບັບເລກ ທີ 01/ສພຊ, ລົງວັນທີ 7 ສິງຫາ 2021 ແລະ ອັດຕາທຽບຖານ ແມ່ນ ເກັບຕາມ ລາຄາຂາຍຍົກ ຫຼື ມູນຄ່າການສະໜອງສິນຄ້າ ແລະ/ຫຼື ການບໍລິການ ຫຼື ຕາມຕົ້ນທຶນການຜະລິດ ຫຼື ການປະກອບ ຫຼື ຕາມມູນຄ່າຂອງການນຳເຂົ້າສິນຄ້າ ໂດຍອີງຕາມເງື່ອນໄຂທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ຢູ່ໃນມາດຕາ 14 ຂອງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍອາກອນຊົມໃຊ້ ດັ່ງນີ້:

1) ອັດຕາອາກອນຊົມໃຊ້ສິນຄ້າ:

ລ/ດ	ປະເພດສິນຄ້າທີ່ໄປທີ່ຖືກອາກອນຊົມໃຊ້	ອັດຕາທຽບຖານເປັນສ່ວຍຮ້ອຍ (%)		
1	ນ້ຳມັນເຊື້ອໄຟ			
	1) ນ້ຳມັນແອັດຊັງພິເສດ	40%		
	2) ນ້ຳມັນແອັດຊັງທຳມະດາ	31%		
	3) ນ້ຳມັນກາຊວນ	21%		
	4) ນ້ຳມັນກາດ	8%		
	5) ນ້ຳມັນເຕົາ, ນ້ຳມັນເຄື່ອງ, ນ້ຳມັນໄຮໂດຼລິກ, ນ້ຳມັນໜຽວ ແລະ ນ້ຳມັນຫ້າມລ້	5%		
2	ພາຫະນະ			
	1) ລົດຈັກ			
	1.1 ລົດຈັກ ທີ່ນຳໃຊ້ພະລັງງານເຊື້ອໄຟ			
	ລາຍການ	ຊີບີຢູ	ຊີເຄ ດີ	ໄອເຄດີ
	ແຕ່ 110 ເຊເຊ ລົງມາ	10%	6%	3%
	ເກີນ 110 ຫາ 150 ເຊເຊ	20%	ສຳລັບຄວາມ ແຮງເກີນ 110 ເຊເຊ ຂຶ້ນໄປໃຫ້ເກັບ ຕາມ ອັດຕາ ຊີບີຢູ	
	ເກີນ 150 ຫາ 200 ເຊເຊ	28%		
	ເກີນ 200 ຫາ 250 ເຊເຊ	39%		
	ເກີນ 250 ຫາ 500 ເຊເຊ	75%		
	ເກີນ 500 ຫາ 800 ເຊເຊ	100%		
	ເກີນ 800 ເຊເຊ ຂຶ້ນໄປ	110%		
	2) ລົດໃຫຍ່			
	2.1 ລົດຂົນສົ່ງຂະໜາດນ້ອຍ			
	2.1.1 ລົດຂົນສົ່ງໂດຍສານປະເພດ ລົດເກັ່ງ, ລົດຈີບ, ລົດຕູ້, ລົດກະບະສີປະຕູ ຂຶ້ນໄປ			

2.1.1.1	ທີ່ນໍາໃຊ້ພະລັງງານເຊື້ອໄຟ	
	ແຕ່ 1.000 ເຊເຊ ລົງມາ	26%
	ເກີນ 1.000 ຫາ 1.600 ເຊເຊ	31%
	ເກີນ 1.600 ຫາ 2.000 ເຊເຊ	36%
	ເກີນ 2.000 ຫາ 2.500 ເຊເຊ	41%
	ເກີນ 2.500 ຫາ 3.000 ເຊເຊ	52%
	ເກີນ 3.000 ຫາ 4.000 ເຊເຊ	77%
	ເກີນ 4.000 ຫາ 5.000 ເຊເຊ	92%
	ເກີນ 5.000 ເຊເຊ ຂຶ້ນໄປ	102%
2.1.1.2	ລົດຂົນສົ່ງໂດຍສານທີ່ນໍາໃຊ້ພະລັງງານສອງລະບົບຄື ພະລັງງານເຊື້ອໄຟ ແລະ ພະລັງງານທົດແທນອື່ນ	50% ຂອງອັດຕາ ຕາມຄວາມແຮງທີ່ໄດ້ ກໍານົດໄວ້ໃນຂໍ້ 2.1.1.1
2.1.1.3	ລົດຂົນສົ່ງໂດຍສານທີ່ນໍາໃຊ້ພະລັງງານສະອາດ	3%
2.1.2	ລົດຂົນສົ່ງສິນຄ້າ ປະເພດ ລົດກະບະ 2 ປະຕູ ແລະ ລົດກະບະ 2 ປະຕູເຄິ່ງ	
	ທີ່ນໍາໃຊ້ພະລັງງານເຊື້ອໄຟ	16%
	ທີ່ນໍາໃຊ້ພະລັງງານສະອາດ	3%
2.1.3	ລົດຂົນສົ່ງໂດຍສານ ແລະ ລົດຂົນສົ່ງສິນຄ້າ ຂະໜາດນ້ອຍອື່ນ	
	ທີ່ນໍາໃຊ້ພະລັງງານເຊື້ອໄຟ	11%
	ທີ່ນໍາໃຊ້ພະລັງງານສະອາດ	3%
2.2	ລົດຂົນສົ່ງໂດຍສານ ແລະ ລົດຂົນສົ່ງສິນຄ້າ ຂະໜາດກາງ	
	ທີ່ນໍາໃຊ້ພະລັງງານເຊື້ອໄຟ	9%
	ທີ່ນໍາໃຊ້ພະລັງງານສະອາດ	3%
2.3	ລົດຂົນສົ່ງໂດຍສານ ແລະ ລົດຂົນສົ່ງສິນຄ້າ ຂະໜາດໃຫ່ຍ	
	ທີ່ນໍາໃຊ້ພະລັງງານເຊື້ອໄຟ	5%
	ທີ່ນໍາໃຊ້ພະລັງງານສະອາດ	3%
2.4	ລົດຕັດແຊ່ເຢັນ, ລົດບັນທຸກ ຂອງແຫຼວ ຫຼື ອາຍແກັສ ຫຼື ຊີມັງ ຜົງ, ລົດບັນທຸກນໍ້າມັນ, ລົດນໍ້າ, ລົດເຄຣນ, ລົດຟອກລິບ, ລົດໄມ້ຊີມັງ, ລົດດູດວິດ, ລົດສິດຊີມັງ, ລົດສິດຜົນທຸກ ຊະນິດ ແລະ ລົດເຮືອນເຄື່ອນທີ່	10%
2.5	ລົດຫົວລາກ, ຫາງລາກ ແລະ ເຄິ່ງຫາງລາກ	5%
2.6	ລົດກັອຟ ແລະ ລົດຮັບໃຊ້ສະໜາມກັອຟ	15%
2.7	ລົດທ່ຽວຊົມສະເພາະໃນແຫຼ່ງທ່ອງທ່ຽວ	5%
2.8	ລົດຈັດສີ່ລໍ້ (ATV) ແລະ ລົດໂກຄາດ (Gokart)	25%

2.9	ສໍາລັບລົດໃຫຍ່ ທີ່ນໍາໃຊ້ພະລັງງານເຊື້ອໄຟ ທີ່ຜະລິດ ຫຼື ປະກອບ ຢູ່ໃນລະບົບ ໂຮງງານພາຍໃນປະເທດໃນຮູບແບບ ຊີເຄຕີ ໃຫ້ເກັບໃນອັດຕາ 5% ແລະ ອີເຄຕີ ໃຫ້ກັບໃນອັດຕາ 3%	
3	ຊົນສ່ວນປະກອບ ນໍາເຂົ້າເພື່ອມາປະກອບ ທີ່ບໍ່ຢູ່ໃນລະບົບໂຮງງານພາຍໃນປະເທດ ແລະ ເຄື່ອງ ອາໄຫຼ່ ປ່ຽນຖ່າຍ	
	ລົດຈັກ	6%
	ລົດຂົນສົ່ງໂດຍສານ ແລະ ລົດຂົນສົ່ງສິນຄ້າ ທຸກຊະນິດ	11%
4	ເຄື່ອງຕົບແຕ່ງພາຫະນະ	
	ເຄື່ອງສຽງ	25%
	ເຄື່ອງປະດັບເອ້ພາຫະນະ	20%
5	ເຫຼົ້າ ຫຼື ເຄື່ອງດື່ມທີ່ມີທາດເຫຼົ້າ	
	ເຫຼົ້າ ຫຼື ເຄື່ອງດື່ມທີ່ມີທາດເຫຼົ້າ ເກີນ 23 ສ່ວນຮ້ອຍ	80%
	ເຫຼົ້າ ຫຼື ເຄື່ອງດື່ມທີ່ມີທາດເຫຼົ້າແຕ່ 23 ສ່ວນຮ້ອຍລົງມາ ຫາ 10 ສ່ວນ ຮ້ອຍ	70%
	ເຫຼົ້າ ຫຼື ເຄື່ອງດື່ມທີ່ມີທາດເຫຼົ້າ ຕໍ່າກວ່າ 10 ສ່ວນຮ້ອຍລົງມາ	62%
6	ເບຍ	
	ເບຍທີ່ມີທາດເຫຼົ້າ 0,5 ສ່ວນຮ້ອຍ ຂຶ້ນໄປ	60%
	ເບຍທີ່ມີທາດເຫຼົ້າ ຕໍ່າກວ່າ 0,5 ສ່ວນຮ້ອຍ ລົງມາ	20%
7	ປະເພດຢາສູບ	
	ຢາຊີກາ, ຢາສູບເປັນກອກ ຫຼື ເປັນຊອງ ແລະ ຢາສູບປະເພດອື່ນ	57%
	ຢາເສັ້ນ	42%
8	ອາຍແກັສສໍາລັບຍານພາຫະນະ	10%
9	ເຄື່ອງດື່ມສໍາເລັດຮູບ	
	ນໍ້າອັດລົມ, ໂຊດາ, ເຄື່ອງດື່ມປະເພດກາເຟ ແລະ ເຄື່ອງດື່ມທີ່ຄ້າຍຄຽງ	7%
	ເຄື່ອງດື່ມຊຸກໍາລັງ	12%
10	ເຄື່ອງແກ້ວຄຣິສເຕີນທີ່ເປັນເຄື່ອງໃຊ້ ແລະ ປະດັບ, ໂຄມໄຟປະດັບ	25%
11	ຜ້າຮົ່ມທີ່ເຮັດດ້ວຍຂົນແກະ ຫຼື ຂົນລະອຽດຂອງສັດ	20%
12	ນໍ້າຫອມ, ຜະລິດຕະພັນເຄື່ອງສໍາອາງ, ອຸປະກອນຮັບໃຊ້ການເສີມສວຍ ແລະ ເສີມຄວາມງາມ	25%
13	ໄຟ້ ແລະ ອຸປະກອນການພະນັນທຸກຊະນິດ ໂດຍໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຢ່າງ ຖືກຕ້ອງ	100%
14	ບັງໄຟ, ດອກໄມ້ໄຟ, ໝາກກະໂພກ ໂດຍໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຢ່າງຖືກຕ້ອງ	85%
15	ເຮືອໄວ, ເຮືອຍອດ ແລະ ເຮືອກິລາທີ່ແລ່ນດ້ວຍເຄື່ອງຈັກ	25%
16	ອຸປະກອນຮັບສັນຍານໂທລະພາບຜ່ານດາວທຽມ	15%
17	ເຄື່ອງຫຼິ້ນສຽງ ແລະ ພາບ, ກ້ອງຖ່າຍຮູບ, ໂທລະສັບ, ເຄື່ອງອັດສຽງ ແລະ ພາບ, ເຄື່ອງດົນຕີ	15%

18	ເຮືອບິນບໍ່ມີຄົນຂັບ, ເຄື່ອງຖ່າຍພາບອາກາດ, ເຄື່ອງບິນດ້ວຍຈ້ອງ ແລະ ເຄື່ອງຈັກໄອພິນຂະໜາດນ້ອຍ	25%
19	ໂຕະບິນລຽດ, ໂຕະສະນຸກເກີ, ອຸປະກອນໂບລິ້ງ, ໂຕະຫຼິ້ນບານເຕະ	35%
20	ຕັ້ງແກມຢອດຫຼຽນ, ເຄື່ອງຫຼິ້ນແກມທຸກຊະນິດ ແລະ ເຄື່ອງຫຼິ້ນແກມການພະນັນທຸກຊະນິດ ໂດຍໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຢ່າງຖືກຕ້ອງ	(ມີອັດຕາສະເພາະຕາມບຽບການ)

2) ອັດຕາອາກອນຊົມໃຊ້ສໍາລັບການບໍລິການ

ລດ/	ການບໍລິການທີ່ຕ້ອງເສຍອາກອນຊົມໃຊ້	ອັດຕາ
1	ການບັນເທີງໂຮງເຕັ້ນລ່າ : , ດິດສະໂກເທັກ, ຄາຣາໂອເກະ	40%
2	ກິດຈະການໂບລິ້ງ	24%
3	ກິດຈະການສັນຍະກຳເສີມຄວາມງາມ	13%
4	ກິດຈະການການບໍລິການໂທລະສັບ, ສັນຍານໂທລະພາບສາຍໄຍແກ້ວ, ສັນຍານໂທລະພາບ ດິຈິຕອນ	5%
5	ກິດຈະການການບໍລິການອື່ນເຕີເນັດ	
	ປີ 2022	2%
	ປີ 2023	1%
	ປີ 2024 ເປັນຕົ້ນໄປ	0%
6	ກິດຈະການສະໜາມກິອຟ	25%
7	ກິດຈະການຫວຍ	30%
8	ກິດຈະການກາຊີໂນ ແລະ ຕັ້ງແກມຢອດຫຼຽນ ແລະ ຫຼິ້ນແກມທຸກປະເພດ	ກຳນົດຢູ່ໃນລະບຽບການສະເພາະ
9	ກິດຈະການ ແຂ່ງລົດ, ແຂ່ງມ້າ, ຕີໄກ່	30%
10	ກິດຈະການ ບາລຸນ, ບໍລິການບິນດ້ວຍຈ້ອງ ຫຼື ຈັກອາຍພິນຂະໜາດນ້ອຍ, ການບໍລິການຖ່າຍພາບທາງອາກາດ.	12%

ສໍາລັບ ລົດໃຫຍ່ ທີ່ຜະລິດ ຫຼື ປະກອບ ຢູ່ໃນລະບົບໂຮງງານພາຍໃນປະເທດ ຮູບແບບຊິເຄດີ (CKD) ແມ່ນ ຊັ້ນສ່ວນປະກອບພາຫະນະເປັນຊຸດຄັນແບບຄົບຖ້ວນທີ່ນໍາເຂົ້າມາ ເພື່ອມາປະກອບເປັນຄັນສໍາເລັດຮູບ (CBU) ແລ້ວຈຶ່ງມາຈໍາໜ່າຍໃຫ້ຜູ້ຊົມໃຊ້ , ຮູບແບບໄອເຄດີ (IKD) ແມ່ນ ຊັ້ນສ່ວນປະກອບພາຫະນະເປັນຊຸດຄັນບໍ່ຄົບຖ້ວນ ທີ່ນໍາເຂົ້າມາເພື່ອປະກອບໃສ່ກັບຊັ້ນສ່ວນ ທີ່ຜະລິດ ຢູ່ພາຍໃນປະເທດໃຫ້ເປັນຄັນແບບສໍາເລັດຮູບ ຊິບີຢູ (CBU) ແລ້ວຈຶ່ງມາຈໍາໜ່າຍໃຫ້ຜູ້ຊົມໃຊ້. ອັດຕາອາກອນຊົມໃຊ້ ສໍາລັບລົດທີ່ຜະລິດ ຫຼື ປະກອບ ຈາກ 2 ຮູບແບບດັ່ງກ່າວ ແມ່ນໄດ້ກຳນົດໄວ້ ຂໍ້ 8.1) ອັດຕາອາກອນຊົມໃຊ້ສິນຄ້າ ຂໍ້ 2.9 ຂອງຄຳແນະນຳສະບັບນີ້.

9. ຂໍ້ IV ມາດຕາ 16 ອາກອນຊົມໃຊ້ຕໍ່າສຸດ

ອັດຕາອາກອນຊົມໃຊ້ຕໍ່າສຸດ ແມ່ນ ອາກອນເດັດຖານ ນໍາໃຊ້ສະເພາະສິນຄ້ານໍາເຂົ້າບາງປະເພດທີ່ຖືກເສຍອາກອນຊົມໃຊ້ ຕາມນະໂຍບາຍຂອງລັດຖະບານ, ຊຶ່ງສິນຄ້າທີ່ຖືກອາກອນຊົມໃຊ້ຕໍ່າສຸດ ແມ່ນ ສິນຄ້າທີ່ໄດ້ຄິດໄລ່ເສຍອາກອນຊົມໃຊ້ຕາມອັດຕາທຽບຖານ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນ ຂໍ້ IV ມາດຕາ 15 ອັດຕາອາກອນຊົມໃຊ້ ຂອງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການປັບປຸງບາງມາດຕາຂອງກົດໝາຍກ່ຽວກັບສ່ວຍສາອາກອນ ສະບັບເລກທີ 01/ສພຊ, ລົງວັນທີ 7 ສິງຫາ 2021.

ໃນກໍລະນີ ອາກອນຊົມໃຊ້ອັດຕາທຽບຖານ ຫາກມີຈຳນວນຕໍ່າກວ່າ ອາກອນຊົມໃຊ້ຕໍ່າສຸດ ແມ່ນ ໃຫ້ເກັບຕາມ ອາກອນຊົມໃຊ້ຕໍ່າສຸດ ໂດຍໃຫ້ເກັບຕາມຈຳນວນຫົວໜ່ວຍ. ນອກຈາກ ອັດຕາເດັດຖານອາກອນຊົມໃຊ້ຕໍ່າສຸດແລ້ວ ຍັງ ມີການປະຕິບັດ ອັດຕາເດັດຖານອາກອນຊົມໃຊ້ເພີ່ມເປັນບາງໄລຍະ ສໍາລັບສິນຄ້າບາງປະເພດອີກຕື່ມ ຊຶ່ງໃຫ້ເກັບ ຕາມຈຳນວນຫົວໜ່ວຍເຊັ່ນກັນ. ສິນຄ້າທີ່ຖືກເສຍອາກອນຊົມໃຊ້ຕໍ່າສຸດ ແລະ ອາກອນຊົມໃຊ້ເພີ່ມ ແມ່ນປະເພດສິນຄ້າ ຄວບຄຸມ ແລະ ບໍ່ສິ່ງເສີມ ເຊັ່ນ: ເຫຼົ້າ ຫຼື ເຄື່ອງດື່ມທີ່ມີທາດເຫຼົ້າ, ເບຍ , ຢາສຸບ ແລະ ອື່ນໆທີ່ຄ້າຍຄຽງ. ກະຊວງການເງິນ ເປັນຜູ້ຄົ້ນຄ້ວາ ແລະ ກຳນົດປະເພດສິນຄ້າ, ອາກອນຊົມໃຊ້ຕໍ່າສຸດ ແລະ ອາກອນຊົມໃຊ້ເພີ່ມ ແລ້ວນໍາສະເໜີຜ່ານກອງ ປະຊຸມລັດຖະບານເພື່ອຕົກລົງ. ຫຼັງຈາກນັ້ນ ລັດຖະບານຈະນໍາສະເໜີຕໍ່ຄະນະປະຈຳສະພາແຫ່ງຊາດ ເພື່ອພິຈາລະນາໃນ ແຕ່ລະໄລຍະທີ່ເຫັນວ່າມີຄວາມຈໍາເປັນ ສໍາລັບການດັດສິມການຊົມໃຊ້ ແລະ ເສດຖະກິດແຫ່ງຊາດ.

ເພື່ອສະດວກໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຈຶ່ງໄດ້ຍົກເອົາ ອັດຕາອາກອນຊົມໃຊ້ທຽບຖານ ຂອງບາງລາຍການສິນຄ້າ ແລະ ການບໍລິການ ທີ່ຕ້ອງເສຍອາກອນຊົມໃຊ້ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນຂໍ້ IV ວັກ 1 ມາດຕາ 15 ອັດຕາອາກອນຊົມໃຊ້ ຂອງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການປັບປຸງບາງມາດຕາຂອງກົດໝາຍກ່ຽວກັບສ່ວຍສາອາກອນ ສະບັບເລກທີ 01/ສພຊ, ລົງວັນ ທີ 7 ສິງຫາ 2021 ມາສະເໜີເປັນຕົວຢ່າງວິທີການຄິດໄລ່ ອາກອນຊົມໃຊ້ຕໍ່າສຸດ ແລະ ອາກອນຊົມໃຊ້ເພີ່ມ ດັ່ງນີ້:

ຕົວຢ່າງ 1: ອັດຕາເດັດຖານ ຫຼື ອາກອນຊົມໃຊ້ຕໍ່າສຸດ: ສົມມຸດວ່າໃນສົກງົບປະມານ 2022 ຄະນະປະຈຳ ສະພາແຫ່ງຊາດ ໄດ້ມີມະຕິຕົກລົງໃຫ້ປະຕິບັດ ອາກອນຊົມໃຊ້ຕໍ່າສຸດ ສໍາລັບສິນຄ້າ ປະເພດເບຍ ທີ່ນໍາເຂົ້າແຕ່ລະ ຊະນິດ ແຕ່ລະຍີ່ຫໍ້ ໃນອັດຕາເດັດຖານທີ່ແຕກຕ່າງກັນຂຶ້ນກັບການກຳນົດລາຄາຂອງຜູ້ຜະລິດເບຍແຕ່ລະຍີ່ຫໍ້; ສົມມຸດວ່າເບຍໄຮນີເກັນ, ຊຶ່ງມີທາດເຫຼົ້າ 0,5% ຖືກກຳນົດ ອາກອນຊົມໃຊ້ຕໍ່າສຸດ: 8.000 ກີບ/ລິດ ແລະ ສົມມຸດ ລາຄາຂາຍຍົກຢູ່ພາຍໃນປະເທດ ຂອງເບຍປອງໄຮນີເກັນ ແມ່ນ 93.000 ກີບ/ແກັດ; ໃນເດືອນກຸມພາ 2022 ວິ ສາຫະກິດຮຸ້ນສ່ວນ ກ ໄດ້ນໍາເຂົ້າ ເບຍປອງແຮນນີເກັນ ເພື່ອຈຳໜ່າຍ ຢູ່ພາຍໃນປະເທດ ຕາມເອກະສານທີ່ແຈ້ງນໍາ ເຂົ້າ ມີຈຳນວນ 10.000 ແກັດ (1 ແກັດ = 24 ປອງ; 1 ປອງ = 0,33 ລິດ), ມູນຄ່າແຈ້ງພາສີ 3,67 \$/ແກັດ; ສົມມຸດອັດຕາພາສີ 40%; ອັດຕາແລກປ່ຽນ 1 \$ = 9.800 ກີບ. ວິທີຄິດໄລ່ເກັບອາກອນຊົມໃຊ້ຕໍ່າສຸດ ໃຫ້ປະຕິບັດ ຕາມຂັ້ນຕອນ ດັ່ງນີ້ :

ກ. ການຄິດໄລ່ ອາກອນຊົມໃຊ້ ຂອດນໍາເຂົ້າ:

- ມູນຄ່າແຈ້ງພາສີເປັນເງິນກີບ: $(10.000 \times 3,67) \times 9.800 = 359.660.000$ ກີບ;
- ຄ່າພາສີຂາເຂົ້າ: $359.660.000 \times 40\% = 143.864.000$ ກີບ;
- ພື້ນຖານຄິດໄລ່ອາກອນຊົມໃຊ້ຂອດນໍາເຂົ້າ: $359.660.000 + 143.864.000 = 503.524.000$ ກີບ;
- ອາກອນຊົມໃຊ້ຂອດນໍາເຂົ້າ: $503.524.000 \times 60\% = 302.114.400$ ກີບ.

ຂ. ການຄິດໄລ່ ອາກອນຊົມໃຊ້ ຂອດຂາຍຍົກຢູ່ພາຍໃນປະເທດ:

- ມູນຄ່າຂາຍຍົກທັງໝົດ: $10.000 \times 93.000 = 930.000.000$ ກີບ;
- ພື້ນຖານຄິດໄລ່ອາກອນຊົມໃຊ້ຂອດພາຍໃນ: $930.000.000 - 503.524.000 = 426.476.000$ ກີບ;
- ອາກອນຊົມໃຊ້ ຂອດພາຍໃນ: $426.476.000 \times 60\% = 255.885.600$ ກີບ;
- ລວມອາກອນຊົມໃຊ້ທັງໝົດ: $302.114.400 + 255.885.600 = 558.000.000$ ກີບ.

ຄ. ຄິດໄລ່ອາກອນຊົມໃຊ້ຕໍ່າສຸດອັດຕາເດັດຖານ ຕາມຫົວໜ່ວຍ ເປັນ ລິດ :

- ຈຳນວນ: $(10.000 \times 24) \times 0,33 = 79.200$ ລິດ;
- ອາກອນຊົມໃຊ້ຕໍ່າສຸດທັງໝົດ: $79.200 \times 8.000 = 633.600.000$ ກີບ;
- ອາກອນຊົມໃຊ້ທີ່ມອບແລ້ວທັງໝົດ: 558.000.000 ກີບ;
- ອາກອນຊົມໃຊ້ ຕ້ອງມອບຕື່ມ : $633.600.000 - 558.000.000 = 75.600.000$ ກີບ.

ໝາຍເຫດ: ການຄິດໄລ່ອາກອນຊົມໃຊ້ຕໍ່າສຸດ ສໍາລັບສິນຄ້າ ປະເພດ ເບຍ, ເຫຼົ້າ ຫຼື ເຄື່ອງດື່ມທີ່ມີທາດເຫຼົ້າ ແລະ ຢາສູບ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ຢູ່ໃນມາດຕາ 14 ຂໍ້ 1 ວັກທີ 2 ຂອງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍອາກອນຊົມໃຊ້ ນັ້ນ ຂັ້ນຕອນທໍາອິດ ຕ້ອງໄດ້ຄິດໄລ່ອາກອນຊົມໃຊ້ອັດຕາທຽບຖານ 2 ຄັ້ງ ຄື: ຢູ່ຂອດນໍາເຂົ້າ ແມ່ນເຈົ້າໜ້າທີ່ພາສີ ຫຼື ເຈົ້າໜ້າທີ່ອື່ນທີ່ຖືກມອບໝາຍ ເປັນຜູ້ຄິດໄລ່ ແລະ ເກັບ ແລະ ຂອດຂາຍຍົກ ແລະ ອາກອນຊົມໃຊ້ຕໍ່າສຸດ ຢູ່ພາຍໃນປະເທດ ແມ່ນເຈົ້າໜ້າທີ່ສ່ວຍສາອາກອນ ເປັນຜູ້ຄິດໄລ່ ແລະ ເກັບ; ສໍາລັບອາກອນຊົມໃຊ້ຕໍ່າສຸດ ແມ່ນໃຫ້ຄິດໄລ່ຕາມອັດຕາເດັດຖານທີ່ຖືກກຳນົດຈາກຄະນະປະຈຳສະພາແຫ່ງຊາດ ຕາມຈຳນວນຫົວໜ່ວຍຕົວຈິງ. ກໍລະນີ ຜົນການຄິດໄລ່ ອາກອນຊົມໃຊ້ຕໍ່າສຸດ ຫາກມີຈຳນວນຕໍ່າກວ່າ ຈຳນວນອາກອນຊົມໃຊ້ ອັດຕາທຽບຖານຂອດນໍາເຂົ້າ ລວມກັບຂອດຂາຍຍົກພາຍໃນ ແມ່ນໃຫ້ຖືເອົາຕາມ ຈຳນວນ ອາກອນຊົມໃຊ້ອັດຕາທຽບຖານ ທີ່ຄິດໄລ່ ຈາກ ຂອດນໍາເຂົ້າລວມກັບຂອດຂາຍຍົກພາຍໃນ ທີ່ມີຈຳນວນສູງກ່ວາ. ສົມມຸດກຳນົດອາກອນຊົມໃຊ້ຕໍ່າສຸດ ສໍາລັບເບຍໄຮນິເກນ ດັ່ງກ່າວ 6.500 ກີບ/ລິດ. ການຄິດໄລ່ອາກອນຊົມໃຊ້ ໃຫ້ປະຕິບັດ ດັ່ງນີ້:

- ອາກອນຊົມໃຊ້ຕໍ່າສຸດ: $79.200 \times 6.500 = 514.800.000$ ກີບ;
- ອາກອນຊົມໃຊ້ທີ່ມອບແລ້ວທັງໝົດ : 548.700.000 ກີບ;
- ຈຳນວນອາກອນຊົມໃຊ້ຕໍ່າສຸດ ຫຼຸດ ຈຳນວນອາກອນຊົມໃຊ້ທີ່ຄິດໄລ່ຢູ່ເກັບຂອດນໍາເຂົ້າ ແລະ ຂາຍຍົກພາຍໃນ: $514.800.000 - 548.700.000 = - 33.900.000$ ກີບ.

ຜົນຂອງການຄິດໄລ່ ເຫັນວ່າ ອາກອນຊົມໃຊ້ຕໍ່າສຸດ ມີຈຳນວນ ນ້ອຍກ່ວາ ອາກອນຊົມໃຊ້ ທີ່ຄິດໄລ່ເກັບຢູ່ຂອດນໍາເຂົ້າ ແລະ ຂອດຂາຍຍົກພາຍໃນ. ສະນັ້ນ;ຈຶ່ງໃຫ້ຖືເອົາ ອາກອນຊົມໃຊ້ທີ່ຄິດໄລ່ ແລະເກັບຢູ່ຂອດນໍາເຂົ້າ ແລະ ຂອດຂາຍຍົກພາຍໃນ ທີ່ມີຈຳນວນເງິນຫຼ່າຍກ່ວາ ເປັນອາກອນຊົມໃຊ້ທີ່ຕ້ອງມອບ.

ຕົວຢ່າງ 2: ອັດຕາເດັດຖານອາກອນຊົມໃຊ້ເພີ່ມ: ສົມມຸດວ່າໃນສົກງົບປະມານ 2021 ລັດຖະບານ ມີຄວາມຕ້ອງການ ເພີ່ມລາຍຮັບງົບປະມານ ຈຳນວນໜຶ່ງ ເພື່ອແກ້ໄຂລາຍຈ່າຍ ທີ່ຈຳເປັນ ແລະໄດ້ຕົກລົງ ກຳນົດສິນຄ້າທີ່ຜະລິດຢູ່ພາຍໃນປະເທດຢາສູບສໍາເລັດຮູບ ເປັນຊອງ ໂດຍໄດ້ກຳນົດອາກອນຊົມໃຊ້ເພີ່ມຕາມອັດຕາເດັດຖານ 800 ກີບ ຕໍ່ 1 ຊອງຢາສູບ; ການຈັດເກັບອາກອນຊົມໃຊ້ເພີ່ມ ດັ່ງກ່າວ ແມ່ນໂຮງງານຜະລິດຢາສູບເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບ ເກັບໂດຍໃຫ້ເອົາຈຳນວນ ຊອງຢາສູບ ທີ່ຜະລິດ ແລະ ຂາຍພາຍໃນທັງໝົດ ຄູນກັບ 800 ກີບ (ອັດຕາເດັດຖານ) ແລ້ວໃຫ້ນໍາມາແຈ້ງມອບ ນໍາຂະແໜງສ່ວຍສາອາກອນ ບ່ອນທີ່ຕົນຂຶ້ນກັບ ຫຼື ບ່ອນທີ່ກຳນົດໃຫ້ແຈ້ງ ຫຼື ຍື່ນໃບແຈ້ງ ພ້ອມກັບການ ແຈ້ງເສຍອາກອນຊົມໃຊ້ອັດຕາທຽບຖານ ປະຈຳເດືອນປົກກະຕິ ບໍ່ໃຫ້ກາຍວັນທີ 20 ຂອງເດືອນຖັດໄປ. ສົມມຸດວ່າ ໂຮງງານຢາສູບ ກ ຈິດທະບຽນຮູບການ ບໍລິສັດມະຫາຊົນ ຈຳກັດ ໃນເດືອນ ກັນຍາ 2021 ຜະລິດຢາສູບ ເພື່ອຈຳໜ່າຍຢູ່ພາຍໃນປະເທດໄດ້ທັງໝົດ ຈຳນວນ 700.000 ແກັດ. ການຄິດໄລ່ອາກອນຊົມໃຊ້ເພີ່ມອັດຕາເດັດຖານ ໃຫ້ປະຕິບັດ ດັ່ງນີ້ :

- ຈຳນວນ ຊອງຢາສູບທີ່ຜະລິດແລະຈຳໜ່າຍໃນເດືອນ: $70.000 \times 50 \times 10 = 35.000.000$ ຊອງ;
- ອາກອນຊົມໃຊ້ເພີ່ມ: $35.000.000 \times 800 = 28.000.000.000$ ກີບ.

ໝາຍເຫດ: ອາກອນຊົມໃຊ້ເພີ່ມຢູ່ພາຍໃນປະເທດ ສໍາລັບສິນຄ້າ ຫຼື ຜະລິດຕະພັນ ທີ່ຖືກກຳນົດໃຫ້ເສຍອາກອນຊົມໃຊ້ເພີ່ມໃນແຕ່ລະໄລຍະ ແມ່ນ ເຈົ້າໜ້າທີ່ສ່ວຍສາອາກອນ ເປັນຜູ້ຄິດໄລ່ ແລະ ເກັບ ຕາມຈຳນວນຫົວໜ່ວຍ ຂອງສິນຄ້າ ຫຼື ຜະລິດຕະພັນຕົວຈິງ, ຈຳນວນເງິນອາກອນຊົມໃຊ້ເພີ່ມທີ່ໄດ້ຄິດໄລ່ອອກມານັ້ນຕ້ອງນໍາມາມອບເຂົ້າງົບປະມານທັງໝົດ ໂດຍບໍ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບ ອາກອນຊົມໃຊ້ທີ່ໄດ້ມອບແລ້ວຕາມອັດຕາທຽບຖານ ແລະ ຕາມອາກອນຊົມໃຊ້ຕໍ່າສຸດ .

10. ຂໍ້ IV ມາດຕາ 17 ກຳນົດເວລາການຄິດໄລ່ອາກອນຊົມໃຊ້
 ກຳນົດເວລາຄິດໄລ່ເກັບອາກອນຊົມໃຊ້ ໃຫ້ປະຕິບັດ ດັ່ງນີ້:

1) ສໍາລັບການນໍາເຂົ້າສິນຄ້າທີ່ຕ້ອງເສຍອາກອນຊົມໃຊ້ ຈາກຕ່າງປະເທດ, ຈາກເຂດເສດຖະກິດພິເສດ ຫຼື ຈາກເຂດປອດພາສີ ການນໍາເຂົ້າສິນຄ້າ ໃຫ້ຄິດໄລ່ເກັບອາກອນຊົມໃຊ້ ໃນເວລາທີ່ສິນຄ້າຖືກແຈ້ງເຂົ້າມາໃນ ສປປ ລາວ ຍົກເວັ້ນຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດໃຫ້ຄິດໄລ່ ເກັບ ໃນເວລາທີ່ມີການສະໜອງສິນຄ້າທີ່ນໍາເຂົ້ານັ້ນ ຢູ່ພາຍໃນປະເທດ ດັ່ງນີ້:

ກ. ສໍາລັບສິນຄ້າທີ່ນໍາເຂົ້າຈາກຕ່າງປະເທດ ແມ່ນໃຫ້ຄິດໄລ່ ແລະ ເກັບອາກອນຊົມໃຊ້ ພ້ອມກັນກັບການ ແຈ້ງພາສີຂາເຂົ້າ ຢູ່ດ່ານບ່ອນນໍາເຂົ້າ ໂດຍແມ່ນຜູ້ທີ່ຖືກມອບໝາຍໃຫ້ຄິດໄລ່ ແລະ ເກັບ;

ຂ. ສໍາລັບສິນຄ້າທີ່ນໍາເຂົ້າ ຈາກເຂດເສດຖະກິດພິເສດ ແລະ ເຂດປອດພາສີ, ຊຶ່ງແມ່ນການສົ່ງສິນຄ້າ ອອກ ນອກເຂດດັ່ງກ່າວ ມາພາຍໃນ ສປປ ລາວ ໂດຍມີການລະບຸໄວ້ຢູ່ໃນໃບນໍາສົ່ງ ຫຼື ເອກະສານອື່ນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບ ສິນຄ້າ ເປັນລາຍລະອຽດ ເຊັ່ນ: ໃບສັນຍາຊື້-ຂາຍສິນຄ້າ, ໃບເກັບເງິນ, ໃບນໍາສົ່ງສິນຄ້າ ແລະ ເອກະສານອື່ນໆທີ່ກໍາກັບ ສິນຄ້າ ອອກມາຈາກເຂດ ແມ່ນ ໃຫ້ຄິດໄລ່ ແລະ ເກັບອາກອນຊົມໃຊ້ໃນເງື່ອນໄຂດຽວກັນກັບສິນຄ້ານໍາເຂົ້າຈາກ ຕ່າງປະເທດ;

2) ສໍາລັບການສະໜອງສິນຄ້າ ແລະ ການບໍລິການທີ່ຕ້ອງເສຍອາກອນຊົມໃຊ້ ຢູ່ພາຍໃນປະເທດ ລວມທັງ ຜູ້ດໍາເນີນທຸລະກິດ ທີ່ນໍາເຂົ້າສິນຄ້າ ຈາກຕ່າງປະເທດ, ຈາກເຂດເສດຖະກິດພິເສດ ຫຼື ຈາກເຂດປອດພາສີ ທີ່ໄດ້ຮັບ ອະນຸຍາດໃຫ້ຄິດໄລ່ ແລະ ເກັບອາກອນຊົມໃຊ້ຢູ່ພາຍໃນປະເທດ ແມ່ນໃຫ້ຄິດໄລ່ ແລະ ເກັບອາກອນຊົມໃຊ້ ໃນ ເວລາທີ່ມີການສະໜອງຕົວຈິງ, ຊຶ່ງການສະໜອງສິນຄ້າ ແລະ ການບໍລິການ ກວມເອົາການສະໜອງໃຫ້ລູກຄ້າ ແລະ ການສະໜອງໃຫ້ຕົນເອງ.

3) ສໍາລັບການສະໜອງສິນຄ້າ ແລະ ການບໍລິການທີ່ຕ້ອງເສຍອາກອນຊົມໃຊ້ ຈາກຜູ້ບໍ່ມີພູມລໍາເນົາທີ່ບໍ່ໄດ້ ສ້າງຕັ້ງວິສາຫະກິດ ຢູ່ ສປປ ລາວ ໃຫ້ຄິດໄລ່ເກັບອາກອນຊົມໃຊ້ ໃນເວລາມີການ ຊື້ ແລະ/ຫຼື ການບໍລິການຕົວຈິງ ດັ່ງນີ້:

ກ. ກໍລະນີເປັນສິນຄ້າທີ່ສົ່ງຜ່ານລະບົບໄປສະນີ ຫຼື ຜ່ານບໍລິສັດຂົນສົ່ງດ່ວນສາກົນ ໃຫ້ຄິດໄລ່ ແລະ ເກັບ ອາກອນຊົມໃຊ້ ຢູ່ຫ້ອງການໄປສະນີ ຫຼື ຢູ່ສໍານັກງານ ຂອງບໍລິສັດຂົນສົ່ງດ່ວນສາກົນ ຫຼື ຢູ່ສະໜາມບິນສາກົນ ບ່ອນ ທີ່ສິນຄ້າມາເຖິງຕົວຈິງ ໂດຍຜູ້ຖືກມອບໝາຍໃຫ້ຄິດໄລ່ ແລະ ເກັບ;

ຂ. ກໍລະນີເປັນການສະໜອງການບໍລິການ ຈະແມ່ນດ້ວຍຕົນເອງ ຫຼື ໃນນາມຜູ້ກ່ຽວ ໃຫ້ຄິດໄລ່ ແລະ ເກັບ ອາກອນຊົມໃຊ້ໃນເວລາມີການສະໜອງເກີດຂຶ້ນຈິງ ຫຼື ເວລາ ທີ່ຜູ້ຮັບການສະໜອງໄດ້ຈ່າຍຄ່າບໍລິການຕົວຈິງ.

ໝາຍເຫດ: ຜູ້ຊື້ ຫຼື ຜູ້ຮັບການສະໜອງ ສິນຄ້າ ຫຼື ການບໍລິການທີ່ຕ້ອງເສຍອາກອນຊົມໃຊ້ ຈາກຜູ້ບໍ່ມີ ພູມລໍາເນົາ ທີ່ບໍ່ໄດ້ສ້າງຕັ້ງວິສາຫະກິດ ຢູ່ ສປປ ລາວ ໝາຍເຖິງ ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ຈະເປັນຄົນ ລາວ, ຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນຕ່າງປະເທດ, ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ, ຈະດໍາເນີນທຸລະກິດ ຫຼື ບໍ່ກໍຕາມ ຊຶ່ງດໍາລົງຊີວິດ ແລະ ທໍາມາ ຫາກົນຢູ່ ສປປ ລາວ.

11. ຂໍ້ IV ມາດຕາ 18 ການແຈ້ງ ແລະ ການມອບອາກອນຊົມໃຊ້

ຜູ້ນໍາເຂົ້າສິນຄ້າ, ຜູ້ຜະລິດສິນຄ້າ ແລະ ຜູ້ສະໜອງການບໍລິການ ທີ່ຕ້ອງເສຍອາກອນຊົມໃຊ້ ໃຫ້ແຈ້ງ ແລະ ມອບອາກອນຊົມໃຊ້ ດັ່ງນີ້:

1) ການນໍາເຂົ້າສິນຄ້າທີ່ຕ້ອງເສຍອາກອນຊົມໃຊ້ ຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ຢູ່ໃນມາດຕາ 11 ຂອງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ອາກອນຊົມໃຊ້ ຈາກຕ່າງປະເທດ, ຈາກເຂດເສດຖະກິດພິເສດ ຫຼື ຈາກເຂດປອດພາສີ ທຸກຄັ້ງ ຕ້ອງແຈ້ງ ແລະ ມອບ ອາກອນຊົມໃຊ້ ດັ່ງນີ້:

ກ. ສໍາລັບການນໍາເຂົ້າສິນຄ້າ ຈາກຕ່າງປະເທດ ໃຫ້ແຈ້ງ ແລະ ມອບອາກອນຊົມໃຊ້ພ້ອມດຽວກັນກັບການ ແຈ້ງເອກະສານພາສີ ຕໍ່ເຈົ້າໜ້າທີ່ພາສີ ຢູ່ດ່ານພາສີບ່ອນນໍາເຂົ້າສິນຄ້າດັ່ງກ່າວ ໂດຍໃຫ້ປະກອບຂໍ້ມູນ ກ່ຽວກັບ

ອາກອນຊົມໃຊ້ ເຂົ້າໃນແບບພິມທີ່ຂະແໜງພາສີກຳນົດໃຫ້ຖືກຕ້ອງ ແລະ ຄົບຖ້ວນ; ອາກອນຊົມໃຊ້ຕ້ອງຖືກນຳໄປ
ມອບເຂົ້າງົບປະມານໃຫ້ຄົບຖ້ວນຈຶ່ງສາມາດນຳເອົາສິນຄ້າອອກຈາກດ່ານພາສີບ່ອນນຳເຂົ້າໄດ້;

ຂ. ສຳລັບການນຳເຂົ້າສິນຄ້າ ຈາກເຂດເສດຖະກິດພິເສດ, ຈາກເຂດປອດພາສີ ຫຼື ການນຳເອົາສິນຄ້າ ອອກ
ນອກເຂດເສດຖະກິດພິເສດ, ຈາກເຂດປອດພາສີ ມາໃນ ສປປ ລາວ ໃຫ້ແຈ້ງ ແລະ ມອບອາກອນຊົມໃຊ້ ໃນເວລາ
ທີ່ຈະມີການຂົນສົ່ງສິນຄ້າອອກຈາກເຂດເສດຖະກິດພິເສດ ຫຼື ເຂດປອດພາສີ ໂດຍໃຫ້ຍື່ນເອກະສານນຳສົ່ງສິນຄ້າ
ຫຼື ເອກະສານອື່ນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບສິນຄ້າດັ່ງກ່າວເປັນລາຍລະອຽດ ເຊັ່ນ ໃບສັນຍາຊື້-ຂາຍສິນຄ້າ, ໃບເກັບເງິນ ແລະ
ເອກະສານອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບສິນຄ້ານັ້ນ ຕໍ່ເຈົ້າໜ້າທີ່ພາສີ ຫຼື ເຈົ້າໜ້າທີ່ອື່ນທີ່ຖືກແຕ່ງຕັ້ງໃຫ້ຖືກຕ້ອງ ແລະ ຄົບ
ຖ້ວນ; ອາກອນຊົມໃຊ້ ຕ້ອງຖືກມອບເຂົ້າງົບປະມານແຫ່ງລັດໃຫ້ຄົບຖ້ວນກ່ອນຈະມີການຂົນສົ່ງ ຫຼື ເຄື່ອນຍ້າຍ
ສິນຄ້າອອກຈາກເຂດເສດຖະກິດພິເສດມາພາຍໃນ ສປປ ລາວໃນແຕ່ລະຄັ້ງ.

2) ສຳລັບຜູ້ຜະລິດສິນຄ້າ ແລະ ຜູ້ສະໜອງການບໍລິການ ທີ່ຕ້ອງເສຍອາກອນຊົມໃຊ້ ຢູ່ພາຍໃນປະເທດ
ລວມທັງຜູ້ນຳເຂົ້າສິນຄ້າທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດໃຫ້ແຈ້ງເສຍອາກອນຊົມໃຊ້ຢູ່ພາຍໃນປະເທດ ຕ້ອງແຈ້ງ ແລະ ມອບ
ອາກອນຊົມໃຊ້ເປັນແຕ່ລະເດືອນປົກກະຕິ ບໍ່ໃຫ້ກາຍ ວັນທີ 20 ຂອງເດືອນຖັດໄປ ຕໍ່ຂະແໜງສ່ວຍສາອາກອນ
ບ່ອນທີ່ຕົນຂຶ້ນກັບ ຫຼື ບ່ອນທີ່ກຳນົດໃຫ້ແຈ້ງເສຍອາກອນຊົມໃຊ້, ກໍລະນີພາຍໃນເດືອນບໍ່ມີອາກອນຊົມໃຊ້ເກີດຂຶ້ນ
ກໍໃຫ້ແຈ້ງ ຫຼື ຍື່ນໃບແຈ້ງອາກອນຊົມໃຊ້ ໂດຍໃຫ້ບັນທຶກ ຈຳນວນ 0 ກົບ ໃສ່ຫ້ອງທີ່ຂຽນວ່າ ພື້ນຖານຄິດໄລ່
ອາກອນຊົມໃຊ້ ຊຶ່ງປະກອບມີ ລາຍຮັບຈາກການຂາຍ ຫຼື ຕົ້ນທຶນການຜະລິດ ຫຼື ລາຍຮັບຈາກການຍົກເວັ້ນອາກອນ
ຊົມໃຊ້ ແລະ ບັນທຶກ ຈຳນວນ 0 ກົບໃສ່ຫ້ອງຈຳນວນເງິນອາກອນຊົມໃຊ້ທີ່ຄິດໄລ່ ແລະ ເກັບໄດ້ພາຍໃນເດືອນ;

3) ສຳລັບຜູ້ຊື້ ສິນຄ້າ ແລະ/ຫຼື ການບໍລິການ ຈາກຜູ້ບໍ່ມີພູມລຳເນົາ ທີ່ບໍ່ໄດ້ສ້າງຕັ້ງວິສາຫະກິດ ຢູ່ ສປປ ລາວ
ໃຫ້ແຈ້ງ ແລະ ມອບອາກອນຊົມໃຊ້ ຕາມເງື່ອນໄຂ ດັ່ງນີ້:

ກ. ກໍລະນີ ເປັນຜູ້ດຳເນີນທຸລະກິດ ໃຫ້ແຈ້ງ ແລະ ມອບອາກອນຊົມໃຊ້ ບໍ່ໃຫ້ກາຍວັນທີ 20 ຂອງເດືອນຖັດ
ໄປ ພ້ອມດຽວກັບການແຈ້ງ ແລະ ມອບອາກອນຊົມໃຊ້ປະຈຳເດືອນປົກກະຕິ; ກໍລະນີສິນຄ້າທີ່ສົ່ງຜ່ານລະບົບ
ໄປສະນີ ຫຼື ຜ່ານບໍລິສັດຂົນສົ່ງດ່ວນສາກົນ ພາຍຫຼັງ ທີ່ຜູ້ຖືກມອບໝາຍ ໃຫ້ຄິດໄລ່ ແລະ ເກັບ ຫຼື ເຈົ້າໜ້າທີ່ພາສີ ໄດ້
ຄິດໄລ່ຈຳນວນອາກອນຊົມໃຊ້ທີ່ຕ້ອງເສຍແລ້ວ ຕ້ອງນຳໄປມອບເຂົ້າຄັງເງິນແຫ່ງຊາດ ຫຼື ທະນາຄານໃຫ້ຄົບຖ້ວນ
ໂດຍທັນທີ;

ຂ. ກໍລະນີ ເປັນບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງທີ່ບໍ່ດຳເນີນທຸລະກິດ ໃຫ້ແຈ້ງ ແລະ ມອບອາກອນ
ຊົມໃຊ້ ບໍ່ໃຫ້ກາຍ 15 ວັນ ນັບແຕ່ວັນທີ່ໄດ້ຄິດໄລ່ ແລະ ເກັບອາກອນຊົມໃຊ້ເປັນຕົ້ນໄປ; ສຳລັບສິນຄ້າ ທີ່ຖືກສົ່ງ
ຜ່ານລະບົບໄປສະນີ ຫຼື ຜ່ານບໍລິສັດຂົນສົ່ງດ່ວນສາກົນ ພາຍຫຼັງທີ່ຜູ້ຖືກມອບໝາຍໃຫ້ຄິດໄລ່ ແລະ ເກັບ ຫຼື ເຈົ້າໜ້າ
ທີ່ພາສີ ໄດ້ຄິດໄລ່ຈຳນວນອາກອນຊົມໃຊ້ທີ່ຕ້ອງເສຍແລ້ວ ຕ້ອງນຳໄປມອບເຂົ້າຄັງເງິນແຫ່ງຊາດ ຫຼື ທະນາຄານໃຫ້
ຄົບຖ້ວນໂດຍທັນທີ, ສຳລັບການສະໜອງການບໍລິການ ຈະແມ່ນໂດຍຜູ້ກ່ຽວເອງ ຫຼື ໃນນາມຜູ້ກ່ຽວ ໃຫ້ແຈ້ງ ແລະ
ມອບອາກອນຊົມໃຊ້ບໍ່ໃຫ້ກາຍ 15 ວັນ ນັບແຕ່ວັນທີ່ໄດ້ຄິດໄລ່ ແລະ ເກັບອາກອນຊົມໃຊ້ເປັນຕົ້ນໄປ;

ໝາຍເຫດ: ຜູ້ສະໜອງ ທີ່ບໍ່ມີພູມລຳເນົາ ແລະ ບໍ່ໄດ້ສ້າງຕັ້ງວິສາຫະກິດ ຢູ່ ສປປ ລາວ ຈະເປັນບຸກຄົນ,
ນິຕິບຸກຄົນ, ຈະດຳເນີນທຸລະກິດ ຫຼື ບໍ່ ກໍຕາມ ຖ້າມີການສະໜອງສິນຄ້າ ແລະ/ຫຼື ການບໍລິການທີ່ຕ້ອງເສຍອາກອນ
ຊົມໃຊ້ ຊຶ່ງເກີດຂຶ້ນ ຢູ່ ສປປ ລາວ ແມ່ນ ຈະຕ້ອງເສຍອາກອນຊົມໃຊ້ໃຫ້ ສປປ ລາວ ເນື່ອງຈາກວ່າ ອາກອນຊົມໃຊ້
ແມ່ນອາກອນທີ່ເກັບ ຈາກຜູ້ຊົມໃຊ້ສິນຄ້າ ແລະ ການບໍລິການ ຢູ່ໃນດິນແດນ ຂອງ ສປປ ລາວ. ໝາຍຄວາມວ່າ ຜູ້ຮັບ
ການສະໜອງ ຢູ່ ສປປ ລາວ ເປັນຜູ້ມີພັນທະຕ້ອງເສຍອາກອນຊົມໃຊ້, ສ່ວນຜູ້ສະໜອງທີ່ບໍ່ມີພູມລຳເນົາ ແລະ ບໍ່
ໄດ້ສ້າງວິສາຫະກິດຢູ່ ສປປ ລາວ ນັ້ນ ແມ່ນເປັນຜູ້ເຮັດໃຫ້ມີທຸລະກຳ ກ່ຽວກັບ ການສະໜອງເກີດຂຶ້ນ ຢູ່ ສປປ
ລາວ ແລະ ເຮັດໃຫ້ເກີດມີພື້ນຖານຄິດໄລ່ ອາກອນຊົມໃຊ້ ແລະ ອາກອນປະເພດອື່ນຢູ່ ສປປ ລາວ ຕາມກົດໝາຍກຳ

ນິດ ແລະ ຜູ້ກ່ຽວແມ່ນຈະໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດຈາກການສະໜອງພາຍຫຼັງທີ່ໄດ້ຄິດໄລ່ ແລະ ຫ້າກອນທາງກົງໄວ້ ຄົບຖ້ວນແລ້ວ (ອາກອນກຳໄລ).

ສຳລັບເນື້ອໃນຂອງໃບແຈ້ງມອບອາກອນຊົມໃຊ້ຢູ່ພາຍໃນ ແຕ່ລະເດືອນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ຢູ່ໃນມາດຕາ 18 ຂອງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍອາກອນຊົມໃຊ້ ແມ່ນ ຈະຕ້ອງໄດ້ນຳໃຊ້ແບບພິມໃບແຈ້ງອາກອນຊົມໃຊ້ເປັນອັນສະເພາະ, ຊຶ່ງ ໄດ້ມີການກຳນົດໂຄງປະກອບຂອງໃບແຈ້ງ ຕາມເນື້ອໃນລາຍການໃຫ້ຖືກຕ້ອງ ຄົບຖ້ວນ ທີ່ລະບຸໄວ້ຢູ່ໃນກົດໝາຍວ່າ ດ້ວຍອາກອນຊົມໃຊ້ ຄື: ດ້ານເທິງຂອງໃບແຈ້ງອາກອນຊົມໃຊ້ ສະແດງເຖິງ ໄລຍະຂອງການແຈ້ງ (ປະຈຳເດືອນ), ຊື່ວິ ສາຫະກິດ, ເລກປະຈຳຕົວຜູ້ເສຍອາກອນ, ເບີໂທລະສັບ ແລະ ອີແມວ ດັ່ງນີ້:

ກ. ອາກອນຊົມໃຊ້ທຽບຖານ:

- ລາຍການ ສິນຄ້າ ຫຼື ການບໍລິການ ທີ່ຕ້ອງເສຍອາກອນຊົມໃຊ້;
- ພື້ນຖານຄິດໄລ່ອາກອນຊົມໃຊ້ ສຳລັບສິນຄ້າ ຫຼື ການບໍລິການ ກໍລະນີສະໜອງໃຫ້ລູກຄ້າ ຫຼື ຜູ້ອື່ນ;
- ພື້ນຖານຄິດໄລ່ອາກອນຊົມໃຊ້ ສຳລັບສິນຄ້າທີ່ຊົມໃຊ້ເອງ, ໃຫ້ເປັນຂອງແຖມ, ໃຫ້ເປັນຂອງຂວັນ

ແລະ ລາງວັນ;

- ພື້ນຖານຄິດໄລ່ອາກອນຊົມໃຊ້ ກໍລະນີການສະໜອງສິນຄ້າ ແລະ/ຫຼື ການບໍລິການຈາກຜູ້ບໍ່ມີພູມລຳ ເນົາ ແລະ ບໍ່ໄດ້ສ້າງຕັ້ງວິສາຫະກິດ ຢູ່ ສປປ ລາວ;
- ມູນຄ່າການສະໜອງທີ່ຖືກຍົກເວັ້ນອາກອນຊົມໃຊ້;
- ອັດຕາອາກອນຊົມໃຊ້ ຂອງແຕ່ລະປະເພດ ສິນຄ້າ ຫຼື ການບໍລິການ;
- ຈຳນວນເງິນອາກອນຊົມໃຊ້ ຈາກອັດຕາທຽບຖານພາຍໃນເດືອນ.

ຂ. ອາກອນຊົມໃຊ້ອັດຕາເດັດຖານ (ອາກອນຊົມໃຊ້ຕ່ຳສຸດ):

- ລາຍການສິນຄ້າ ທີ່ຕ້ອງເສຍອາກອນຊົມໃຊ້ຕ່ຳສຸດ;
- ຈຳນວນຫົວໜ່ວຍ;
- ຈຳນວນເງິນອາກອນຊົມໃຊ້ຕໍ່ຫົວໜ່ວຍ;
- ຈຳນວນເງິນອາກອນຊົມໃຊ້ຕ່ຳສຸດທັງໝົດພາຍໃນເດືອນ;

ຄ. ອາກອນຊົມໃຊ້ອັດຕາເດັດຖານ (ອາກອນຊົມໃຊ້ເພີ່ມ):

- ລາຍການສິນຄ້າ ທີ່ຕ້ອງເສຍອາກອນຊົມໃຊ້ເພີ່ມ;
- ຈຳນວນຫົວໜ່ວຍ;
- ຈຳນວນເງິນອາກອນຊົມໃຊ້ຕໍ່ຫົວໜ່ວຍ;
- ຈຳນວນເງິນອາກອນຊົມໃຊ້ເພີ່ມທັງໝົດພາຍໃນເດືອນ ;

ງ. ການດັດແກ້ ແລະ ອາກອນຊົມໃຊ້ທີ່ຕ້ອງມອບໃນເດືອນ :

- ຈຳນວນເງິນອາກອນຊົມໃຊ້ ຖືກດັດແກ້ (ໄດ້ມອບແລ້ວ, ຖືກຫັກໄວ້, ຍອດຍົກມາ, ມີການຄິດໄລ່ ຜິດພາດ, ຕ້ອງມອບຕື່ມ);
- ລວມຈຳນວນເງິນອາກອນຊົມໃຊ້ທີ່ຕ້ອງມອບຕົວຈິງ ຫຼື ສົ່ງຄືນ.

ໝາຍເຫດ: ພື້ນຖານຄິດໄລ່ ອາກອນຊົມໃຊ້ອັດຕາທຽບຖານ ສຳລັບການສະໜອງຢູ່ພາຍໃນປະເທດ ປະ ກອບມີ ກໍລະນີ ດັ່ງນີ້:

- ຄິດໄລ່ຈາກລາຄາຂາຍອອກຈາກບ່ອນຜະລິດ ຫຼື ລາຄາຂາຍຍົກ ສໍາລັບສິນຄ້າທີ່ຜະລິດ ຫຼື ປະກອບ ລວມທັງສິນຄ້ານໍາເຂົ້າທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດໃຫ້ຄິດໄລ່,ແຈ້ງ ແລະມອບ ອາກອນຊົມໃຊ້ຢູ່ພາຍໃນ ສໍາລັບສະໜອງໃຫ້ ແກ່ລູກຄ້າ ຫຼື ຜູ້ຊົມໃຊ້ທົ່ວໄປ;

- ສໍາລັບການບໍລິການ ແມ່ນ ຄິດໄລ່ຈາກມູນຄ່າຊົມໃຊ້ການບໍລິການຕົວຈິງ ອາດຈະທັງໝົດ ຫຼື ບາງສ່ວນ;

- ຄິດໄລ່ຈາກ ລາຄາຕົ້ນທຶນການຜະລິດ ຫຼື ຕົ້ນທຶນຊື້ ສໍາລັບສິນຄ້າທີ່ສະໜອງໃຫ້ຕົນເອງ, ຊົມໃຊ້ເອງ, ໃຫ້ເປັນຂອງແຖມ,ເປັນຂອງຂວັນ ແລະ ລາງວັນ; ຜູ້ເສຍອາກອນມີຄວາມຮັບຜິດຊອບໃນການກໍານົດລາຄາຕົ້ນທຶນ ຂອງສິນຄ້າໃຫ້ຖືກຕ້ອງ ແລະ ຊັດເຈນ ເພື່ອເປັນພື້ນຖານຄິດໄລ່ອາກອນຊົມໃຊ້; ຕົ້ນທຶນຂອງສິນຄ້າ ຫຼື ການ ບໍລິການ ປະເພດດຽວກັນ ທີ່ສະໜອງໃຫ້ຕົນເອງ, ໃຫ້ເປັນຂອງແຖມ, ເປັນຂອງຂວັນ ແລະ ລາງວັນ ຕ້ອງເທົ່າກັບ ຕົ້ນທຶນທີ່ສະໜອງໃຫ້ຜູ້ອື່ນ.

III. ວິທີການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ

1. ມອບໃຫ້ກົມສ່ວຍສາອາກອນ ກະຊວງການເງິນ ຈັດຕັ້ງເຜີຍແຜ່ເຊື່ອມຊຶມ, ແນະນໍາ, ຕິດຕາມ ແລະ ກວດກາ ຜົນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຄໍາແນະນໍາສະບັບນີ້ ໃຫ້ບັນດາຂະແໜງການຂັ້ນສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ, ພະນັກງານສ່ວຍສາ ອາກອນ ລວມທັງບັນດາຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດ ຮັບຮູ້, ເຂົ້າໃຈ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດເປັນເອກະພາບໃນຂອບເຂດທົ່ວ ປະເທດ;

2. ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຄໍາແນະນໍາສະບັບນີ້ ຫາກພົບຄວາມຫຍຸ້ງຍາກ ໃຫ້ລາຍງານກະຊວງການເງິນຕາມຂັ້ນ ຕອນ ເພື່ອແກ້ໄຂໃຫ້ທັນເວລາ;

3. ຄໍາແນະນໍາສະບັບນີ້ ມີຜົນສັກສິດນັບແຕ່ວັນລົງລາຍເຊັນເປັນຕົ້ນໄປ.

ບຸນໂຈມ ອຸບົນປະເສີດ